

รายงานการวิจัย
โมเดลระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
THE INTERNAL EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM
MODEL OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

วันดี บุญล้อม
ว่าที่ร้อยตรีหญิง จุฑามาศ เทพเทียมทัต
อัมพิกา กลิ่นพุ่ม
ธนาวดี ทองแถม
เบญจวรรณ โพธิ์สุวรรณ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย
โมเดลระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
THE INTERNAL EDUCATIONAL QUALITY ASSURANCE SYSTEM
MODEL OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

วันดี บุญล้อม
ว่าที่ร้อยตรีหญิง จุฑามาศ เทพเทียมทัต
อัมพิกา กลิ่นพุ่ม
ธนาวดี ทองแถม
เบญจวรรณ โพธิ์สุวรรณ

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ประจำปีงบประมาณ 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2. เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 3. เพื่อประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ทั้งวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยการเลือกศึกษาเฉพาะ คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 7 วิทยาเขต และ 3 วิทยาลัย จำนวน 286 รูป/คน ตามเทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ ผลการวิจัยพบว่า

1) จากการศึกษารูปแบบองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย จึงได้ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตามหลักแนวคิด PDCA 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า ด้านการวางแผน (Plan) มี 4 องค์ประกอบ 37 หัวข้อ ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) มี 3 องค์ประกอบ 17 หัวข้อ ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) มี 5 องค์ประกอบ 20 หัวข้อ และด้านการพัฒนา (Act) มี 4 องค์ประกอบ 13 หัวข้อ 3) จากผลการ ประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน เห็นด้วยกับองค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้ง 16 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน 2. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการ ตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้า 3. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน 4. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะ หน้า 5. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน 6. เก็บ รวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม 7. การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน 8. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน 9. การกำหนด นโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา 10. การดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาตามวิธีการที่กำหนด 11. การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา 12. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA 13. การกำหนดโครงการ จัดสรร ทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน 14. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ 15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย 16. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

คำสำคัญ: โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน, องค์ประกอบโมเดลระบบการประกัน คุณภาพการศึกษา, ประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the components of the internal educational quality assurance system model of Mahamakut Buddhist University. 2) to create a model for the internal educational quality assurance system of Mahamakut Buddhist University. 3) to evaluate and improve the internal educational quality assurance system mode of Mahamakut Buddhist University. This research uses Mixed Method Research, both quantitative research and qualitative research. A sample of 286 cases were drawn from administrators, teachers and educational quality assurance officers in Mahamakut Buddhist University, central 7 campuses and 3 colleges, using purposive sampling simple method, according to Taro Yamane's sampling technique.

The results of this research indicated that:

1) the components of the internal educational quality assurance system mode of Mahamakut Buddhist University. Therefore, a model of an internal educational quality assurance system was obtained with PDCA processed. 2) the results of the analysis of the components of the internal found that, Plan has 4 components, 37 topics. Do has 3 components, 17 topics. Check has 5 elements, 20 topics. And Act has 4 elements, 13 topics. 3) from the results of the evaluation of the internal educational quality assurance system model of Mahamakut Buddhist University. All 4 experts and experts agreed on the 16 elements as follows: 1. Setting policies, monitoring and summarizing operational results. 2. Operational improvement, based on the inspection results and evaluated in the previous step 3. Improve work systems with standards methods. 4. Solving problems after checking, the improvements may be urgent immediate fixes. 5. Determining methods for carrying out educational quality assurance to achieve the goal completely. 6. Collect relevant records and results of control subjects. 7. Setting operational indicators. 8. Monitoring, inspecting, and evaluating problems along with operations. 9. Policy setting target values of educational quality assurance. 10. Carrying out educational quality assurance according to specified methods. 11. Supervising and following up on the performance of educational quality assurance. 12. Corrective action if the target is not achieved. 13. Project definition, people, budget and timeline in the operation of educational quality assurance. 14. Provide the required education and training. 15. Find the real cause of the problem to prevent problems from repeating. 16. Aware of problems that need to be improved.

Keywords: Model of internal educational quality assurance system, Components of the educational quality assurance system model, Educational quality assurance of Mahamakut Buddhist University.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัย เรื่อง โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สามารถดำเนินการจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีเนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ และสนับสนุนเป็นอย่างดีจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยและคณะ ขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา ด้านเนื้อหา ให้คำแนะนำ และตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือ งานวิจัยนี้สมบูรณ์

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ อนุมัติงบประมาณจากเงินรายได้ ปีงบประมาณ 2566 ในการสนับสนุนทุนการวิจัย ของกองพัฒนาคุณภาพการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบุคลากรในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่สละเวลามาให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา ในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 7 วิทยาเขต และ 3 วิทยาลัย ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยและคณะหวังว่างานวิจัยฉบับนี้จะประโยชน์ต่อผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะผู้วิจัย

นางสาว วันดี บุญล้อม

ว่าที่ร้อยตรีหญิง จุฑามาศ เทพเทียมทัต

นางสาว อัมพิกา กลิ่นฟุ้ง

นางสาว ธนาวดี ทองเอม

นางเบญจวรรณ โพธิ์สุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่	1
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 สมมติฐานการวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์	2
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	3
1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้	4
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	5
2.1.1 ความหมายของคุณภาพ	5
2.1.2 ประเภทของรูปแบบ	7
2.1.3 ลักษณะของรูปแบบ	9
2.1.4 การสร้างการพัฒนารูปแบบ	9
2.1.5 การประเมินรูปแบบ	12
2.2 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา	17
2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา	21
2.2.2 วงจรคุณภาพการศึกษา	25
2.3 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	46
2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
3.1 กระบวนการวิจัย	58
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59

	หน้า
3.3 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	59
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
3.5 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย	61
3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	61
3.7 การวัดค่าตัวแปร	62
3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล	62
3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	69
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	70
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	104
5.1 สรุปผลการวิจัย	104
5.2 อภิปรายผล	114
5.3 ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก	129
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	130
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์/เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม)/ภาพถ่าย	132
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อ งานวิจัย	153
ประวัตินักวิจัย	163

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและสอดคล้องกับกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา มีหน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือและแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับสถาบัน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน มีการดำเนินงานตั้งแต่การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา กำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนด สะท้อนการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จะมุ่งไปที่ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งจะประเมินตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ต้องการ พัฒนาตามศักยภาพและประเภทของกลุ่มสถาบัน

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การประกันคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง คือ นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันทุกระดับในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ โดยมีโมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ใช้เชื่อมโยงขับเคลื่อนระบบและกลไกให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร ระดับคณะ ไปจนถึงระดับสถาบัน ในการวิจัยครั้งนี้ จึงเป็นการศึกษาโมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. เพื่อประเมินและรับรองโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

โมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.4 นิยามศัพท์

โมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หมายถึง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยการสร้างระบบเพื่อใช้ควบคุมคุณภาพในการทำงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การเผยแพร่องค์ความรู้ พัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา การกำกับติดตามผลการดำเนินงาน และ พัฒนาผลการดำเนินงาน

โมเดล (Model) หมายถึง โครงสร้างของความสัมพันธ์หรือช่วงของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ โมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หมายถึง แบบจำลองที่พัฒนาขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง องค์ประกอบ ที่มีความสัมพันธ์กันของงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง การบริหารจัดการการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามระยะเวลาและมีคุณภาพที่เป็นไปตามมาตรฐานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) โดยแบ่งไว้ 3 ระดับคือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน

การวางแผน (Plan) หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานบริหารจัดการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ โครงการและกิจกรรม ขั้นตอนวิธีและระยะเวลา รวมทั้งจัดสรรทรัพยากร ด้านบุคคล งบประมาณ โดยคำนึงถึงปัญหาและแนวทางแก้ไข

การปฏิบัติตามแผน (Do) หมายถึง ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดตามแผนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของเป้าหมายที่วางไว้ตามนโยบาย วัตถุประสงค์ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) หมายถึง ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นไปตามวิธีการทำงานตามมาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผลการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน

พัฒนา (Act) หมายถึง การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการปรับแก้ไขตามผลการตรวจสอบ และประเมินคุณภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยของการปฏิบัติงาน ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA ปรับปรุงการดำเนินงานบริหารจัดการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หมายถึง สถาบันระดับอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ที่จัดการเรียนการสอนในส่วนกลาง 7 วิทยาเขต และ 3 วิทยาลัย ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้เปิดสอน ตามหลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยมี 5 คณะ คือ (1) บัณฑิตวิทยาลัย (2) คณะศาสนาและปรัชญา (3) คณะมนุษยศาสตร์ (4) คณะสังคมศาสตร์ (5) คณะศึกษาศาสตร์

ผู้บริหาร หมายถึง อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย คณบดี หัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการกอง หัวหน้าฝ่าย

คณาจารย์ หมายถึง บุคลากรประจำที่ทำหน้าที่สอนภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

โมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับหลักสูตร ระดับคณะ ไปจนถึงระดับสถาบัน ได้แก่ การให้องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา การกำกับติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ เป็นต้น

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง และ 7 วิทยาเขต 3 วิทยาลัย จำนวน 851 รูป/คน

ขอบเขตด้านพื้นที่

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หมายถึง สถาบันระดับอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอกในส่วนกลาง และ 7 วิทยาเขต 3 วิทยาลัย

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

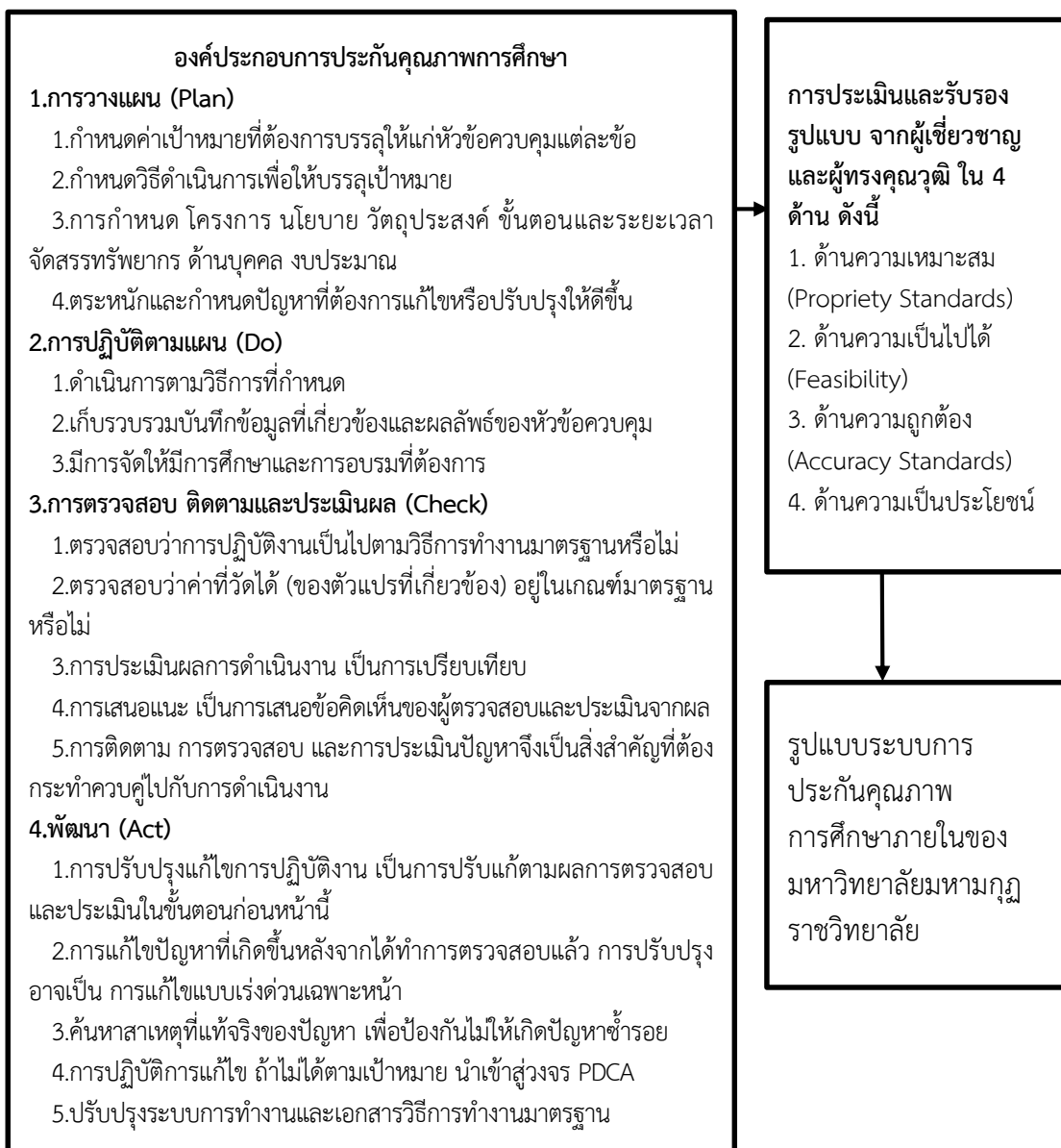
ผลการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของโมเดลระบบงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรสาย

สนับสนุนในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง และ 7 วิทยาเขต 3 วิทยาลัย เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.7 หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้

1. กองพัฒนาคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. บุคลากรในหลักสูตร คณะ วิทยาเขต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. หน่วยงานภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัยที่ต้องการศึกษา โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่สามารถนำไปต่อยอดได้
4. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และบุคลากรทางการศึกษา
5. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ข้อที่ 2 เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อประเมินและรับรอง โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพตัว แบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

2.1.3 ลักษณะของรูปแบบ

2.1.4 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

2.1.5 การประเมินรูปแบบ

2.2 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.2 วงจรคุณภาพการศึกษา

2.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ รูปแบบเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นไว้เป็นแนวทางในการทำงาน อย่างเป็นใดอย่างหนึ่ง มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คัมภีร์ สุตแท้ (2553) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้าง หรือพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นถึง องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

ปัญญา ทองนิล (2553) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่เกิดจากทฤษฎี ประสบการณ์ การคาดการณ์ นำเสนอในรูปของข้อความหรือแผนผัง

มาลี สืบกระแสน (2552: 108-109) รูปแบบมีสองลักษณะ คือ รูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็น รูปธรรม เช่น ระบบการปฏิบัติงาน และรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น เครื่อง คอมพิวเตอร์ เป็นต้น รูปแบบอาจแสดงความสัมพันธ์ด้วยเส้นโยงแสดงในรูปแผนภาพหรือเขียนในรูป

สมการคณิตศาสตร์ หรือสมการพยากรณ์หรือเขียนเป็นข้อความ จำนวน หรือ ภาพ หรือแผนภูมิหรือรูปสามมิติ

ทึคณา แชมมณี (2550) ได้กล่าวอธิบายความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น โดยสร้างมาจากความคิด ประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมย หรือจากทฤษฎี หลักการต่าง ๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

วิมล จันทรแก้ว (2555, หน้า 78) ได้ให้ความหมายไว้ว่า รูปแบบ สองลักษณะคือ ความหมายเชิงกายภาพ ซึ่งหมายถึง แบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรม และความหมายเชิงแนวคิด คุณลักษณะ ซึ่งหมายถึงแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรมและความหมายเชิงแนวความเป็นจริงอย่างง่าย หรือ ย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ออกมาให้เห็นความสัมพันธ์ต่อเนื่องความเป็นเหตุเป็นผล และการเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน โดยใช้เหตุผลข้อมูลและฐานคติมาประกอบกัน เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น อธิบายทฤษฎีที่มีอยู่แล้วให้เข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ใช้เป็นแนวทางในการสร้างทฤษฎีใหม่ ๆ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

ราชบัณฑิต (2556, หน้า 1011) ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบ หมายถึง รูปที่กำหนดขึ้นเป็นหลักหรือเป็นแนวซึ่งเป็นที่ยอมรับ เช่น รูปแบบร้อยกรอง (ศิลปะ) สิ่ง que แสดงให้เห็นว่าเป็นเช่นนั้น ๆ อย่างรูปคน รูปบ้าน รูปปลา รูปใบไม้ รูปแบบผู้หญิง รูปแบบเปิด รูปแบบวัด เป็นต้น

ถวิล ศรีใจงาม (2556, หน้า 101-102) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง สิ่ง que ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งอาจจะมีตั้งแต่รูปแบบอย่างง่าย ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมาก ๆ และมีทั้งรูปแบบทางกายภาพ (Physical model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุหรือสิ่ง que ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่ออธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของหลักการหรือแนวคิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

รัตนะ บัวสนธ (2556, หน้า 124) ได้ให้ความหมายของรูปแบบจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้ 1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้ มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น 2) แบบแผน ความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model” 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

วันชัย หวังสวัสดิ์ (2559, หน้า 116) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง สิ่ง que ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายหรือแสดงให้เห็นโครงสร้างทางความคิด หรือความสัมพันธ์องค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ เข้าใจได้ง่ายขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

สโตนเนอร์และแวนเกิล (Stoner and Wankel, 1986: 44) ให้ทัศนะว่ารูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อทำให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น

ไรย์ (Raj, 1996: 45) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ในหนังสือ Encyclopedia of Psychology and Education ไว้ 2 ความหมายดังนี้ 1) รูปแบบ คือ รุ่ยย่อของความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งแสดงด้วย ข้อความ จำนวน หรือ ภาพ โดยการลดทอนเวลา และทักษะ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น 2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะ

กูต (Good, 2005: 177) ในพจนานุกรมการศึกษาได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด 4) เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันซึ่งรวมตัวกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจจะเขียนออกมา เป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

ทิงค์เอ็กซ์ซิสต์ (Thinkexist, 2008: 1) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ไว้ว่าเป็นแบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความคิดของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต หรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้ล่วงหน้า

อาร์ดิกชันนารี (Ardictionary, 2008: 1) ได้นิยามความหมายของ (Model) ว่าหมายถึงแบบจำลองที่เป็นสัดส่วนหรือเป็นประเภทเดียวกันกับของจริงหรือสัญลักษณ์ของการเป็นตัวแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต หรือแบบแผนของสิ่งที่เตรียมไว้

สารานุกรมสแตนฟอร์ดด้านปรัชญา (Stanford Encyclopedia of Philosophy, 2006: 671) ได้ให้ความหมายของรูปแบบในลักษณะสอดคล้องกับการให้ความหมายของ Good ว่า รูปแบบเป็นระบบหรือโครงสร้างที่ถูกสร้างขึ้นมาจากทฤษฎีทั่วไปเพื่อพรรณนาและอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ

Husen and Postlethwaite (1994: 3895) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบ คือ โครงสร้างที่ถูกนำเสนอเพื่อใช้วินิจฉัยความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบที่สร้างมาจากเหตุการณ์ การหยั่งรู้ ด้วยวิธีการอุปมาอุปมัย หรือได้มาจากทฤษฎี รูปแบบจึงไม่ใช่ทฤษฎี

โดยสรุปแล้ว รูปแบบหมายถึงแบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วน (Simplified Form) ของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

2.1.2 ประเภทของรูปแบบ

จอยซ์และวิล (Joyce and Weil, อ้างถึงใน ชัตติยา ด้วงสำราญ, 2552, หน้า 140) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามแนวคิดหลักการหรือทฤษฎีซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแบบนั้น ๆ และได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการสอนเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. Information – Processing Models เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความสามารถในกระบวนการประมวลผลข้อมูลของผู้เรียน และแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. Personal Model รูปแบบการสอนที่จัดไว้ในกลุ่มนี้ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่ง (reality) ทั้งหลาย

3. Social Interaction Models เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม

4. Behavior Models เป็นกลุ่มของรูปแบบการสอนที่ใช้อรรถศาสตร์ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

คีฟส์ (Keeves, J.P., 1988, p. 557) ได้แบ่งประเภทของโมเดลทางการศึกษา โดยยึดแนวทางของ แคปแลนและทัทสูกะ (Caplan and Tutsuoka) และพัฒนาการของการใช้โมเดลทางการศึกษาไว้เป็น 4 ประเภท คือ

1. โมเดลเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นโมเดลที่ใช้ในการอุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบในการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำเข้าและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเทียบได้กับน้ำที่เปิดออกจากถัง ดังนั้นนักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบลบลด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น

2. โมเดลเชิงอธิบาย (Semantic Model) เป็นโมเดลที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ หรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ

3. โมเดลเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โมเดลประเภทนี้นิยมใช้กันทั้งในสาขาจิตวิทยาและศึกษาศาสตร์ รวมทั้งบริหารการศึกษาด้วย

4. โมเดลเชิงเหตุผล (Causal Model) เป็นโมเดลที่พัฒนามาจากเทคนิคที่เรียกว่า Path Analysis และหลักการสร้าง Semantic Model โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เช่น The Standard Deprivation Model ซึ่งเป็นโมเดลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของบิดามารดา สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่บ้าน และระดับสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น

สไตเนอร์ (Steiner, 1988: 215) ประเภทของรูปแบบตามแนวคิดที่หนึ่งนั้นบอกให้ทราบถึงลักษณะการเขียนรูปแบบที่มีลักษณะ ส่วนการแบ่งประเภทของรูปแบบในแบบที่สองและสามนั้นเป็นการแบ่งประเภทของรูปแบบตาม แนวคิดพื้นฐานในการเสนอรูปแบบในการบรรยาย อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ เป็นหลักตามความคิดของ รูปแบบแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model) รูปแบบประเภทนี้เป็นแบบจำลองทางกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบิน ภาพจำลอง

2) รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจาก กรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลอง เป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

โดยสรุปแล้ว รูปแบบมีหลายประเภทด้วยกัน ขึ้นอยู่กับสาขาวิชาของสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นซึ่งมีความแตกต่างกันออกไป ส่วนในของงานวิจัยนี้เป็นรูปแบบเชิงทฤษฎี ที่สร้างแบบจำลองจากกรอบแนวคิดที่มีทฤษฎี แนวคิดแบบโคเซ็นเป็นพื้นฐาน ช่วยให้เกิดรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.1.3 ลักษณะของรูปแบบ

Keeves (Keeves, 1988, p. 560) กล่าวว่า รูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1) รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)

2) รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้ โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3) รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4) รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายความในเรื่องที่กำลังศึกษา

วาร์โร เฟ็งสวีสต์ (2553, หน้า 6) ได้กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ในช่วงของการพัฒนารูปแบบ 2) รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิก 3) รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน 4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา และ 5) รูปแบบในเรื่องใด จะเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

กล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของรูปแบบ หมายถึง เป็นการถ่ายทอดความคิดที่ให้เห็นถึงภาพรวมของการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด

2.1.4 การสร้างการพัฒนารูปแบบ

การสร้างรูปแบบมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่แตกต่างกันออกไปตามความเห็นของนักวิชาการ ดังนี้

มียากาวะ (2550: 3) เสนอการสร้างโมเดลว่าเป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ หรือสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราอาจไม่ศึกษาปรากฏการณ์เรื่องนั้นโดยตรงก็ได้ แต่เราศึกษา โดยวิธีการสร้างโมเดล เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถนำไปอธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้ด้วย ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อให้โมเดลที่สร้างขึ้นมีความชัดเจนและเหมาะสมกับวิธีการทดสอบ โดยปกติแล้ว

การวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มักจะทดสอบโมเดลด้วยวิธีการทางสถิติ การสร้างโมเดลการเก็บรวบรวมข้อมูล และการทดสอบโมเดลเป็นกิจกรรมที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกัน เนื่องจากโครงสร้างของโมเดลจะเป็นตัวกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ จะนำไปใช้ทดสอบโมเดล ผลของการทดสอบโมเดลย่อมนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธโมเดลนั้น

คีฟ (Keeves, 1988: 67) ได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้าง ๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

1) รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามการเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไป นั้นก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ

2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น จากการใช้รูปแบบสามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3) รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลในเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4) นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่เรา กำลังศึกษาด้วย

วาร์ เฟิงส์วีสต์ (2553, หน้า 9-10) ได้สรุปขั้นตอนของการสร้างหรือพัฒนารูปแบบว่า ผู้วิจัยจะต้องสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดีซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบรวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนารูปแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญซึ่งโดยทั่วไปการศึกษาในขั้นตอนนี้มีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย 2) การศึกษาจากบริบทจริง ในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้ การศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาจากความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณีหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จ หรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบ และการศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การประเมินด้วยแบบสอบถาม (yes or no) เป็นต้น และ 3) การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะใช้สารสนเทศที่ได้ในข้อ 1 และข้อ 2 มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ

รัตนะ บัวสนธ์ (2556, หน้า 13-15) ได้นำเสนอแนวคิดในการพัฒนานวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์) โดยใช้กระบวนการวิจัยจะมีขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ การสำรวจ สังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการหรือการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเพื่อหาคำตอบ

เกี่ยวกับสภาพความต้องการผลิตภัณฑ์รวมทั้งลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการพัฒนา 2) การออกแบบสร้าง และประเมินนวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์) เป็นการนำความรู้หรือผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยให้มีลักษณะหรือรูปแบบตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการสร้างหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์นี้อาจต้องใช้บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการสร้างผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด เมื่อสร้างผลิตภัณฑ์เสร็จแล้วก็ต้องนำไปตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ต่อไป 3) การนำนวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์) ไปทดลองใช้ การทดสอบใช้ผลิตภัณฑ์เป็นการนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปทดลองใช้กับเป้าหมายการดำเนินงานในขั้นตอนนี้จะมีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบแผนการทดลอง (Experimental Design)ว่าจะใช้แบบแผนใดจึงจะเหมาะสมควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้ดี และทำให้การวิจัยเกิดความเที่ยงตรงภายใน (Internal validity) ได้มากที่สุด 4) การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์) เป็นการประเมินผลการใช้ผลิตภัณฑ์ในภาพรวมทั้งหมดซึ่งประเมินทั้งตัวผลิตภัณฑ์ กระบวนการใช้ผลิตภัณฑ์ ผลที่ได้จากการใช้ผลิตภัณฑ์ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปสู่การตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ 5) การเผยแพร่นวัตกรรม (ผลิตภัณฑ์) เป็นการเผยแพร่นวัตกรรมที่ได้ผ่านการทดลองใช้ ประเมินผลในภาพรวมและปรับปรุงขั้นสุดท้ายแล้วออกสู่กลุ่มผู้ใช้ อาจนำไปใช้ทางสาธารณประโยชน์ ตลอดจนการให้บริการต่าง ๆ

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2557: 198-209) การพัฒนารูปแบบ ในการพัฒนารูปแบบมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กำหนดขั้นตอนไว้คล้ายกัน ในส่วนของนักการศึกษาของไทยได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบไว้อย่างหลากหลาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบโดยใช้ เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) เป็นเทคนิควิธีการวิจัยที่ใช้ศึกษาปัญหาที่เน้นความคิดเห็นและการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญเป็นหลัก กระบวนการเดลฟายมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ทั้งนี้ ได้สรุปดังนี้ การไม่เปิดเผยชื่อของผู้ให้ข้อมูล การเก็บข้อมูลซ้ำ การให้ข้อมูลย้อนกลับที่ได้รับการควบคุมจากผู้ดำเนินการ และการสรุปคำตอบของกลุ่มด้วยวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ได้รับการควบคุมจากผู้ดำเนินการ และการสรุปคำตอบของกลุ่มด้วยวิธีการทางสถิติ อาจสรุปขั้นตอน ของเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ดังนี้

1) กำหนดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยต้องทำการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญในเรื่องที่ศึกษา ขนาดของกลุ่มที่เพียงพออยู่ระหว่าง 10-15 คน หากผู้เชี่ยวชาญมีขนาดตั้งแต่ 17 คนขึ้นไป อัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อนจะม่น้อยมากจนคงที่ ซึ่งผู้วิจัยที่ใช้เทคนิคเดลฟายมักนิยมกำหนดจำนวนผู้เชี่ยวชาญไม่น้อยกว่า 17 คน

2) กำหนดประเด็นแนวโน้มและสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บข้อมูลจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญ ซึ่งจะใช้แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามปลายปิด ชนิดมาตรฐานค่า

3) ทำเดลฟายรอบที่หนึ่ง โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกว้าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้คำถามปลายเปิด การเก็บข้อมูลรอบนี้ต้องชี้แจงจุดมุ่งหมายของการเก็บข้อมูล

4) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ในรอบที่หนึ่ง ทั้งนี้ต้องทำการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด เพื่อนำไปให้สมาชิกในกลุ่มแสดงความคิดเห็นต่อประเด็น

ต่าง ๆ ที่ปรากฏในข้อความทุกประเด็น จัดทำแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิดในรูปมาตรฐานประมาณค่าสำหรับเก็บข้อมูลในรอบที่สอง

5) ทำเดลฟายรอบที่สอง ในรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะได้รับข้อมูลป้อนกลับเชิงสถิติที่เป็นของกลุ่มโดยส่วนรวม ผนวกด้วยคำตอบเดิมของตนเอง แล้วขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาตอบใหม่

6) ทำเดลฟายรอบที่สามหรือสี่ ขึ้นอยู่กับการได้ข้อสรุปที่มีฉันทามติ โดยปกติการรวบรวมข้อมูลโดยใช้เทคนิคเดลฟายอย่างน้อยที่สุดจะต้องใช้สองรอบ แต่ไม่ควรเกิน 4 รอบ

7) สรุปและอภิปรายผล โดยการเสนอแนวโน้มที่มีฉันทามติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การกำหนดระดับความสอดคล้องทางความคิดหรือการหาฉันทามติในเทคนิคเดลฟาย สามารถกำหนดได้ด้วยค่าสถิติ 2 ประเภท โดยประเภทแรกกำหนดด้วยค่าร้อยละ เพื่อแสดงให้เห็นอัตราส่วนผู้ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าอยู่ในระดับใด และมีการแสดงแจกแจงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลว่ามีลักษณะของคำตอบกระจายในลักษณะใด ประเภทที่สอง เป็นการใช้สถิติที่วัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง เพื่อบ่งบอกระดับความคิดเห็นของกลุ่มในลักษณะสรุปรวม และแสดงค่าสถิติการกระจาย เพื่อให้ทราบระดับความแตกต่างทางความคิดเห็นของสมาชิกว่ามีมากน้อยเพียงใด เกณฑ์ที่ใช้ในการระบุฉันทามติจึงขึ้นอยู่กับลักษณะของค่าสถิติที่ใช้ การตรวจสอบระดับฉันทามติมีเกณฑ์พิจารณา 2 ส่วน คือ การกำหนดระดับความเห็นพ้องกันของเสียงส่วนใหญ่ ส่วนที่สอง การกำหนดเกณฑ์การยุติกระบวนการเดลฟาย เมื่อสมาชิกไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงทางความคิดจากรอบที่แล้ว สรุป เทคนิคเดลฟายเป็นระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ศึกษาปัญหาที่อาศัยการตัดสินใจของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญไม่ต้องมาประชุมร่วมกัน ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้วยการออกแบบสอบถามจัดส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้รับคำตอบคืนทำการประมวลผลส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้รับทราบสถานการณ์ด้านความคิดเห็น โดยอาจให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เมื่อได้รับคำตอบผู้วิจัยจะทำการประเมินอีกครั้งว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือยืนยันในความคิดเห็นเดิม หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากถือได้ว่าได้รับความเห็นที่ใช้ได้

2.1.5 การประเมินรูปแบบ

สุวิมล ว่องวานิช (2549: 54-56) การประเมินให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการประเมินจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน ซึ่งผู้ประเมินต้องออกแบบการประเมินให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการร่วมว่าด้วยเรื่อง มาตรฐานสำหรับการประเมิน (The Joint Committee on Standards for Education Evaluation. 1994) โดยนำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการประเมิน ประกอบด้วยมาตรฐานคุณภาพ 4 ด้าน ดังนี้

1) ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งชี้ภาพรวมและทุกองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบ เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2) ความเหมาะสม (Propriety) หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งชี้ภาพรวมและทุกองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบ มีความเหมาะสมและคำนึงถึงผู้เกี่ยวข้องในการประเมินและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการประเมิน

3) ความเป็นไปได้ (Feasibility) หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งชี้ภาพรวมและทุกองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

4) ความเป็นประโยชน์ (Utility) หมายถึง หมายถึง คุณลักษณะที่บ่งชี้ภาพรวมและทุกองค์ประกอบของการพัฒนารูปแบบ เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบสามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไปได้

คีฟส์ (Keeves, 1988, p. 52) ได้กล่าวว่า ปัญหาที่เป็นอันตรายอย่างสำคัญในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบทางการวิจัยการศึกษาคือ การสร้างรูปแบบขึ้นมาเพื่ออธิบายเท่านั้น ไม่ได้มีการนำไปทดสอบรูปแบบให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นที่ยอมรับ ฉะนั้น การสร้างรูปแบบที่ดีต้องมีการทดสอบรูปแบบควบคู่ไปด้วย ในการทดสอบรูปแบบทางสังคมและพฤติกรรมศาสตร์นั้น จะมีข้อมูลเชิงปริมาณและตัวเลขทางสถิติแสดงอย่างชัดเจน แต่ในการทดสอบรูปแบบทางการศึกษาบางเรื่องยังมีข้อจำกัด ไม่สามารถกระทำได้ชัดเจนในเชิงสถิติ

อีสนอร์ (Eisner E., 1976, pp. 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือการประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็นที่ต้องการสาระ รายละเอียดทางเนื้อหามากกว่าการทดสอบเชิงสถิติ โดยเชื่อว่า การรับรู้เท่ากันจะเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ ซึ่งแนวคิดในการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้

1. การประเมินตามแนวทางนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง โดยเฉพาะในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา โดยไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์และการตัดสินใจ แต่อาจจะมีการผสมผสานปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกัน ตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิโดยทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพและคุณภาพของสิ่งที่ต้องการประเมิน

2. การประเมินที่เป็นความเฉพาะทาง (specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน เป็นการพัฒนามาจากรูปแบบการวิพากษ์งานศิลป์ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัยต้องใช้ความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ไม่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือใด ๆ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขานั้นจะเข้าใจอย่างแท้จริง รูปแบบนี้จึงเป็นที่นิยมใช้ในวงการศึกษาที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางเป็นอย่างมาก

3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล จะมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมิน โดยให้ความเชื่อถือผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น มีความยุติธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี โดยมาตรฐานและเกณฑ์ในการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น มาจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิโดยตรง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ ตามความถนัดและความต้องการ ตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญ การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล และวิธีการนำเสนอ

แมคมิลแลนด์ และชูมาร์เคอร์ (McMillan J.H. & Schumacher S., 2010, หน้า 530-531) ได้เสนอ การประเมินรูปแบบที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 4 ด้านรวมทั้งหมด 30 มาตรฐานย่อยดังต่อไปนี้

1. ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) เป็นมาตรฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของการปฏิบัติที่กำหนดคุณค่าได้ กำหนดว่าวิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง โดยผู้ให้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ต้องสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้จริงและมีความคงเส้นคงวา แหล่งผู้ให้ข้อมูลก็ต้องมีความเชื่อถือโดยใช้ข้อมูลตามความเป็นจริง ในขณะเดียวกันก็ต้องใช้วิธีการวิเคราะห์และเสนอผลการประเมินที่ถูกต้อง ไม่ลำเอียง ความเป็นปรนัย ประกอบด้วย 11 มาตรฐาน ดังนี้

1.1) การระบุวัตถุประสงค์ (Objective Identification) สิ่งที่ต้องการประเมินซึ่งอาจจะเป็นแผนงานหรือโครงการนั้น ควรมีการระบุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้แผนงานและโครงการนั้นมีการบ่งชี้ชัดเจน

1.2) การวิเคราะห์บริบท (Context Analysis) บริบทของสิ่งที่ต้องการประเมินจะต้องได้รับการตรวจสอบ ว่ามีรายละเอียดเพียงพอด้วย ทั้งนี้บริบทเหล่านี้จะต้องมีอิทธิพลต่อสิ่งที่ต้องการประเมิน

1.3) การบรรยายเป้าหมาย วิธีดำเนินการ (Described Purposes and Procedures) เป้าหมายและกระบวนการ ของการประเมินควรได้รับการบรรยายไว้อย่างชัดเจน อันจะทำให้เกิดความสะดวกสบายและความชัดเจนต่อการกำกับติดตาม

1.4) แหล่งสารสนเทศที่มีความเชื่อถือได้ (Defensible Information Sources) แหล่งของข้อมูลที่ใช้ในการประเมินควรบรรยายด้วยรายละเอียดที่เพียงพอเพื่อให้ได้สารสนเทศที่พอเหมาะต่อการประเมิน

1.5) การวัดมีความตรง (Valid Measurement) กระบวนการในการรวบรวมสารสนเทศควรได้รับการพัฒนาหรือเลือกใช้ในลักษณะที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความตรง โดยสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัด

1.6) การวัดมีความเที่ยง (Reliable Measurement) ความเที่ยงของสารสนเทศควรได้รับการพัฒนาหรือเลือกใช้ในลักษณะที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าสารสนเทศที่ได้รับมีความเชื่อถือได้หรือไม่หรือมีความเที่ยงที่เพียงพอ

1.7) สารสนเทศที่เป็นระบบ (Systematic Information) ในการประเมินผลนั้น สารสนเทศที่ได้รับการรวบรวม ประมวลผล และรายงานจะต้องเป็นสารสนเทศที่ผ่านการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ

1.8) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Analysis of Quantitative Information) ข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้ในการประเมินควรได้รับการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีความเหมาะสม เพื่อให้ได้คำตอบจากการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ

1.9) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Analysis of Qualitative Information) ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการประเมินควรได้รับการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีความเหมาะสม เพื่อให้ได้คำตอบจากการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือเช่นเดียวกับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

1.10) การสรุปอย่างสมเหตุสมผล (Justified Conclusions) การสรุปผลจากการประเมินควรสมเหตุสมผล เพื่อให้ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจการสรุปผลได้ และ

1.11) รายงานที่ชัดเจนเป็นปรนัย (Impartial or Objective Reporting) ในการรายงานการประเมินควรมีการป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความคลาดเคลื่อน อันเนื่องจาก

ความรู้สึกส่วนตัวหรือความลำเอียงในส่วนใดๆของการประเมิน ทั้งนี้ เพื่อให้การรายงานการประเมินได้สะท้อนถึงข้อค้นพบจากการประเมินด้วยความยุติธรรม

2. ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) เป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับจริยธรรมและค่านึงถึงสวัสดิการของผู้เกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลกระทบจากผลการประเมินผล มาตรฐานเหล่านี้ประกอบด้วยข้อตกลงอย่างเป็นทางการข้อขัดแย้งที่เปิดเผยให้สาธารณชนรับรู้ได้ตาม สิทธิมนุษยชนและควรรายงานด้วยความยุติธรรมประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

- 2.1) มีการกำหนดกฎเกณฑ์การประเมินไว้อย่างเป็นทางการ (Formal Obligation)
- 2.2) ในกระบวนการตรวจสอบสามารถดำเนินการแก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่างโปร่งใส และเป็นธรรม (Conflict of Interest)
- 2.3) มีการรายงานผลได้อย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา (Full and Frank Disclosure)
- 2.4) ผลการตรวจสอบสามารถเปิดเผยให้สาธารณชนทราบได้ (Public's Right to Know)
- 2.5) ระบบตรวจสอบออกแบบและดำเนินการตรวจสอบโดยตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคล (Rights of Human Subjects)
- 2.6) วิธีการตรวจสอบคำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Human Interactions)
- 2.7) การรายงานผลการตรวจสอบดำเนินการอย่างเป็นธรรมและมีความสมบูรณ์ของ ผลการประเมิน (Balance Reporting) พร้อมทั้งมีการเสนอแนะจุดเด่น จุดด้อยเพื่อการพัฒนาไว้ และ

2.8) ความรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่าย (Fiscal Responsibility) ผู้ประเมินจะต้องระบุ ค่าใช้จ่ายและการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งจะสะท้อนถึงกระบวนการที่ตรวจสอบได้ อัน เป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบเชิงจริยธรรม

3. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) การประเมินผลจะต้องเป็นจริง ประหยัด และมีข้อความที่เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้ ประกอบด้วยการดำเนินงานที่มีการฝึกปฏิบัติ ความสามารถทางการเมืองและประสิทธิผลด้านต้นทุน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1) มีวิธีการที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (Practical Procedure) ในกระบวนการ ประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และได้รับสารสนเทศที่เพียงพอ โดยให้เกิดอุปสรรคหรือ ข้อจำกัดในการดำเนินการที่น้อยที่สุด

3.2) มีความเท่าทันต่อบรรยากาศทางการเมือง (Political Viability) ควรวางแผนการ ประเมินและมีการดำเนินการที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในองค์กร เพื่อให้ เกิดความร่วมมือและป้องกันไม่ให้เกิดการประเมินเกิดความลำเอียง ซึ่งจะนำไปผิดไปจากข้อเป็นจริงหรือ ทำให้เกิดการใช้ผลการประเมินอย่างไม่ถูกต้อง และ

3.3) มีประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Cost Effectiveness) การประเมินควรจะมี ประสิทธิภาพและให้สารสนเทศที่มีคุณค่าอย่างเพียงพอและคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

4. ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เพื่อให้แน่ใจว่าการประเมินผลจะช่วยให้ การปฏิบัติงานของผู้ประเมินผลได้ข้อมูลตามต้องการ โดยมุ่งเน้นในด้านของผลการประเมินที่ต้องให้

ข้อมูลหรือสารสนเทศที่ผู้ใช้ผลการประเมินต้องการ และการนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง การดำเนินการได้มาตรฐาน ด้านความเป็นประโยชน์ประกอบด้วย 8 ประการ ดังนี้

4.1) การระบุผู้นำไปใช้ (Audience Identification) ในการประเมินผลมีความจำเป็น อย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังข้อมูลจากผู้นำไปใช้โดยตรงกับเรื่องที่จะประเมินและควรระบุให้ชัดเจนถึง ความต้องการของผู้นำไปใช้โดยตรงนั้น ๆ ผู้ใช้ผลการประเมินซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการระบุไว้ เพื่อสามารถบ่งชี้ความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมินได้อย่างครบถ้วนเพื่อให้ ผู้ประเมินได้ประโยชน์ที่สมบูรณ์

4.2) ความเชื่อถือได้ของผู้ประเมินผล (Evaluator Credibility) ผู้ที่ดำเนินการ ประเมินผลจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจ (Trustworthy) และมี ศักยภาพที่สามารถดำเนินการประเมินผลได้ เพื่อให้ผลการวิจัยเป็นที่ยอมรับ ควรเป็นผู้ที่มี ประสบการณ์ และมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประเมิน ทั้งนี้เพื่อให้ผลที่ได้จากการ ประเมินบรรลุถึงความน่าเชื่อถือสูงสุดและเป็นที่ยอมรับ

4.3) ขอบเขตและการเลือกสารสนเทศ (Information Scope and Selection) ควรระบุ คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินและควรตอบสนองกับความความต้องการและความ สนใจของผู้นำไปใช้ สารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องช่วยในการตอบคำถามที่เกี่ยวกับสิ่งที่มุ่ง ประเมิน โดยสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้ที่จะนำผลการประเมินไปใช้

4.4) การตีความหมายที่มีคุณค่า (Valuation Interpretations) หลักการ เหตุผลและ กระบวนการต่างๆที่นำมาใช้ในการตีความหมายของผลการประเมิน ควรอธิบายอย่างระมัดระวัง เพื่อ นำไปสู่คุณค่าของการประเมินคือผลที่ได้จากกระบวนการและความมีเหตุผลที่ใช้ การแปลผลที่ได้จาก การค้นพบในการประเมินควรจะอธิบายด้วยความระมัดระวังและความกระจ่างเพื่อให้การตัดสินใจ คุณค่าเป็นไปอย่างชัดเจน

4.5) ความชัดเจนของการรายงาน (Report Clarity) การประเมินที่แสดงไว้ควรมีการ อธิบายวัตถุประสงค์ของการประเมินอย่างชัดเจน รวมไปถึงบริบทของสิ่งที่ประเมิน วิธีดำเนินการและ ผลการประเมิน การแสดงถึงสารสนเทศที่จำเป็นจะช่วยก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน

4.6) ความทันเวลาของรายงาน (Report Timeliness) ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมิน ควรรายงานและแสดงไว้ในรายงานการประเมิน เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์หรือตามระยะเวลาที่ได้ กำหนดไว้

4.7) การเผยแพร่รายงาน (Report Dissemination) การประเมินที่ได้ควรจะได้ เผยแพร่แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทันเวลา และ

4.8) ผลกระทบจากการประเมิน (Evaluation Impact) ควรมีการวางแผนดำเนินการ และมีการรายงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อจะตอบสนองความต้องการทางความคิดของผู้ใช้ผลการ ประเมิน ซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นไปได้ที่การประเมินจะถูกนำไปใช้เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า การทดสอบรูปแบบตามแนวคิดของนักวิชาการ เป็นการประเมินรูปแบบนั้น ๆ ด้วยการสร้างเครื่องมือประเมิน และมีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน ซึ่งการประเมินรูปแบบที่นิยม ใช้ในวงการทางการศึกษา ซึ่งรูปแบบที่ดีควรได้รับการประเมิน ทดสอบความเหมาะสมโดยการใช้การ ประเมินในลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งการทดสอบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมิน เพื่อเป็นการรับรอง

คุณภาพของรูปแบบก่อนนำไปใช้จริง ซึ่งการประเมินคุณภาพรูปแบบตามมาตรฐานมี 4 ด้าน คือ 1) ความถูกต้อง (Accuracy) 2) ความเหมาะสม (Propriety) 3) ความเป็นไปได้ (Feasibility) 4) ความเป็นประโยชน์ (Utility) แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จะประเมินคุณภาพรูปแบบตามมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความถูกต้อง 2) ความเหมาะสม 3) ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และเพิ่มเติมในส่วนของการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้รูปแบบที่มีต่อรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2.2 ระบบประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นระบบการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพตามฐานที่กำหนด โดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 48 กำหนดไว้ว่า “หน่วยงานต้นสังกัดหรือสถานศึกษาต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรองรับการประกันคุณภาพภายนอก” สำหรับระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มีผลบังคับใช้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา ได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2543 ได้มีมติเห็นชอบกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม)

ต่อมาได้จัดทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2545 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ สาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ ระบุให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันภายใน หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก รวมถึงสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษาเพื่อกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการตรวจสอบและประเมินระบบกลไกและประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษาหลังจากดำเนินการตามประกาศฉบับปี พ.ศ.2545 ไประยะหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2546 เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 5 และมาตรา 47 วรรคสอง

โดยสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกระทรวงฉบับนี้ ยังคงไว้ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยฯ พ.ศ.2545 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาในปี พ.ศ.2553 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 แทนฉบับเดิม โดยรวมการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของการศึกษาทุกระดับไว้ในฉบับเดียวกัน มีคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาทำหน้าที่หลัก 2 ประการ คือ

1) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

2) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังมีการปรับเปลี่ยนให้ระบบการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย การประเมินคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ และกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน สำหรับตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในการประกันคุณภาพภายในที่พัฒนาขึ้นในองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านที่มีความครอบคลุมพันธกิจหลัก 4 ประการของการอุดมศึกษาและพันธกิจสนับสนุน ได้แก่ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ (2) การผลิตบัณฑิต (3) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม (7) การบริหารและการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ซึ่งตัวบ่งชี้ดังกล่าวสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องขององค์ประกอบคุณภาพนั้น ๆ ได้ทั้งหมด ส่วนเกณฑ์การประเมิน เป็นมาตรวัดของแต่ละตัวบ่งชี้ซึ่งพัฒนาจากเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินคุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน

ในปี พ.ศ. 2557 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหน่วยย่อยของการอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ จึงได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาเพิ่มเติมในสาระที่เกี่ยวข้องในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ทั้งนี้ ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยมีองค์ประกอบประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามพันธกิจ 4 ด้านของสถาบันอุดมศึกษา และเพิ่มเติมด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้

และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ดำเนินการไปพร้อมกัน หากเป็นตัวบ่งชี้กระบวนการจะต้องประเมินผลลัพธ์ภายใต้การดำเนินการตามตัวบ่งชี้กระบวนการดังกล่าว มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาครอบคลุมเรื่องการส่งเสริม พัฒนานักศึกษา การวางระบบกระบวนการ จัดการเรียนการสอน จำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยของคณาจารย์ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ คุณภาพบัณฑิตและคุณภาพผลงานตีพิมพ์และเผยแพร่ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

2. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาครอบคลุมการดำเนินงานของคณะ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละหลักสูตรที่คณะดูแล รวมทั้งกิจกรรมนักศึกษา การบริการนักศึกษา การให้บริการวิชาการ การวิจัย การบริหารจัดการและการประกันคุณภาพของคณะ

3. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับสถาบัน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาพิจารณาให้เป็นไปตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการดำเนินการตามพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา มุ่งเน้นการประกันคุณภาพการดำเนินการของสถาบันเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละคณะ โดยครอบคลุมในด้านกายภาพและภารกิจของสถาบันรวมถึงการประกันคุณภาพในภาพรวม

จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในแต่ละระดับ มีดังนี้

1) เพื่อการควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับหลักสูตร ระดับคณะและระดับสถาบันให้ได้ข้อมูลที่ชี้ผลการบริหารหลักสูตรที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษาของแต่ละคณะ และภาพรวมของสถาบันอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและการพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

2) เพื่อจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาทุกปีการศึกษา

3) เพื่อรองรับการติดตามตรวจสอบอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี ตามกฎกระทรวงฯ

4) สร้างความมั่นใจต่อสังคมในเรื่องคุณภาพบัณฑิตโดยผู้เรียนมีงานทำ ผู้เรียนมีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

5) เพื่อประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระบบนี้ จะมุ่งเน้นการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรให้มีการดำเนินงานตั้งแต่ การวางระบบคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตและส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตามการดำเนินงานของคณะและสถาบันให้เป็นไปตามมาตรฐานและวิสัยทัศน์ที่สถาบันอุดมศึกษา กำหนด โดยให้สะท้อนผลการจัดการศึกษาได้อย่างมี

คุณภาพ มีการควบคุมในทุกขั้นตอนของการผลิตบัณฑิตในแต่ละปีการศึกษา มีการตรวจสอบติดตามคุณภาพผลการผลิตบัณฑิต มีความเชื่อมโยงกับระบบการประเมินคุณภาพภายนอกที่จะมีการรับรองคุณภาพการศึกษาระดับชาติ รวมทั้ง มีการประเมินคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนผลของการผลิตบัณฑิตในแต่ละปีการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาได้ออกประกาศ เรื่องหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 โดยสถาบันอุดมศึกษามีอิสระในการเลือกพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยยึดหลักเสรีภาพทางวิชาการและควมมีอิสระในการดำเนินการของสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับบริบทของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก ทั้งนี้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สถาบันอุดมศึกษาเลือกใช้ ต้องสนองต่อเจตนารมณ์ของสถาบันอุดมศึกษาและกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 อาจเป็นระบบที่คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาพัฒนาขึ้น หรือเป็นระบบที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลที่สามารถประกันคุณภาพ เช่น ระบบ AUA-QA (ASEAN University Network Quality Assurance) ระบบ EdPEX (Education Criteria for Performance Excellence) หรือเป็นระบบที่สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาขึ้นเอง โดยผ่านการพิจารณาจากสภาสถาบัน และเสนอคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในต่อต้นสังกัดเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณะ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และข้อ 6 แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวด 6 มาตรา 49 และมาตรา 50 ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา มีการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือที่เรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ประเมิน วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย และหลักการและแนวการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ และให้มีประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน” และ “สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากร คณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้ง ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษาหรือบุคคลหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพของสถานศึกษานั้น”

การประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะต่างมุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

การเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 48 กำหนดไว้ว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” และมาตรา กำหนดไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา” ดังนั้นจะเห็นว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome)

เมื่อสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว จำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามที่กำหนดในระบบฐานข้อมูล

ด้านการประกันคุณภาพ (CHE QA Online) ซึ่งเป็นการบันทึกผลการดำเนินงานประกันคุณภาพผ่านทางระบบออนไลน์ ตั้งแต่การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน เอกสารอ้างอิง การประเมินตนเอง การประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพ เพื่อนำเสนอสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน การติดตามตรวจสอบของต้นสังกัด ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษา จำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึก สะท้อนที่แท้จริงของสถาบันในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับหลักสูตร การดำเนินการของคณะและสถาบัน เพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปรับใช้สังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา

นักวิชาการการศึกษา ได้กล่าวถึงความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ว่าสถานศึกษามีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ที่จบการศึกษากับสถานศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและตามที่สังคมต้องการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553)

การประกันคุณภาพการศึกษา คือส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการกำกับ ดูแล มีการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ต้องดูทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมทั้งเชื่อมโยงไปถึงการประเมินการจัดการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2555)

ธิดารัตน์ นันทะธรรม (2550) ได้สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม

พนมพร พิระพิทยมงคล (2553) ได้สรุปว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือกระบวนการยกระดับมาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานตามที่กำหนดไว้เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เข้าศึกษา ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมมั่นใจว่าผลผลิตทางการศึกษามีคุณภาพ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณมีความถูกต้อง

สมคิด พรหมจ้อย (2544) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการดำเนินงานด้านวิชาการ การบริหาร การจัดการ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าสถานศึกษาจะมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพ หรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

อรณพ จินะวัฒน์ (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพการศึกษา ทำให้ประชาชนและสังคมมั่นใจ ทำให้สถาบันการศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีทิศทาง ตรงประเด็น และสอดคล้องกับจุดแข็งหรือ จุดอ่อนตามสภาพจริงของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในหน่วยงานตระหนักและดำเนินการตามหน้าที่ของตน

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา มีความสำคัญคือช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการการศึกษา และสามารถตัดสินใจสำหรับการเลือกใช้บริการการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิดความเสมอภาคที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาคุณภาพประชากรให้มีคุณภาพสูงสุด

กระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัทธ์ พิบูลย์ (2544) ได้กล่าวว่า กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารงานที่เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ซึ่งประกอบด้วยการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบหรือการประเมิน และการปรับปรุง หรือเรียกว่าวงจรการบริหารงานแบบ PDCA

กล้า ทองขาว (2544) ได้กล่าวว่า กระบวนการประกันคุณภาพ คือ ความสัมพันธ์กับมาตรฐานความต้องการของสถานศึกษา จะต้องผันแปรไปตามปรัชญา ปณิธาน หรือวิสัยทัศน์ อย่างไรก็ตามต้องให้ความสำคัญกับ 4 กระบวนการ ดังนี้ 1) การควบคุม คุณภาพสถาบันอุดมศึกษาจะใช้แผนเป็นเครื่องมือในการดำเนินการกิจกรรมตามที่กำหนดไว้อย่างรัดกุมทุกขั้นตอน 2) การตรวจสอบคุณภาพ คือ กระบวนการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยมีกระบวนการคือศึกษาค้นหาข้อมูลหลักฐานเพื่อทำการตรวจสอบภายใน กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เรียกว่า การศึกษาเพื่อการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง การศึกษาและการจัดทำรายงานการศึกษาตนเอง มีจุดประสงค์เพื่อแสวงหาการดำเนินงานตามแผน ค้นหาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน แสวงหาจุดแข็งในการปฏิบัติที่ควรได้รับการส่งเสริมค้นหาจุดอ่อนของการการทำงานที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข แสวงหาแหล่งข้อมูลหรือหลักฐาน เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าได้ทำอะไร มีปรากฏที่ใด ในลักษณะใด และสามารถแสดงผลได้ในเชิงประจักษ์ 3) การประเมินคุณภาพ คือการพิจารณาคุณค่าของผลการดำเนินงานโดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่กำหนดตามประเภท และลักษณะตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ซึ่งเกณฑ์ประเมินคุณภาพภายในเกณฑ์มาตรฐาน สถาบันอุดมศึกษามีการศึกษาและจัดทำรายงานการประเมินตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานคุณภาพของสถาบัน หรือส่งรายงานให้ต้นสังกัดรับทราบ และรองรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ซึ่งก็คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และ 4) การปรับปรุงคุณภาพ คือ เป็นกระบวนการที่สถานศึกษานำผลจากรายงานการศึกษาตนเอง และรายงานการประเมินตนเองไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษารวมองค์ประกอบและดัชนีที่มีปัญหา

ดังนั้นสรุปได้ว่า กระบวนการประกันคุณภาพ หมายถึง การดำเนินการเป็นกระบวนการที่มีการกำหนดระบบและกลไกในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา มีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบคุณภาพและการพัฒนาปรับปรุง โดยยึดกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด เพื่อให้เป็นหลักประกันว่าหน่วยงานได้ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนที่กำหนดไว้ และนำผลที่ได้จากการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพนั้นมาเผยแพร่ต่อสาธารณชนให้รับทราบโดยทั่วกัน

ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กล่าวถึง การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในว่ามีแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การเตรียมการ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร สถานศึกษาต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีการจัดประชุมและทำการชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และมีการวางแผนพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในให้บุคลากรทุกคนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากรเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพ และจัดทำ แผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการในแต่ละปี พร้อมกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการประสานงาน กำกับ ดูแลสนับสนุนให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทำงานร่วมกันและเชื่อมโยงกัน ซึ่งฝ่ายที่รับผิดชอบงานใด ควรเป็นกรรมการรับผิดชอบ และพัฒนาการประเมินคุณภาพงานที่เกี่ยวข้องนั้น

2. การดำเนินการ

2.1 การวางแผนการปฏิบัติงาน มีการนำเป้าหมาย มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดและกำหนดผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา งบประมาณและทรัพยากรที่ต้องใช้ เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานของการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในโดยต้นสังกัด แล้วนำมาดำเนินงานเพื่อกำหนดบุคลากร ทรัพยากร และระยะเวลา ดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม ทำให้การดำเนินงานในทุกขั้นตอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การดำเนินงานตามแผน เป็นการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ของหน่วยงาน จะต้องมีการดำเนินงานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับผู้ปฏิบัติงาน และหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาควรให้การส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานกันอย่างมีความสุขมีการจัดสรร ทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ หรือส่งบุคลากรไปรับการอบรมในเรื่องที่ยังไม่มีความรู้หรือยังไม่เชี่ยวชาญให้ได้รับการพัฒนาความรู้

2.3 การตรวจสอบประเมินผล ต้องเริ่มตั้งแต่การกำหนดกรอบการประเมินว่าจะประเมินอย่างไร ใครเป็นผู้ประเมิน ระยะเวลาการประเมิน เครื่องมือที่ใช้การประเมินและวิเคราะห์ จะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ บุคลากรในสถานศึกษาที่รับผิดชอบเรื่อง การประกันคุณภาพภายในจะต้องร่วมมือ และให้ความช่วยเหลือกัน ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่แสดงว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมาย มากน้อยเพียงใด โดยการประเมินต้องวางกรอบการประเมิน จัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

2.4 การนำผลการประเมินตนเองมาปรับปรุงงาน หลังจากการประเมิน การดำเนินงาน ของตนเอง หน่วยงานควรนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ปรับปรุง แก้ไขและพิจารณาว่าเกี่ยวข้องกับ บุคลากรที่รับผิดชอบกลุ่มใด จัดการประชุมบุคลากรของหน่วยงานเพื่อแจ้งผลการประเมินให้บุคลากร ทุกคนได้ทราบ วางแผนปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงเป็น อันดับแรก โดยคณะกรรมการรับผิดชอบนำไปประเมิน วิเคราะห์สังเคราะห์ และแปลผล แล้วนำผล เสนอต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร รวมถึง งบประมาณ โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ และจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศหรือการเขียนรายงานผล

3. การรายงาน เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินผลภายในเสร็จแล้วจะจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง ซึ่งสถานศึกษาจะต้องรวบรวมข้อมูลหลักฐานการดำเนินงานผลการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขต่อไป มีการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและเสนอต้นสังกัดต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ยังกล่าวถึง ขั้นตอนในการดำเนินการ การประกันคุณภาพภายในว่าระบบประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงาน อย่างมีคุณภาพ หรือที่เรียกว่า วงจร PDCA การประกันคุณภาพการศึกษาภายในถือว่าเป็นการทำงาน ปกติของสถานศึกษา เป็นกระบวนการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องมี

ความตระหนัก โดยการเข้ามามีส่วนส่งเสริมสนับสนุน ต้องร่วมกันทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรทุกคน ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้ตระหนักถึงคุณค่า และต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และมีการติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมการ ประกอบด้วย การสร้างความตระหนัก และพัฒนาความรู้ให้แก่บุคลากร รวมทั้งการแต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบ อย่างชัดเจน 2) การดำเนินการ ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผนปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และ 3) การรายงาน ประกอบด้วย การจัดทำรายงานการประเมินตนเอง โดยมีการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน วิเคราะห์ ตามมาตรฐาน และมีการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์ (2544) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการวางแผนการประเมินผลภายในเพื่อทำให้ทราบจุดเด่นจุดด้อยของสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมการ การดำเนินการ และการรายงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

ดังนั้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการการประกันคุณภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ โดยการทำงานประกอบด้วย 1) ด้านการเตรียมการการเข้าร่วมประชุมรับฟังการชี้แจงการที่บุคลากรได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและมีการแต่งตั้งกรรมการผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน 2) ด้านการดำเนินการ มีการวางแผนปฏิบัติการและนำแผนที่กำหนดมาดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการตรวจสอบประเมินผล และการนำผลการประเมินตนเองมาปรับปรุงพัฒนางานให้มีคุณภาพ และ 3) ด้านการรายงาน โดยมีการรวบรวมผลการดำเนินงานมาจัดทำรายงานการประเมินตนเองอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ และเพื่อเตรียมรองรับการประเมินภายนอกต่อไป

2.2.2 วงจรคุณภาพการศึกษา

เอ็ดวาร์ด เดมมิง (1950, อ้างอิงใน ชรินทร์ แสงแก้ว, 2546 หน้า 34) (สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2550 จาก <http://blog.spu.ac.th/kovit/2008/02/09/entry-1>) ได้เสนอขั้นตอนการบริหารงานคุณภาพ "วงจรเดมมิง" (Deming Cycle) ไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. การจัดทำและการวางแผน (Plan)

1.1 ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนแล้วกำหนดหัวข้อควบคุม (Control Item)

ซึ่งตามปกติ ได้แก่ Q-C-D-S-M-E (Quality Cost Delivery Safety Morale Environment)

1.2 กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ

1.3 กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2. การปฏิบัติตามแผน (Do)

2.1 หาความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการนั้นด้วยวิธีการฝึกอบรมหรือศึกษาด้วยตนเอง

- 2.2 ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
- 2.3 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม
3. การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)
 - 3.1 ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
 - 3.2 ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
 - 3.3 ตรวจสอบว่าผลลัพธ์ (ของหัวข้อควบคุม) ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่
4. กำหนดมาตรฐานแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน (Act)
 - 4.1 ถ้าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน ก็หามาตรการแก้ไขมิให้เกิดปัญหาซ้ำขึ้นอีก
 - 4.2 ถ้าผลลัพธ์ที่ได้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ก็ค้นหาสาเหตุและแก้ไขที่ต้นตอเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ให้เป็นไปตามที่คาดหวัง

4.3 ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

จำรัส นองมาก (2550, หน้า 115 - 127) กล่าวถึง การนำวงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในสถานศึกษาด้านประกันคุณภาพในแต่ละขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนเพื่อเตรียมการปฏิบัติ (Plan-P) การวางแผนหรือการจัดทำแผนเป็นการเตรียมการอย่างฉลาดรอบคอบในการปฏิบัติงานเป็นการเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน เกี่ยวข้องกับงาน และเกี่ยวข้องกับทรัพยากรต่าง ๆ ของหน่วยงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งผู้ปฏิบัติงานทุกคนไม่ว่าจะเป็นงานใหญ่หรืองานเล็กมากน้อยแค่ไหน ต้องอาศัยการวางแผนหรือการเตรียมการเพื่ออนาคต เพื่อช่วยให้สามารถทำงานได้ดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวางแผนปฏิบัติงานจึงเป็นการกำหนดรายละเอียด เพื่อการทำงานในอนาคตของสถานศึกษาโดยรวม และระบบการวางแผนในการทำงานจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย โดยเฉพาะในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1 การทำงานมีจุดหมาย เพราะ ได้เตรียมการแก้ปัญหาล่วงหน้าไว้แล้ว
- 1.2 สามารถตรวจวัดความสำเร็จ และประเมินผลการดำเนินงานได้เป็นระยะ ๆ และหากพบปัญหาหรืออุปสรรคก็สามารถปรับแก้ได้ทันที่
- 1.3 ใช้ทรัพยากรได้อย่างประหยัด และคุ้มค่า
- 1.4 ทำให้เกิดการประสานงานภายในหน่วยงาน
- 1.5 ช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ และทำให้เกิดการกระจายอำนาจรับผิดชอบ

2. การปฏิบัติตามแผน (Do-D) การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผน แผนงาน หรือโครงการของแต่ละคน ตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต่างปฏิบัติตามภารกิจตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วในงานของตนเองที่ต่างก็มุ่งเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ฝ่ายบริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุน และอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามเพื่อให้บุคลากรฝ่ายปฏิบัติทั้งที่รับผิดชอบงานเฉพาะตัวหรืองานเป็นกลุ่มได้ปฏิบัติงานโดยราบรื่นมีประสิทธิภาพในขณะเดียวกัน หากจำเป็นต้องมีผู้นิเทศ แนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้นก็เป็นหน้าที่ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยสอดส่อง ดูแล และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา จุดบดพร่องของการดำเนินงานของสถานศึกษาในขั้นตอนนี้ คือ เมื่อได้มีการวางแผนการดำเนินงานไว้แล้ว ไม่ว่าจะไปในรูปของแผน แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ ที่จัดเป็น

รูปเล่มสวยหรู แต่ไม่ได้นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังสมกับที่ได้ทุ่มเททรัพยากรอย่างมากมาย เพื่อการนี้บางแห่งวางแผนไว้อย่างดี แต่ปฏิบัติจริงเป็นอีกอย่าง หรือบางแห่งมีการนำไปใช้เหมือนกัน แต่เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการกำกับติดตาม หรือประสานงานการทำงานให้ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในการปฏิบัติตามแผน ถ้าเป็นสถานศึกษาที่มีปริมาณงานมาก มีบุคลากรมาก จำเป็นจะต้องมีระบบงานที่ตรวจสอบได้ว่าในห้วงเวลาหนึ่ง ๆ ใครกำลังทำโครงการอะไรอยู่และในขณะเดียวกันจะต้องมีการนิเทศเพื่อช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานในเรื่องไหน ขั้นตอนใดยังล่าช้าหรือทำไม่ถูกต้องก็สามารถช่วยเหลือในการปรับปรุง แก้ไข หรือปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานได้ทันที่

3. การตรวจสอบและประเมินผล (Check-C) การตรวจสอบและประเมินผล เป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการปฏิบัติในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงานหรือปรับเปลี่ยนวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานที่กำลังปฏิบัติอยู่ให้เหมาะสมสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน การตรวจสอบและประเมินผล เป็นการหาข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนางาน กิจกรรมนี้จึงถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนางาน ถ้าทำงานโดยไม่มุ่งหวังที่จะทำให้อีกขั้นต่อไปก็คงไม่ต้องตรวจสอบและประเมินผลให้เสียเวลา แต่ในวัฏจักรของการทำงานเราต้องการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้งานดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา จึงต้องใช้ผลจากการตรวจสอบและประเมินเป็นข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานต่อ ๆ ไป ซึ่งในการดำเนินงานในการตรวจสอบและประเมินผลมีกิจกรรมที่ควรปฏิบัติมี 4 ขั้นตอน คือ

3.1 การระบุสภาพความสำเร็จของงานในช่วงเวลาที่จะตรวจสอบ โดยปกติแล้วในการปฏิบัติงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้า จะมีข้อมูลที่บอกให้เราว่างานนั้นมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายอะไรบ้าง มากน้อยแค่ไหน ภายในระยะเวลาตามที่วางแผนไว้ ในการระบุความสำเร็จของงานในขั้นตอนนี้ก็ต้องดูช่วงเวลาที่จะทำการตรวจสอบ

3.2 การตรวจสอบวัดผลการดำเนินงาน เป็นการตรวจวัดผลการปฏิบัติงานจริง ๆ ณวันที่ทำการตรวจสอบว่าสำเร็จมากน้อยแค่ไหน ในการตรวจวัดก็อาศัยเครื่องมือและวิธีการในการตรวจวัดที่แตกต่างกัน เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การทดสอบเป็นลายลักษณ์อักษร การดูผลการปฏิบัติงานจริง เป็นต้น

3.3 การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ เพื่อตีค่าการดำเนินงานว่าดีมีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด โดยการเปรียบเทียบผลจากการวัด (Measurement) กับเกณฑ์ (Criteria) ก็คือ หลักของการประเมิน (Evaluation) โดยทั่วไป การประเมินกรณีนี้อาจกล่าวได้ว่าสภาพความสำเร็จของงานถือเป็นเกณฑ์ ผลการดำเนินงานถือเป็นการวัด ดังนั้น เมื่อจะทำการประเมินเรื่องใดก็ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบทั้งสองอย่างของการประเมิน คือ เกณฑ์ และผลจากการตรวจวัดถ้าองค์ประกอบทั้งสองอย่างไม่ครบถ้วนก็ไม่สามารถจะประเมินได้

3.4 การเสนอแนะ เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผลการประเมินในข้อ 3 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปรับปรุงแก้ไข ทำให้การดำเนินงานในเรื่องนั้นเป็นผลดีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือ ถ้าผลการประเมินว่าดี มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ก็อาจจะยกย่องชมเชยหรือให้กำลังใจผู้ปฏิบัติหรือปรับเป้าหมายการดำเนินงานให้สูงขึ้น ใ้หายากขึ้น ถ้าผลการประเมินยังไม่ดี

ยังไม่เหมาะสม ก็อาจจะเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพิ่มคน เพิ่มอุปกรณ์หรือแนะนำวิธีปฏิบัติที่คิดว่าเหมาะสม ซึ่งข้อมูลจากการชี้แนะของผู้ประเมิน จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

4. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน (Act-A) การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่างานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็ต้องเร่งรัดปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน หรือใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้น เพื่อจะสามารถทำงานที่คาดหวังไว้แล้วให้สำเร็จ แต่ถ้าผลการประเมินพบว่างานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว ในการดำเนินงานต่อไปก็จะได้ปรับเปลี่ยนตั้งเป้าหมายให้สูงขึ้น จะได้เป็นการท้าทายผู้ปฏิบัติ จึงเห็นได้ว่าการปรับปรุงการปฏิบัติงานสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะงานที่ทำมาแล้วประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ผลจากการปฏิบัติในลักษณะนี้ก็จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงพัฒนาไปในทางที่ดี ที่พึงประสงค์มากยิ่งขึ้นอยู่ตลอดเวลา ปัญหาที่พบเห็นอยู่ในสถานศึกษาขณะนี้คือไม่ได้มีการปรับปรุงการดำเนินงานจากผลของการตรวจสอบกันอย่างจริงจัง หลายเรื่องที่ได้มีการประเมินผลการดำเนินงานพบข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วแต่ก็ยังทำใหม่อยู่เช่นเดิม ผู้มีอำนาจที่พอจะผลักดันให้มีการปรับปรุงแก้ไขก็ไม่เห็น ความสำคัญของข้อเท็จจริงที่ได้จากการประเมิน หรือเมื่อมีการ โยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหาร การดำเนินงานของสถานศึกษาก็มีการกำหนดงานใหม่บางเรื่องก็แตกต่างไปจากที่เคยปฏิบัติเดิม กระบวนการที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานให้เกิดความต่อเนื่องจึงไม่ประสบผลสำเร็จ

ยุทธนา เกื้อกุล (2560, หน้า 59) โครงสร้างการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามวงจร PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ขั้นตอนการวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย การวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการ พัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนด มาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุ ไว้ในแผน การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารรับรู้สภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยอาศัย ประสบการณ์ ทักษะ และความรู้ที่แต่ละคนสั่งสมมาอย่างลงตัว การเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การคิดและการวางแผน อย่างรอบคอบสามารถเชื่อมระหว่างปัญหาปัจจุบันและผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับ สถาบันการศึกษา การวางแผนจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องให้ความสำคัญ กระบวนการวางแผนจะต้องรวมถึงการ พิจารณาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีอยู่ อาทิ ทรัพยากรมนุษย์ บุคลากร และงบประมาณ โดยจะต้อง มั่นใจว่าองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มีการอยู่ร่วมกันอย่างลงตัว ดังนั้น การบริหารจัดการในสถานศึกษา ต้องมีการวางแผนให้เป็นระบบ ครอบคลุม เพื่อให้การ บริหารงานด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนที่วางไว้ทุกประการ

ขั้นตอนการปฏิบัติ (Doing) เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูล และเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่จะลงมือปฏิบัติให้ถ่องแท้ก่อน ในกรณีที่เป็นการงานประจำ ที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นงานใหม่ หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จและมีความชัดเจนต้องอาศัยผู้บริหารในการแบ่งภาระงานสู่ระบบย่อยและแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้ปฏิบัติ โดยมีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจนตามความเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม การจัดการแบ่งภาระงานจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและมีการปรับปรุงสู่ การปฏิบัติงานที่ดีขึ้นตามลำดับ โครงสร้างการปฏิบัติงานในองค์กรต้องมีความชัดเจนและมีการแบ่งงานตามความถนัดของแต่ละคน ผู้ปฏิบัติงานต้องทราบหน้าที่และกรอบงานของตน และพยายามปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยมิให้ขาดตกบกพร่อง และหากสามารถช่วยเหลืองานอื่นในองค์กรได้ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเพื่อป้องกันมิให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นในองค์กร ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจึงต้องมีความฉลาดและมองเป้าหมายขององค์กรว่าจะมีแนวโน้มไปทางไหนและนอกจากภาระงานของตนแล้ว ผู้ปฏิบัติงานสามารถช่วยเหลือการงานอย่างอื่นได้ตามความเหมาะสม โดยมีให้งานในหน้าที่หลักที่รับผิดชอบเกิดความบกพร่อง ดังนั้น ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงาน ต้องมีการตั้งเจตนาที่ดีในการปฏิบัติต่าง ๆ การบริหารจัดการแบบค่อยเป็นค่อยไปจึงมีความจำเป็นและผู้บริหารต้องทราบถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคลและพยายามให้พวกเขาได้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุขและยึดมั่นกับองค์กรการที่องค์กรมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถนับเป็นจุดดีและจุดได้เปรียบขององค์กร

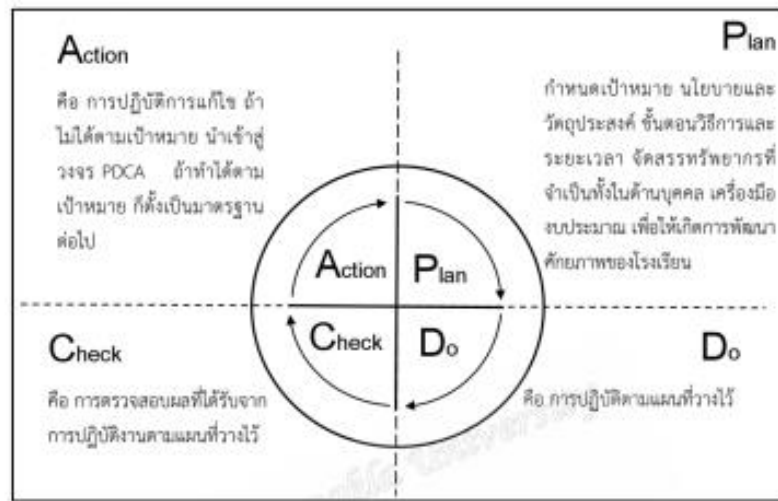
ขั้นตอนการตรวจสอบ (Checking) เป็นขั้นตอนการเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรค ต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการทำงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัติ นั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน การตรวจสอบ เป็นการประเมินและติดตามการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในองค์กรอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การวางแผนและเข้าสู่การปฏิบัติงานในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุงและแก้ไข กระบวนการทำงานต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ เป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบของแต่ละส่วน จากที่กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ผู้นำองค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดหน้าที่และบทบาท ของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างชัดเจน และต้องมั่นใจว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จึงทำให้พวกเขามีความรับผิดชอบและพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบผ่านกระบวนการประเมิน โดยผู้นำต้องตรวจสอบ ว่าพวกเขาได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด และหากปฏิบัติหน้าที่อย่างดี

ตามที่ได้รับมอบหมาย และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ก็ถือว่าประสบผลสำเร็จและสามารถขับเคลื่อนองค์กรไปได้ แต่หากบกพร่องในการปฏิบัติงานก็ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ขั้นตอนการปรับปรุง (Action) เป็นขั้นตอนการของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพิ่มมากขึ้นนับเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นเพื่อสร้างความก้าวหน้าขององค์กร โดยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในองค์กรจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานได้บังคับบัญชาพร้อมกันปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง

ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่พบว่าการทำงานไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง มิฉะนั้นจะทำให้กระบวนการประเมินและตรวจสอบจะไร้ผล การปรับปรุงงานให้สอดคล้องกับ มาตรฐานเป็นสิ่งจำเป็น กระบวนการประเมินและตรวจสอบจะเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงระดับมาตรฐานว่าต่ำเกินไป หรือสูงเกินไป การปรับปรุงแก้ไขจึงต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการทำงานย่อมมีข้อผิดพลาด แต่ไม่ควรผิดพลาดหลายครั้งเพราะผู้ปฏิบัติงานต้องเรียนรู้จากข้อผิดพลาด และต้องปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถ และสิ้นสุดลงด้วยการมอบหมายการงานต่าง ๆ

ณัฏฐ์ณพัชร อ่อนตาม (2562, หน้า 4-41) การบริหารงานในองค์กร ส่วนใหญ่มีการนำหลักการปฏิบัติงาน PDCA เสมอ โดยมีการดำเนินกิจกรรมบางกิจกรรมที่ครบวงจร ในขณะที่บางกิจกรรมอาจจะไม่ครบวงจรตามลักษณะงานและ สภาพแวดล้อมในการทำงาน ในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลาย ๆ วงใหญ่สุด คือ วงที่มีวิสัยทัศน์และ แผนยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนงานวงใหญ่อาจครอบคลุมระยะเวลาต่อเนื่องกันหลายปีจึงจะบรรลุผล การจะผลักดันให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติ (P) โดยนำแผนยุทธศาสตร์มากำหนดเป็นแผนการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กร แผนการปฏิบัติงานประจำปีจะก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่ หากหน่วยงานมีขนาดใหญ่ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ก็จะต้องแบ่งกระจายความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่มขึ้นอีกหลาย ๆ วงโดยมีความเชื่อมโยงและซ้อนกันอยู่ การปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งหมดจะรวมกันเป็น (D) ขององค์กรนั้น ซึ่งองค์กรจะต้องทำการติดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุงจุดที่เป็นปัญหาหรืออาจต้องปรับแผนใหม่ ในแต่ละปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ รายละเอียดดังแผนภาพต่อไปนี้ แผนภาพที่ 1 กระบวนการบริหารวงจร PDCA

แผนภาพที่ 1 กระบวนการบริหารวงจร PDCA

วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ วงล้อเดมมิ่ง หรือวงล้อ PDCA คือวิธีการที่เป็นขั้นตอน ในการทำงานให้งานเสร็จสมบูรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับ ซึ่งประกอบไปด้วยการวางแผน (Plan) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการแก้ไขปัญหาที่ทำให้งานไม่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Act) ดังนั้น การหมุนวงล้อเดมมิ่ง (PDCA) อย่างต่อเนื่องจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรีทรรศน์ พันธบุรุษย์ (2545, หน้า 53-54) กล่าวว่า วงจรคุณภาพ (PDCA : plan do check act) คือ องค์ประกอบหลักของวงจรการจัดการ

P (Plan) คือ จะเริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหา ระหว่างระดับความแตกต่างจุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้ว จัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงเข้าสู่ขั้น D หรือ do ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัตินั้นเป็นแผนที่ใหม่ล่าสุดจริง ๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไขแล้วดูว่าสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันทีให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหาต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมาย จะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าต่ำเกินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหวังโดยปัจจัยภายนอกอื่น ๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2545, หน้า 43-47) กล่าวถึง วงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การปรับปรุงงานและการควบคุมอย่างเป็นระบบอันประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) กล่าวคือ จะเริ่มจากการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้ จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ระดับผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นการกระทำตามวงจรคุณภาพ จึงเท่ากับการสร้างคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้น โดยจุดเริ่มต้นของวงจรคุณภาพอยู่ที่การพยายามตอบคำถามให้ได้ว่า ทำอย่างไรจึงจะดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan)

ในบรรดาองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของวงจรคุณภาพนั้น ต้องถือว่าการวางแผนเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด การวางแผนจะเป็นเรื่องที่ทำให้กิจกรรมอื่น ๆ ที่ตามมาสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้าแผนการไม่เหมาะสมแล้ว จะมีผลทำให้กิจกรรมอื่นไร้ประสิทธิภาพไปด้วย แต่ถ้ามีการเริ่มต้นวางแผนที่ดี จะทำให้มีการแก้ไขน้อย และกิจกรรมจะมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การนำแผนไปปฏิบัติให้เกิดผล (Do)

เพื่อให้มั่นใจว่ามีการนำแผนการไปปฏิบัติอย่างถูกต้องนั้น เราจะต้องสร้างความมั่นใจว่าฝ่ายที่รับผิดชอบในการนำแผนไปปฏิบัติได้รับทราบถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนการนั้น ๆ มีการติดต่อสื่อสารไปยังฝ่ายที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการเพื่อการนำแผนการนั้น ๆ มาปฏิบัติ และมีการจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นในเวลาที่เป็นด้วย

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check)

การตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน ควรจะต้องมีการประเมินใน 2 ประการ คือ มีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่ หรือตัวแผนการเองมีความเหมาะสมหรือไม่

การที่ไม่ประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้เป็นเพราะไม่ปฏิบัติตามแผนการ หรือความไม่เหมาะสมของแผนการ หรือจากทั้งสองประการรวมกัน เราจำเป็นต้องหาว่าสาเหตุมาจากประการไหน ทั้งนี้ เนื่องจากการนำไปปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไขจะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

ถ้าความล้มเหลวมาจากแผนการที่จัดทำขึ้นไม่เหมาะสม อาจเป็นผลมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. ความผิดพลาดในการทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่
2. เลือกเทคนิคที่ใช้ผิดเนื่องจากมีข้อมูลข่าวสารไม่เพียงพอและมีความรู้ในขั้นตอนการวางแผนไม่เพียงพอ
3. ประเมินผลกระทบจากการปฏิบัติตามแผนผิดพลาด
4. ประเมินความสามารถของบุคลากรที่ต้องนำแผนมาใช้ผิดพลาด

ถ้าความล้มเหลวมาจากการไม่ปฏิบัติตามแผน อาจเป็นผลมาจากสาเหตุต่อไปนี้

1. ขาดความตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับปรุง

2. การติดต่อสื่อสารที่ไม่เหมาะสมและมีความเข้าใจในแผนไม่เพียงพอ
3. การให้การศึกษาและการฝึกอบรมไม่เพียงพอ
4. ปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้นำและการประสานงานระหว่างการปฏิบัติ
5. ประเมินทรัพยากรที่ต้องใช้น้อยเกินไป

ขั้นตอนที่ 4 ปฏิบัติการปรับปรุงแก้ไข (Act)

ถ้าความล้มเหลวมาจากการวางแผนที่ไม่เหมาะสม การทบทวนแผนการเท่านั้นไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา ต้องมีการปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการวางแผนโดยการหาปัจจัยที่ไม่เหมาะสมสาเหตุของการวางแผน และทำการปฏิบัติการแก้ไข ความก้าวหน้าของการปรับปรุงจะเกิดขึ้นได้โดยการกำจัดสาเหตุ และขั้นตอนที่สำคัญ ก็คือ การทบทวนแผนการที่ต้องมีการชี้แจงถึงสาเหตุแห่งความล้มเหลวอย่างถูกต้องและมีการเปลี่ยนแปลงแผนเพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ควรมีการวางแผนการปรับปรุงคุณภาพเป็นรายปี และมีการทบทวนทุกปีเพื่อให้มั่นใจว่าแผนการดังกล่าวมีความเชื่อถือได้และเหมาะสม การนำวงจรคุณภาพไปปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องในทุกระดับขององค์กร จะทำให้เราสามารถปรับปรุงและเพิ่มคุณภาพงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นผลลัพธ์ที่ชัดเจน เมื่อปัญหาเดิมหมดไปเราก็สามารถแก้ปัญหาใหม่ ๆ ได้ด้วยวงจรคุณภาพต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545 ข, หน้า 12-49) กล่าวว่า กระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) กับระบบการประกันคุณภาพภายในจัดเป็นเรื่องเดียวกันที่ผู้บริหารทราบกันดีอยู่แล้วไม่ใช่เรื่องใหม่ หรือแปลกแยกจากการทำงานตามปกติของสถานศึกษา แต่จะเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง

การบริหารงานให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน และร่วมคิดร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม และในการดำเนินการควรมีการเตรียมการเพื่อสร้างความพร้อมให้แก่บุคลากรและจัดให้มีกลไกในการดำเนินงาน หลังจากนั้นบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุง โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานทั้งหมด

ขั้นตอนตามแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้ ที่มา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 13)

1. การเตรียมการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งควรมีการเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ โดยการเตรียมการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยสร้างความตระหนัก และพัฒนาความรู้ทักษะ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษาในการประสาน กระตุ้น กำกับ ดูแลให้บุคลากรภายในสถานศึกษา และบุคลากรภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกันดำเนินการ

2. การดำเนินการ ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบประเมินผล และการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันในทุกขั้นตอน โดยมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

2.1 การวางแผน (P)

การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบงาน ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้องใช้ เพื่อทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ และควรวางแผนการประเมินผลไปพร้อมกันด้วยเพื่อใช้กำกับตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนเพียงใด โดยมีการตั้งเป้าหมายว่าจะประเมินเรื่องใด ใช้วิธีการรูปแบบอย่างไรในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แผนการประเมินผลที่ดีควรสอดคล้องเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติในชีวิตประจำวันของผู้บริหาร ครูและผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนการวางแผน ดังนี้

2.1.1 การกำหนดเป้าหมาย

การวางแผนควรจะเริ่มจากการกำหนดเป้าหมาย ที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งควรระบุให้ชัดเจนในธรรมนูญสถานศึกษาและใช้เป็นหลักหรือทิศทางในการดำเนินงานของสถานศึกษา หลังจากนั้นก็จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ซึ่งควรครอบคลุมคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้เรียนที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการ หลักสูตรและการเรียนการสอน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม การประเมินผล การกำกับตรวจสอบ และการรายงาน

2.1.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย

การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายจะช่วยให้การวางแผนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะสถานศึกษาจะได้ทราบว่าเป้าหมายต่าง ๆ ที่ต้องการนั้น เป้าหมายใดสำคัญมากน้อยกว่ากัน เพียงใด เพื่อกำหนดกิจกรรม บุคลากร ทรัพยากร และช่วงระยะเวลาที่จะดำเนินการในการพัฒนาเป้าหมายนั้น ๆ ให้เหมาะสม

2.1.3 กำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือวิธีปฏิบัติงาน

การกำหนดแนวทางหรือวิธีปฏิบัติงาน คือการนำเป้าหมายที่มีลักษณะเป็นความคิดเชิงนามธรรม มาทำให้เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ โดยคิดโครงการหรือกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จหรือตัวบ่งชี้ให้มีความชัดเจนด้วย

2.1.4 การกำหนดระยะเวลา

ในการทำแผนควรมีการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินงานของโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ในแผนด้วยการกำหนดระยะเวลาจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เพราะผู้ปฏิบัติจะได้ทราบว่างานใดควรจะต้องดำเนินการให้เสร็จเมื่อไร ต้องเร่งดำเนินการก่อนหรืออาจรอได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หรือผู้ที่ทำหน้าที่กำกับดูแล จะได้ติดตามงานได้ว่ามีความก้าวหน้าตามแผนเพียงใด

2.1.5 การกำหนดงบประมาณ

ควรคิดงบประมาณที่จะต้องใช้ในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนอย่างรอบคอบและให้เป็น

ประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด โดยคำนึงถึงความพอเพียงและความเหมาะสมระหว่างรายรับรายจ่าย เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมีการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า

2.1.6 การกำหนดผู้รับผิดชอบ

การกำหนดผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนหรือในกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้แผนดังกล่าวสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรกำหนดไว้ในแผนให้ชัดเจนว่าเรื่องใดจะเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบใครบ้าง

2.2 การปฏิบัติตามแผน (D)

เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคคลก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะ

2.2.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

2.2.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 กำกับ ติดตาม (monitoring) ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

2.2.4 ให้การนิเทศ

ในระหว่างปฏิบัติงานผู้บริหารต้องกำกับและติดตามว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ หรือมีปัญหาหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนหรือมีปัญหาจะได้ให้การนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารควรให้การนิเทศเพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การประเมินตนเอง และทักษะในด้านต่าง ๆ โดยผู้บริหารอาจให้การนิเทศเอง หรือเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญแต่ละด้านมาทำงานนิเทศ หรือส่งบุคลากรไปฝึกอบรม

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (C)

การประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้อง จะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล ไม่กลัวการประเมินผล โดยเฉพาะการประเมินตนเองซึ่งเป็นการประเมินที่มุ่งเพื่อการพัฒนาไม่ใช่การตัดสินถูก - ผิด ไม่ใช่การประเมินเพื่อประเมินและไม่ใช่ว่าเรื่องที่ยาก ไม่ต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมินมากมาย แต่เป็นการประเมินในงานที่ทำอยู่เป็นประจำเครื่องมือที่ใช้อาจเป็นสิ่งที่มียู่แล้วโดยไม่ต้องสร้างขึ้นใหม่ และในระหว่างที่สถานศึกษาดำเนินการตามแผนปฏิบัติการควรมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อพิจารณาว่าการดำเนินการเป็นไปในทิศทางที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายหรือมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการหรือไม่ เพียงใด มีจุดอ่อน จุดแข็งประการใด มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่กำหนดมากที่สุด และเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา ก็จะต้องมีการประเมินสรุปรวม เพื่อนำผลมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุงการดำเนินการในระยะต่อไป

2.3.1 การวางกรอบการประเมิน

คณะกรรมการควรประชุมร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องในการวางกรอบการประเมินเพื่อกำหนดแนวทางในการประเมินว่าจะประเมินอะไร ใครเป็นผู้ประเมิน และมีรูปแบบในการประเมินเป็นอย่างไร กรอบการประเมินควรจะต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายคุณภาพหรือมาตรฐานการศึกษา ที่ระบุในแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ เพื่อกำหนดว่าควรประเมินอะไร เรื่องใด มีอะไรเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จของการดำเนินงานตามเป้าหมาย ต่อจากนั้นจึงพิจารณาต่อไปว่าตัวบ่งชี้เหล่านั้นจะต้องใช้ข้อมูลอะไร แล้วสำรวจดูว่าสถานศึกษามีข้อมูลนั้นแล้วหรือยัง จะนำมาใช้ได้หรือไม่ ถ้ามีข้อมูลอยู่แล้วก็ไม่ต้องเก็บข้อมูลใหม่ ถ้ายังไม่มีข้อมูลหรือมีแต่เป็นข้อมูลที่ล้าสมัย ก็ต้องเก็บใหม่ โดยพิจารณาว่าข้อมูลที่ต้องการนั้นจะใช้เครื่องมือชนิดใด จะเก็บข้อมูลจากใคร จะวิเคราะห์ข้อมูลอย่างไร รวมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมิน ช่วงเวลาและผู้รับผิดชอบในการประเมินเพื่อสะดวกในการกำกับ ติดตามงานของคณะกรรมการและผู้บริหาร

2.3.2 การจัดหา/จัดทำเครื่องมือ

คณะกรรมการควรประชุมร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า จะใช้เครื่องมือชนิดใด หลังจากนั้นก็จะหา/จัดทำเครื่องมือ การประเมินผลภายในอาจใช้เครื่องมือได้หลากหลาย การกำหนดเครื่องมือที่จะใช้ต้องให้เหมาะสมกับลักษณะของตัวบ่งชี้ที่จะวัด เครื่องมือที่กำหนดสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูลนั้น ไม่จำเป็นต้องจัดทำใหม่ทั้งหมด ให้สำรวจดูว่ามีเครื่องมือดังกล่าวแล้วหรือยัง ถ้ามีอยู่แล้วและเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน ก็สามารถนำไปใช้ได้เลย แต่ถ้ายังไม่ได้มาตรฐานก็ต้องพัฒนาและปรับปรุงให้มีคุณภาพ โดยการนำไปทดลองและปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ในกรณีที่สถานศึกษาสำรวจแล้วพบว่ายังไม่มีเครื่องมือ จำเป็นต้องสร้างเครื่องมือใหม่ แล้วจึงนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้แล้วนำผลมาปรับปรุงก่อนใช้จริง การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ จะต้องคำนึงถึงความสามารถในการวัดได้ตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยอาจนำเครื่องมือไปทดลองใช้ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ว่าได้ผลตรงกับความเป็นจริงตามการสังเกตของครูหรือไม่

2.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลนั้น หากข้อมูลใดมีอยู่แล้วในสถานศึกษาไม่ควรจัดเก็บใหม่ให้นำข้อมูลที่มียู่แล้วมาประมวลผล วิเคราะห์ แล้วนำไปใช้ได้เลย หรือจัดเก็บข้อมูลให้สอดคล้องกับการทำงานปกติของสถานศึกษาให้มากที่สุด

2.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษานั้น ผู้รับผิดชอบควรร่วมมือกันพิจารณากรอบการวิเคราะห์ว่าข้อมูลแต่ละประเด็นจะวิเคราะห์ในระดับใด ระดับบุคคล ระดับห้องเรียน หรือระดับภาพรวมของสถานศึกษา ใครเป็นผู้วิเคราะห์ วิเคราะห์ในช่วงเวลาใดเพื่อจะได้นำผลมาใช้

2.3.5 การแปลความหมาย

ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาใช้ประโยชน์ได้ก็ต่อเมื่อสถานศึกษาได้แปลความหมายของข้อมูล โดยมีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และก่อนที่คณะกรรมการจะแปลความหมายผลการประเมิน จะต้องกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน โดยคณะกรรมการจะต้องร่วมกันกำหนดให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา ด้วยการพิจารณาข้อมูลผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถานศึกษา ประกอบกับเกณฑ์ของที่อื่นว่าเป็นอย่างไร เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน และ

เนื่องจากการประเมินตนเองเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา ดังนั้น เกณฑ์การประเมินควรจะดูพัฒนาการของสถานศึกษาด้วยในช่วงแรกอาจจะกำหนดเกณฑ์ที่คิดว่าสถานศึกษาทำได้ไปก่อนเพื่อให้มีกำลังใจในการทำงานแล้วค่อย ๆ ปรับให้สูงขึ้นเมื่อสถานศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินแล้วสถานศึกษาก็สามารถแปลความหมายของข้อมูลได้ว่าเรื่องใดมีผลการประเมินเป็นอย่างไร

2.3.6 การตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพการประเมิน

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการประเมินตามแผนที่กำหนดไว้แล้ว ก็จะต้องมีการตรวจสอบกระบวนการและผลการประเมินว่า มีความเหมาะสม ถูกต้องและน่าเชื่อถือเพียงใด ซึ่งผู้เกี่ยวข้องควรมีการประชุมร่วมกันเป็นระยะ ๆ โดยผู้บริหารควรมีการติดตามตรวจสอบในระหว่างการนิเทศ และประชุมร่วมกับคณะกรรมการเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพให้มีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องและเชื่อถือได้

2.4 การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A)

เมื่อบุคลากรแต่ละคน แต่ละฝ่ายมีการประเมินผลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ส่งผลให้กับคณะกรรมการที่รับผิดชอบ ซึ่งจะต้องรวบรวมผลการประเมินมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แปลผลในภาพรวมทั้งหมด แล้วนำเสนอผลการประเมินต่อผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครูประจำชั้น ครูประจำวิชา หัวหน้าหมวด ผู้บริหาร เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานของตนเองต่อไป สำหรับการเผยแพร่ผลการประเมินอาจใช้วิธีจัดประชุมครูภายในสถานศึกษา จัดบอร์ด หรือจัดทำรายงานผลการประเมินฉบับย่อแจกบุคลากร และผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไป รวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้

2.4.1 การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร

ในระหว่างการดำเนินงานและมีการตรวจสอบประเมินผลทั้งในระดับรายบุคคล หรือระดับชั้น/หมวดวิชา ผู้บริหารและบุคลากรสามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานของตนเองและปรับปรุงแผนการดำเนินงานได้เลย เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4.2 การวางแผนในระยะต่อไป

การนำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนในภาคเรียนหรือปีการศึกษาต่อไป ควรมีการวิเคราะห์จุดเด่น และจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษา หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป และวิธีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงสามารถทำได้ง่าย ๆ โดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลต่างที่เกิดขึ้นจะสะท้อนสิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง เมื่อทราบจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษาแล้ว จะต้องนำมาร่วมกันวิเคราะห์สาเหตุเพื่อป้องกันและปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้นจึงระดมความคิดจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาช่วยกันหาวิธีแก้ปัญหา และผลการประเมินอาจชี้จุดที่สถานศึกษาต้องทำการปรับปรุงหลายประการ ซึ่งสถานศึกษาไม่สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้พร้อมกัน ต้องกำหนดลำดับความสำคัญว่าปัญหาอะไรจำเป็นต้องพัฒนา ก่อนเพื่อนำมาวางแผนปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิบัติงาน และจัดทำโครงการหรือกิจกรรมในภาคเรียนหรือปีการศึกษาต่อไป

2.4.3 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

ถ้าสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวก รวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน และประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งเมื่อหน่วยงานภายนอกเข้ามาประเมิน สถานศึกษาก็พร้อมที่จะนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศที่ผู้ประเมินต้องการได้ง่ายขึ้นในทุกๆ ด้าน และการดำเนินงานประเมินผลของสถานศึกษาไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่ทำการประเมินตนเองเพียงครั้งเดียวแล้วหยุดเลย แต่ต้องทำตลอดเวลา ผลการประเมินที่จัดทำเสร็จแล้วถือเป็นข้อมูลที่แสดงถึงสภาพการดำเนินงานในขณะนั้นซึ่งต้องมีการตรวจสอบใหม่ว่าการดำเนินงานในช่วงต่อไปสอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างไร การพัฒนาปรับปรุงตนเองจึงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่มีที่สิ้นสุด

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2546, หน้า 51-55) กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอก และเป็นแนวทางให้หน่วยงานและสถานศึกษามุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติในหลักการให้มีมาตรฐานการศึกษาทั้งหมด 27 มาตรฐาน 91 ตัวบ่งชี้ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน มี 12 มาตรฐาน 38 ตัวบ่งชี้ ด้านกระบวนการ มี 6 มาตรฐาน 29 ตัวบ่งชี้ และด้านปัจจัย มี 9 มาตรฐาน 24 ตัวบ่งชี้ และในมาตรฐานด้านกระบวนการมาตรฐานที่ 13 กำหนดไว้อย่างชัดเจนให้สถานศึกษามีการจัดองค์กร/โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา อันประกอบด้วย การจัดองค์กร/โครงสร้างการบริหารชัดเจน มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการปฏิบัติตามแผน การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน การบันทึกและรายงานผลการประเมิน และการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน

แนวทางการจัดการกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีจุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในก็เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถาบันตามระบบและกลไกที่สถาบันนั้น ๆ ได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สถาบันได้ทราบสภาพที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพที่มีประสิทธิภาพนั้น ทั้งคณะผู้ประเมินและสถาบันที่รับการประเมิน เป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ดังนี้

1) เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาได้ทันในปีการศึกษาถัดไป และตั้งงบประมาณได้ทันก่อนเดือนตุลาคม

2) เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ ภายใน 120 วัน นับจากวันสิ้นปีการศึกษา (ภายในวันที่ 30 กันยายน)

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ดังที่กล่าวข้างต้น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงมีแนวทางการจัดกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน แยกได้เป็น 4 ขั้นตอน ตามระบบการพัฒนาคุณภาพ PDCA คือ การวางแผน (plan) การดำเนินงาน และเก็บข้อมูล (do) การประเมินคุณภาพ (check) และการเสนอแนวทางปรับปรุง (act) ดังนี้

P = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้ามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน

D = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงาน (ทุกรอบ 3 เดือน) ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา คือ เดือนที่ 1 – เดือนที่ 12 ของปีการศึกษา (1 มิถุนายน – 31 พฤษภาคม)

C = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับภาควิชา คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และสถาบัน ระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายนของปีการศึกษาถัดไป

A = จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพจากผลการประเมิน ระดับสถาบัน และดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการสภา นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน มาทำแผนปฏิบัติการประจำปี และเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไปสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2552 : 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ PDCA ไว้ดังนี้

1. เพื่อป้องกัน การนำวงจร PDCA ไปใช้ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีการวางแผน การวางแผนที่ดีช่วยป้องกันปัญหาจะเกิดขึ้น ช่วยลดความสับสนในการทำงาน ลดการใช้ทรัพยากรมากหรือน้อยเกินความพอดี ลดความสูญเสียในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งการทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมขึ้น และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วก่อนจะลุกลาม การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดซ้ำ หรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็น การนำความผิดพลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2. เพื่อแก้ไขปัญหา การใช้ PDCA เพื่อการแก้ปัญหา เริ่มจากการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหา เมื่อหาปัญหาได้ ก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการตามวงจร PDCA ต่อไป

3. เพื่อปรับปรุง คือไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาแต่ต้องเสาะแสวงหาสิ่งต่าง ๆ หรือวิธีการที่ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ โดยการยกระดับคุณภาพชีวิตและสังคม เมื่อคิดว่าจะปรับปรุงอะไรก็ให้ใช้วงจร PDCA เป็นขั้นตอนในการปรับปรุง ข้อสำคัญต้องเริ่ม PDCA ที่ตัวเองก่อนมุ่งไปที่คนอื่น

อย่างไรก็ตาม การทำกิจกรรมเพิ่มผลผลิต หรือกิจกรรมปรับปรุงงานเพื่อยกระดับคุณภาพงานภายในองค์กรนั้น ไม่ว่าจะใช้เครื่องมือระดับพื้นฐานหรือระดับสูงก็ตาม ปัญหาส่วนใหญ่คือขาดการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร หรือเป็นการทำที่ยังไม่ลงถึงระดับปฏิบัติการ และในหลายองค์กรมักพบว่า การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางหนึ่งจะจัดปัญหาที่กล่าวมานี้ให้หมดไปได้คือการวางระบบบริหารกิจกรรมอย่างเหมาะสม ซึ่งแน่นอนที่สุดว่าควรที่จะมีการดำเนินงานตามแนวทางของ PDCA ให้ครบวงจร เพราะจะทำให้การดำเนินงานตบใจหทัยขององค์กรได้ตรงจุด ส่งผลให้การดำเนินงานสอดคล้องกับธรรมชาติของคนในองค์กร จากการวางแผนอย่างเหมาะสมด้วยการใช้ข้อมูล

ของสถานการณ์จริง และที่สำคัญการดำเนินการได้มีการเฝ้าติดตามอย่างเป็นระยะ ซึ่งก็จะทำให้สามารถปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ รวมถึงมีการสรุปบทเรียนที่ได้หลังจากจบโครงการ ทำให้สามารถเรียนรู้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับองค์กร และนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานรอบใหม่ ซึ่งจะทำให้กิจกรรมการเพิ่มผลิตภาพได้รับการพัฒนาและยกระดับได้อย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการบริหารกิจกรรมเพิ่มผลิตภาพที่ดำเนินการสอดคล้องกับแนวทางของ PDCA นั้น จะเป็นไปอย่างมีระบบ และครบถ้วน ซึ่งก็จะทำให้กิจกรรมการเพิ่มผลิตภาพมีความเหมาะสมกับองค์กร จากการที่มีการสำรวจสถานการณ์ขององค์กรในประเด็นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิตหรือด้านบุคลากร เพื่อมาใช้เป็นข้อมูลป้อนเข้าสำหรับการวางแผนและกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน มีการตรวจประเมินผลเป็นระยะทำให้สามารถปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์ผลสำเร็จของโครงการ ทำให้รู้ถึงจุดอ่อน จุดแข็งของการดำเนินงาน และถือเป็นบทเรียนของการดำเนินงานในขั้นต่อไปที่จะทำให้สามารถยกระดับการปรับปรุงและพัฒนาได้จริง จึงมีโอกาที่การพัฒนาต่อยอดจะเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกทิศทาง

จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงผ่านเครื่องมือการเพิ่มผลิตภาพ หรือการปรับปรุงคุณภาพ หรือแม้แต่การบริหารกิจกรรมภายในองค์กร การวางแผนงานอย่างเหมาะสม จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องรอบด้านถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี และการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนจะเป็นเส้นทางที่นำไปสู่ความสำเร็จ และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่จะต้องมีการตรวจสอบความก้าวหน้าหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ และที่สำคัญเมื่อมีการดำเนินงานเสร็จสิ้นแต่ละครั้ง บทเรียนต่าง ๆ ที่ได้รับก็ถือเป็นสิ่งสำคัญ หากได้มีการนำมาทบทวนและสรุปข้อดี ข้อด้อย หรือหาจุดปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานในรอบต่อไปทำได้ง่ายขึ้น ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นและที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ก็คือการดำเนินงานอย่างครบถ้วนตามแนวคิดของวงจร PDCA ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

PDCA คือ วงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดยวอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรม และต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming) ปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเอง จนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า “วงจรเดมมิ่ง” ต่อมาพบว่า แนวคิดในการใช้วงจร PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA (ศิริชัย เปรมกาญจนา, 2555, น.1)

1. การวางแผน (Plan : P) หมายถึง ส่วนประกอบของวงจรที่มีความสำคัญ เนื่องจากการวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของงานและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนในวงจรเดมมิ่ง เป็นการหาองค์ประกอบของปัญหา โดยวิธีการระดมความคิด การหาสาเหตุของปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหา การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การกำหนดวิธีดำเนินการ การกำหนดวิธีการตรวจสอบ และประเมินผลในขั้นตอนนี้มีการดำเนินการ ดังนี้

1.1 ตระหนักและกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยสมาชิกแต่ละคนร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด ในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน เพื่อที่จะร่วมกันทำการศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขต่อไป

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบการดำเนินงาน หรือหาสาเหตุของปัญหา เพื่อใช้ในการปรับปรุง หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งควรวางแผนและดำเนินการเก็บข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบเข้าใจง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน เช่น ตารางตรวจสอบ แผนภูมิ แผนภาพ หรือแบบสอบถาม เป็นต้น

1.3 อธิบายปัญหาและกำหนดทางเลือก วิเคราะห์ปัญหา เพื่อใช้กำหนดสาเหตุของ ความบกพร่อง ตลอดจนแสดงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนิยมใช้วิธีการเขียนและวิเคราะห์แผนภูมิหรือ แผนภาพ เช่น แผนผังก้างปลา แผนภูมิพาเรโต และแผนภูมิการควบคุม เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกทุกคน ในทีมงานคุณภาพเกิดความเข้าใจในสาเหตุและปัญหาอย่างชัดเจนแล้วร่วมกันระดมความคิด (Brainstorm) ในการแก้ปัญหา โดยสร้างทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อมา ทำการวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุดมาดำเนินงาน

1.4 เลือกวิธีการแก้ไขปัญหาหรือปรับปรุงการดำเนินงานโดยร่วมกันวิเคราะห์และ วิจารณ์ทางเลือกต่าง ๆ ผ่านการระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงานให้สามารถบรรลุตามเป้าหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะต้องทำวิจัยและหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือกำหนดทางเลือกใหม่ที่มีความ น่าจะเป็นในการแก้ปัญหาได้มากกว่าเดิม

2. การปฏิบัติตามแผน (Do : D) หมายถึง การลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในตาราง การปฏิบัติงาน ทั้งนี้ สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนนั้น ๆ ความสำเร็จของการนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิก ตลอดจนการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนนั้น ๆ ในขั้นตอนนี้ ขณะที่ลง มือปฏิบัติจะมีการตรวจสอบไปด้วยหากไม่เป็นไปตามแผนอาจจะต้องมีการปรับแผนใหม่และเมื่อแผน นั้นใช้งานได้ก็นำไปใช้เป็นแผนและถือปฏิบัติต่อไป

3. การตรวจสอบ (Check : C) หมายถึง การตรวจสอบว่า เมื่อปฏิบัติงานตามแผนหรือการ แก้ปัญหาตามแผนแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามเป้าหมายที่กลุ่ม ตั้งใจหรือไม่ การไม่ประสบผลสำเร็จอาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามแผน ความไม่เหมาะสมของแผน การเลือกใช้เทคนิคที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

4. การดำเนินการให้เหมาะสม (Action : A) หมายถึง การกระทำภายหลังที่กระบวนการ 3 ขั้นตอน ตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นการนำเอาผลจากขั้นการตรวจสอบ (C) มาดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2558, หน้า 26)

P = เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปี ก่อนหน้านี้ มาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนโดยต้องเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน กรณีใช้ระบบเปิด- ปิด ภาคการศึกษา แบบเดิม หรือตั้งแต่เดือนสิงหาคม กรณีใช้ระบบเปิด-ปิดภาคการศึกษาตาม อาเซียน

D = ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา คือ เดือนที่ 1-เดือนที่ 12 ของปีการศึกษา (เดือนมิถุนายน-พฤษภาคม ปีถัดไป หรือเดือนสิงหาคม-กรกฎาคม ปีถัดไป)

C/S = ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ระหว่างเดือน มิถุนายน-สิงหาคม หรือเดือนสิงหาคม-ตุลาคม ของปีการศึกษาถัดไป

A = วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการ บริหารระดับ หลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบัน โดยนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของ คณะกรรมการประเมิน คุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของ สภามหาวิทยาลัย) มาจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไป หรือจัดทำ โครงการพัฒนาและเสนอใช้ งบประมาณ กลางปีหรืองบประมาณพิเศษก็ได้

ดังนั้นสรุปได้ว่า การดำเนินงานตามแนวทางของวงจรคุณภาพ PDCA ให้ครบวงจร จะทำให้การดำเนินงาน ตอบสนองความต้องการขององค์กรได้ตรงจุด จากการวางแผนอย่างเหมาะสมด้วยการใช้ข้อมูลจริง คิดวิเคราะห์ เข้าใจบริบท และมุ่งมั่นดำเนินงานให้สำเร็จเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งองค์กร ที่สำคัญคือ การดำเนินการได้รับการเฝ้าติดตามอย่างใกล้ชิดเป็นระยะๆ ซึ่งก็จะทำให้สามารถปรับแผน ปรับตัวบงชี้ โครงการกิจกรรม หรือสิ่งที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ รวมถึงมีการสรุปผลการดำเนินงานที่ได้หลังจากจบวงจรคุณภาพ PDCA ทำให้สามารถเรียนรู้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับองค์กร รู้จุดแข็ง จุดอ่อน จุดที่ควรพัฒนาปรับปรุง และนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานรอบใหม่ ซึ่งจะทำให้องค์กรได้รับการพัฒนาและยกระดับคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง

โครงสร้างของ PDCA ประกอบด้วย

1) Plan คือ การวางแผน ซึ่งได้มาจากการทำงานตามพันธกิจ ตามกลยุทธ์ของหน่วยงาน หรือองค์กร รวมถึงการระดมสมองของผู้ร่วมงาน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ในการวางแผนงานที่จะสามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2) DO คือ การปฏิบัติตามแผน ซึ่งมีมาตรฐานหรือเกณฑ์กำหนดความสำเร็จหรือการบรรลุตาม ตัวชี้วัด/วัตถุประสงค์ของแผน โดยเป็นการลงมือปฏิบัติขับเคลื่อนด้วยวิธีการต่างๆที่หน่วยงาน หรือ องค์กรมีความสามารถดำเนินการให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เพื่อบรรลุความสำเร็จได้ตามที่ต้องการ

3) Check คือ การตรวจสอบ เป็นการกำกับติดตามผลการดำเนินงานที่ได้วางเป้าหมายไว้ ตั้งแต่ต้น ว่าสามารถบรรลุและเกิดความสำเร็จตามแผน หรือไม่บรรลุตามแผน เนื่องจากสาเหตุใดซึ่ง ต้องนำมาวิเคราะห์หาถึงสาเหตุความผิดพลาดว่าเกิดจากปัจจัยภายนอก หรือกระบวนการทำงาน ภายในที่ไม่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงได้

4) Act คือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม หรือ การจัดทำมาตรฐานใหม่ ซึ่ง ถือเป็นพื้นฐานของการยกระดับคุณภาพ เนื่องจากทราบผลการดำเนินงานและทราบถึงสาเหตุของ ปัญหา/อุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน มีการวิเคราะห์ผลสำเร็จของโครงการทำให้รู้ถึง จุดอ่อน จุดแข็งของการดำเนินงาน และถือเป็นบทเรียนสำหรับการดำเนินงานต่อไป และตรงจุดนี้เอง ที่จะทำให้สามารถยกระดับการปรับปรุงและพัฒนาได้จริง จึงมีโอกาที่การพัฒนาต่อยอดจะเป็นไป อย่างเหมาะสมและถูกทิศทาง จึงเกิดการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานด้วยระบบและกลไก ใหม่ๆ ซึ่งทุกครั้งที่การดำเนินงานตามวงจร PDCA หมุนครบรอบ ก็จะเป็นแรงส่งสำหรับการ ดำเนินงานในรอบต่อไป และก่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ป้องกันความผิดพลาดที่เคยเกิดจาก เดิม และพัฒนาปรับปรุงผลการดำเนินงานในอนาคตให้ดียิ่งขึ้น

การวางแผนงานอย่างเหมาะสมจากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ถือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี และการดำเนินการที่สอดคล้องกับแผนจะเป็นเส้นทางที่นำไปสู่ความสำเร็จ และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ แต่ก็จะต้องมีการตรวจสอบความคืบหน้า หรือปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเป็นระยะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ในการปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ และที่สำคัญ เมื่อการดำเนินงานเสร็จสิ้นแต่ละครั้ง บทเรียนต่างๆ ที่ได้รับ ก็ถือเป็นสิ่งสำคัญ หากได้มีการนำมาทบทวน และสรุปข้อดี ข้อด้อย หรือ หาจุดปรับปรุง เพื่อให้การดำเนินงานในรอบต่อไปทำได้ง่ายขึ้น ได้ผลลัพธ์ที่ดีขึ้น และที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ก็คือการดำเนินงานอย่างครบถ้วนตามแนวคิดของวงจร PDCA ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

การกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการกำหนดเป้าหมายและผลลัพธ์การดำเนินงานตามจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีขึ้นไป

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยกำหนด

นิยาม คุณลักษณะ ตัวชี้วัด และนิยามเชิงปฏิบัติการ ครอบคลุมผลการดำเนินงาน (Performance) และศักยภาพ (Potential) ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งยุทธศาสตร์เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมสนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา มีเป้าหมายและพันธกิจการดำเนินงานของสถาบัน ที่ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์การดำเนินงานที่โดดเด่นและเฉพาะตัว โดยพิจารณาจากศักยภาพและประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาเป็นสำคัญ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research) กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation) กลุ่มพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ (Area Based and Community Engagement) และ กลุ่มการผลิตและพัฒนาบุคลากรวิชาชีพหรือสาขาเฉพาะ (Development of Professionals and Specialists)

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง การกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงความต้องการกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถด้านต่างๆ ตามแผนพัฒนาประเทศ โดยพิจารณาจากศักยภาพในการพัฒนา (Potential) และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา (Performance) ของสถาบัน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรวิสัยทัศน์ และการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับศักยภาพของสถาบันเป็นสำคัญ

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ ทั้งนี้ พันธกิจตามกลุ่มเชิงยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละประเภทเป็นไปตามบริบทเฉพาะของแต่ละสถาบัน ในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คุณลักษณะกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเชิงยุทธศาสตร์

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์	นิยาม	เป้าหมาย
การวิจัยระดับแนวหน้าของโลก (Global and Frontier Research)	สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่การวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากล โดยพิจารณาจากการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาโลก ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาประกาศกำหนด ทั้งนี้ อาจเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางหรือสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นการจัดการศึกษาแบบพหุวิทยาการก็ได้	(1) เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตนักวิจัย เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศ ในระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอกหรือหลังปริญญาเอก (2) สร้างความโดดเด่นในด้านการวิจัยและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาที่มีวิทยานิพนธ์หรือผลงานวิจัยระดับนานาชาติในหลายกลุ่มสาขาวิชา (3) มุ่งทำการค้นคว้าเพื่อสร้างความรู้ ทฤษฎีและข้อค้นพบใหม่เพื่อขยายพรมแดน ของความรู้และสร้างความก้าวหน้าทางวิชาการที่ลุ่มลึกในสาขาวิชาต่าง ๆ
การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation)	สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่การจัดการการศึกษาเพื่อเน้นการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม เพื่อตอบโจทย์การพัฒนา เศรษฐกิจ และสังคมและอุตสาหกรรมของประเทศ	(1) สร้างและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและการสร้างนวัตกรรมให้สามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้สร้างผลงาน พัฒนาผลิตภัณฑ์ ต่อยอดเป็นนวัตกรรม (2) ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือกับภาคเอกชนและอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุน และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อนำไปสู่การพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และอุตสาหกรรมของประเทศ
การพัฒนาชุมชน เชิงพื้นที่ (Area Based and Community Engagement)	สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่การพัฒนาชุมชนเชิงพื้นที่ เป็นแหล่งเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่บุคคล ชุมชน สังคม หน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อการดำรงชีพ และให้ประชาชนมีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต นำไปสู่ความเข้มแข็งและการพัฒนาที่ยั่งยืนของทรัพยากรมนุษย์ สังคม ท้องถิ่นและภูมิภาค	(1) เน้นการพัฒนาชุมชนระดับท้องถิ่นและผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถ เป็นหลักในการขับเคลื่อน พัฒนาและเปลี่ยนแปลงในระดับท้องถิ่นและภูมิภาค (2) ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนา การผลิตบัณฑิตให้บริการวิชาการ ประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติ (3) อนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
การผลิตและ	สถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งสู่การ	(1) เน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์	นิยาม	เป้าหมาย
พัฒนาบุคลากรวิชาชีพและสาขาจำเพาะ (Development of Professionals and Specialists)	พัฒนาความเชี่ยวชาญและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบัณฑิตและเพิ่มผลิตภาพบุคลากรในวิชาชีพสาขาต่าง ๆ รวมทั้งการวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางการถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ	ความรู้ ทักษะ และทัศนคติสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ มีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับความสามารถทางวิชาชีพ (2) เสริมสร้างสมรรถนะความเป็นมืออาชีพให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมในการประกอบอาชีพ (3) มีส่วนร่วมสร้างสรรค์คุณค่าให้กับสังคมชุมชน

ตัวชี้วัดผลศักยภาพองค์กรและผลการดำเนินงานตามจุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Focus)	ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Performance indicators)	ตัวชี้วัดศักยภาพองค์กร (Potential indicators)
การวิจัยระดับ หน้าของโลก (Global and Frontier Research)	<ul style="list-style-type: none"> Citation /Publication Academic Reputation Staff & Student Mobility Prize winner 	<ul style="list-style-type: none"> Staff/Student Ratio Active International Research Collaboration H-index Faculty Research Funding/Faculty
การพัฒนาเทคโนโลยี และส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology Development and Innovation)	<ul style="list-style-type: none"> Student and Graduate Entrepreneur Startup Awards Startup Co-Investment Funding Talent/Academic Mobility Consultation 	<ul style="list-style-type: none"> Technological/ Innovation-Driven Entrepreneurial Ecosystem Technological/ Innovation-Driven Entrepreneurial Education Technological/Innovative Development Funding University - Industry Linkage
การพัฒนาชุมชน เชิงพื้นที่ (Area Based and Community Engagement)	<ul style="list-style-type: none"> Percentage of Graduate Employed in Region Area Based Development Non-Age Group Participation Green/Sustainability 	<ul style="list-style-type: none"> Curriculum Alignment Research/Service in Region Inclusive Community Integrated Government Budget
การผลิตและพัฒนากุศลกรวิชาชีพและ	<ul style="list-style-type: none"> Percentage of Graduates being Employed after 	<ul style="list-style-type: none"> Percentage of Curricular with Certified Learning Outcomes

จุดเน้นเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Focus)	ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน (Performance indicators)	ตัวชี้วัดศักยภาพองค์กร (Potential indicators)
สาขาจำเพาะ (Development of Professionals and Specialists)	Graduation <ul style="list-style-type: none"> Percentage of Graduates in High Value-added Sectors Percentage of Highly Satisfied Employer Beneficiary Contribution to Operating Expenses 	<ul style="list-style-type: none"> Percentage of Curricular with Work-integrated Learning Percentage of High Quality Learning Facilitators Students Retention Rate

2.3 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พันธกิจของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ค้ำประกันถึงพันธกิจการผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด บริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เริ่มตั้งแต่การกำหนดปัจจัยนำเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยเปิดสอนในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา จำนวนทั้งหมด 96 หลักสูตร โดยจำแนกเป็น ปริญญาตรี 59 หลักสูตร ปริญญาโท 22 หลักสูตร ปริญญาเอก 15 หลักสูตร มีอาจารย์ทั้งหมด 427 รูป/คน จำแนกเป็นปริญญาโท 54.80 รูป/คน ปริญญาเอก 45.20 รูป/คน และมีตำแหน่งทางวิชาการ 83 รูป/คน จำแนกเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ 13.82 รูป/คน รองศาสตราจารย์ 5.15 รูป/คน และศาสตราจารย์ 0.47 รูป/คน นักศึกษาสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2564 ทั้งสิ้น 1,065 รูป/คน จำแนกเป็นปริญญาตรี 954 รูป/คน ปริญญาโท 83 รูป/คน และปริญญาเอก 28 รูป/คน

งานวิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยญาณสังวรเพื่อวางนโยบายและแผนยุทธศาสตร์งานวิจัย โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นทุนวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ด้านการวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ให้กับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย รวมถึงการสนับสนุนผลงานทางวิชาการของอาจารย์ประจำ เน้นการวิจัยด้านหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาและการวิจัยเชิงพุทธบูรณาการกับศาสตร์ต่าง ๆ มหาวิทยาลัยได้รับทุนอุดหนุนด้านการวิจัยจากภายในและภายนอกรวม 19 ล้านบาท

การบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เพื่อวางระบบและกลไกการบริการทางวิชาการแก่สังคม มีหลักเกณฑ์การให้บริการวิชาการแก่สังคมดำเนินการตามระบบที่กำหนด โดยจัดทำเป็นโครงการและผลการประเมินบริการวิชาการที่บูรณาการการเรียนการสอนและรายงานผลการดำเนินงาน โดยมหาวิทยาลัยมีการบูรณาการงานบริการทางวิชาการแก่สังคมกับการวิจัย และนำผลการประเมินมาบูรณาการเพื่อปรับปรุงงานด้านการ

บริการทางวิชาการแก่สังคมกับการเรียนการสอนและการวิจัย เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมีนโยบายและแนวทางการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม แผนงานโครงสร้าง และการบริหารจัดการงานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมทั้งอนุรักษ์ พื้นฟู สืบสาน เผยแพร่วัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามจุดเน้นของสถาบัน มีโครงการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษา และสรุปการดำเนินงานโครงการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งนอกจากการประเมินผลความสำเร็จของการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมกับการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมนักศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยมีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบูรณาการและสร้างมาตรฐานคุณภาพด้านศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

การบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการทำงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ สนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เช่น ระบบทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารทรัพยากรทั้งหมด เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง มีงบประมาณสนับสนุนการบริหารจัดการและดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และมีการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานของการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับหลักสูตร โดยมุ่งเน้นผลประโยชน์แก่นักศึกษาเป็นสำคัญ มีผลการประเมินคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำรูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับส่วนงานสนับสนุน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานตามพันธกิจทุกด้านให้ใช้ระบบการประกันคุณภาพที่ครอบคลุมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเป็นกรอบแนวทาง มีบุคลากรสายสนับสนุนในการสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ และตามแผนการดำเนินงาน และยังทำหน้าที่ประสานงาน ตรวจสอบข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานของหลักสูตร กองพัฒนาคุณภาพมหาวิทยาลัยฯ

ด้านการควบคุม มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในประจำปีทุกการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวบ่งชี้ของระดับคณะ และคณะกรรมการระดับหลักสูตรการกำกับติดตามตัวบ่งชี้ ทำหน้าที่ควบคุม ติดตาม ตรวจสอบประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปี นำผลประเมินทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรับปรุงการทำงาน พัฒนาผลการดำเนินงาน เป็นต้น

ด้านตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การประกันคุณภาพมีการดำเนินการ โครงการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เพื่อตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และวางระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย พิจารณามาตรฐานตัวบ่งชี้และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย โดยให้ครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานและคุณภาพของการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

2. มีการกำหนดนโยบาย ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามปีการศึกษาที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายคุณภาพ (KPI) กำหนดค่าเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาวิทยาลัย และกำหนดผู้กำกับดูแลและรับผิดชอบรายตัวบ่งชี้ในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบันทุกส่วนงาน

3. มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีทุกปีการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

4. มีการจัดตั้งกลุ่มไลน์ (Line) Facebook QA MBU ของกองพัฒนาคุณภาพ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ หรือสอบถามข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

5. มีการจัดตั้งกลุ่ม MBU Clinic เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำปรึกษา ด้านงานประกันคุณภาพ ทั้งในเรื่องการใช้ระบบ/การกรอกข้อมูล/การแนบเอกสาร และการพัฒนารูปแบบของระบบ e-port และ e-sar รวมถึงการทำความเข้าใจเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ กองพัฒนาคุณภาพ มีการประชุมทุกเดือน เพื่อกำกับติดตามข้อมูลพื้นฐาน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบส่งข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร คณะ และสถาบัน โดยมีระบบและกลไกการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้แก่ การแจ้งปฏิทินการตรวจประเมินของทุกระดับ การจัดโครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ประกันคุณภาพ โครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ใช้ระบบสารสนเทศ การประกันคุณภาพการศึกษา (ระบบ e-port และ e-sar) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การประกันคุณภาพการศึกษา ในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร คณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน

มีการกำกับติดตามการดำเนินงาน โดยฝ่ายพัฒนาหลักสูตร การดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เช่น การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตร การปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ. 08) ต้องนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะเสนอ สกอ. เพื่อรับทราบหลักสูตร เป็นต้น

ด้านการประเมินคุณภาพ ตรวจสอบประเมินคุณภาพ การประกันคุณภาพมีการดำเนินการ กองพัฒนาคุณภาพดำเนินการประเมินการทำงานทั้งระดับหลักสูตร ระดับคณะ ดังนี้

1. โครงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ในระหว่าง เดือน กรกฎาคม - สิงหาคม ที่มีการตรวจประเมินทุกหลักสูตร ผ่านระบบ (e – sar) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เป็นการเชิญอาจารย์ประจำหลักสูตรของหลักสูตรร่วมการตรวจประเมิน เพื่อรับทราบแนวทางข้อเสนอแนะไปพัฒนาการดำเนินการหลักสูตรต่อไป

2. โครงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ในระหว่างเดือน กันยายน ที่มีการประเมินระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ผ่านระบบ (e – sar) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานองค์ประกอบการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การบริหารจัดการด้านบุคลากร การเงิน ความเสี่ยง และการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย จะมีการติดตาม ควบคุมคุณภาพ ให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ต่อไป

การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน กองพัฒนาคุณภาพ ได้นำผลการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจและประเมินคุณภาพการศึกษา จากปีการศึกษาที่แล้ว โดยมีการทบทวน และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการฯ ในทุกระดับ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน ทุกระดับ (Improvement Plan) ประจำปีการศึกษา ปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวทางในการกำหนด แผนงาน/กิจกรรม ที่จะพัฒนาปรับปรุง และกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามตัวชี้วัดของแผน และสามารถดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ส่งผลให้การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์และ ทบทวนจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

2. จัดทำแผนดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน และกำหนดผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับ หลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย ส่วนงาน และสถาบัน

3. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดเก็บหลักฐาน ตามพันธกิจในรอบปีการศึกษา (ระยะ 12 เดือน) ตามเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้องค์ประกอบการ ประกันคุณภาพตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย

4. ควบคุม กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับ หลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน 2 ครั้ง/ปี (ภาคการศึกษาที่ 1 และภาค การศึกษาที่ 2) รายงานต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัย รวมถึงมีการกำกับติดตามผลการ

ดำเนินงานประจำไตรมาส หรือเป็นกรณี ตามที่หลักสูตร คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย หรือหน่วยงานต่าง ๆ พบปัญหาหรือต้องการข้อเสนอแนะในการรายงานผลการดำเนินงาน

5. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ผ่านระบบ (e - sar) เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน

6. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน ผ่านระบบ CHE QA Online เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

7. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัยกำหนด และดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้ประกอบคุณภาพที่กำหนด ตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย ส่วนงานสนับสนุน และสถาบัน

8. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย ส่วนงานสถาบัน ต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

9. นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มาวางแผนพัฒนาคุณภาพ (Improvement Plan) รวมถึงปรับปรุงการดำเนินงานนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

10. จัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับสถาบัน ส่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่านระบบ CHE QA Online ภายใน 120 วัน และเผยแพร่สู่สาธารณชน

11. เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษานอกต่อไป

มหาวิทยาลัยมีการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

1. การสนับสนุนด้านระบบสารสนเทศ

- มีระบบสารสนเทศได้พัฒนาระบบ <https://e-port.mbu.ac.th> เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพในคณะใช้เพื่อการดำเนินงานการจัดทำ มคอ. 3 – มคอ. 7 โดยเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษาประจำคณะและกองพัฒนาคุณภาพ ทำหน้าที่กำกับดูแล ควบคุมการเปิด – ปิดระบบให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

- มีระบบการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ โดยให้นักศึกษาทำการประเมินผ่าน Google form

- มีระบบการบริหารจัดการการเขียนรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ผ่านระบบ <https://e-sar.mbu.ac.th>

2. ด้านทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

- กองพัฒนาคุณภาพ และเจ้าหน้าที่จัดการศึกษาประจำคณะ ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม มคอ.3 – มคอ.7 ของแต่ละหลักสูตร ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

- หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ในสังกัดกองพัฒนาคุณภาพ กำกับติดตามการดำเนินการของแต่ละหลักสูตร เช่น การปรับปรุงหลักสูตรผ่านระบบ CHECO กำกับติดตามให้เป็นไปตามมาตรฐานของ สกอ.

- เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพประจำคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย วางแผน สนับสนุนการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับประกันคุณภาพของหลักสูตร คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย และหน่วยงานสนับสนุน

3. ด้านครุภัณฑ์ สิ่งสนับสนุน งบประมาณ

กองพัฒนาคุณภาพ สนับสนุนงบประมาณการตรวจประเมินคุณภาพระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ทุก ๆ ปีการศึกษา

4. การสนับสนุนด้านการพัฒนาอาจารย์

กองพัฒนาคุณภาพ จัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการจัดอบรมให้กับ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาหลักสูตรบนพื้นฐานการเรียนการสอน ได้รับจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการจัดอบรมให้คณาจารย์ ดังนี้

4.1 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้ระบบ (e-port และ e-sar) และเขียนรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ผ่านระบบออนไลน์ ระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

4.2 โครงการอบรมผู้ประเมินระดับหลักสูตร สกอ. ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

4.3 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกณฑ์ (Education Criteria for Performance Excellence : EdPEX) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

4.4 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ มาตรฐานคุณวุฒิ ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

4.5 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการกรอกข้อมูลหลักสูตรเข้าระบบ (CHE Curriculum Online) : CHECO ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting)

4.6 จัดคลินิก MBU QA Clinic ให้ความรู้เทคนิคการใช้ระบบ e-sar สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตรผ่านระบบออนไลน์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยคํานึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาทุกระดับ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและความเคลื่อนไหวในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่าง ๆ ช่วงที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 – 2561 มหาวิทยาลัยใช้เกณฑ์ตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557 ของ สกอ. (สป.อว. ในปัจจุบัน) เป็น

แนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ช่วงที่ 2 ตั้งแต่ปี การศึกษา 2563 – 2564 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้จัดทำ ร่างเกณฑ์และจัดทำคู่มือประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2563 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับสถาบัน โดยมีการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานการศึกษาจะครอบคลุมด้าน ผลลัพธ์ผู้เรียน การวิจัยและนวัตกรรม การบริการวิชาการแก่สังคม ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย และการบริหารจัดการ ตามศักยภาพและอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ส่วนระดับหลักสูตรยังคงใช้เกณฑ์มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของ สกอ.

การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน กองพัฒนาคุณภาพ ได้นำผลการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภายในในระดับหลักสูตร ทุกปีการศึกษาโดยมีการทบทวนข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการตรวจและประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ทุกระดับ กำหนดกิจกรรม/แผนงานที่จะพัฒนาปรับปรุง กำหนดเป้าหมาย กรอบระยะเวลาการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน ทุกระดับ (Improvement Plan) ให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งส่งผลให้ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในในระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย เพื่อให้ผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น จากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ผลการประกันคุณภาพภายใน (IQA) ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารมหาวิทยาลัย สามารถนำไปปรับปรุงพัฒนาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารมหาวิทยาลัยได้เห็นผลชัดเจนเป็นรูปธรรม แสดงให้เห็นได้จากผลการเปรียบเทียบคะแนนการประเมินรายองค์ประกอบในทุกปี การศึกษา ซึ่งมีระบบคะแนนผลการประเมินอยู่ในระดับดีทุกปี เป็นผลมาจากการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุวจิต คันธมาส (2563) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่าบุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผู้นำองค์กร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร และด้านระบบสารสนเทศเพื่อการสนับสนุน ตามลำดับ และประสิทธิผลในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง การวางแผน การติดตามตรวจสอบ และการดำเนินงานตามแผนตามลำดับ

กัมปนาท อาษา (2562) ศึกษาปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยงานจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา หน่วยงานจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย

มหาสารคาม ได้แก่ ด้านรูปแบบการบริหารจัดการ ด้านระบบการปฏิบัติงาน ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ ตามลำดับ

ชัยรัตน์ ต.เจริญ, จินตนา จันทร์เจริญ, เณณิศา สุวรรณจินดา, และวีรพันธ์ ศิริฤทธิ์ (2560) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเชียงราย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร และด้านลักษณะทรัพยากร

สุธาทิพย์ เตี้ยวานิชย์ (2560) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร ปัจจัยด้านทัศนคติที่ดี ปัจจัยด้านกระบวนการการทำงาน และปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

กนกกาญจน์ ศรีสุรินทร์, ศุภชัย จันทรงาม, และวิมลมาศ รัตน์นะ (2559) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยราชธานี พบว่า ปัจจัยในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยราชธานี

ชลธิชา ระลึก (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กรณีศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านลักษณะผู้บริหาร ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านลักษณะบุคลากร และปัจจัย ด้านลักษณะวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับสูง

วาสนา สะอาด, ชิตชัย เลิศศิริวัฒนวงศ์, กมลวรรณ จันทป, กรรณิการ์พร กุลบุญญา, และทัศนีย์ หนองกก (2557) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักคอมพิวเตอร์และเครือข่าย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารและนโยบาย ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสำนักคอมพิวเตอร์และเครือข่าย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

จินตนา สระทองขาว (2554) ศึกษาปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ ปัจจัยด้านลักษณะองค์การ ปัจจัยด้านลักษณะบุคคล และปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะวิชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

ลักขณา จาตกานนท์ และคณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คณะเทคโนโลยี- คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมด้านการประกันคุณภาพของบุคลากร และเพื่อพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ และจากผลการศึกษา พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประกันคุณภาพ คือ ต้องการให้มีการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพโดย

ปรับปรุงวิธีบริหารจัดการงานที่ทำให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพที่มีหลายเกณฑ์มาตรฐาน ไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ลดภาระงานเอกสารด้วยระบบสารสนเทศ หากเกิดปัญหาการเปลี่ยนบุคลากรก็สามารถจัดเก็บข้อมูลการรายงานผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญพบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพ คือ ต้องสร้างความเข้าใจความเข้าใจแก่บุคลากรทุกระดับให้เห็นความสำคัญ เกิดความร่วมมือประสานการทำงานด้วยระบบ PDCA การจัดการความรู้ การเสริมแรงจูงใจและการ ยกย่องชมเชยจะช่วยเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางแผนในการดำเนินงาน หาวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยระบบสารสนเทศ ข้อมูลที่อยู่ในส่วนกลางต้องส่งให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่เปลี่ยนแบบเก็บข้อมูลบ่อย ๆ ไม่ขอข้อมูลซ้ำซ้อนก็จะทำให้เกิดการพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพแบบมีส่วนร่วม

สมสิทธิ์ สองประสม (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาทัศนคติของพนักงานต่อระบบประกันคุณภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า พนักงานของมหาวิทยาลัยมีพื้นฐานระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องระบบประกันคุณภาพมาก ส่วนหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่มหาวิทยาลัยมักมีการจัดอบรมประชุมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพเพื่อให้พนักงานในมหาวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่มีความรู้สึกต่อระบบประกันคุณภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยนั้นไม่ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้กับหน่วยงานภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากเท่าที่ควร พนักงานส่วนใหญ่จึงไม่มีความรู้สึกกระตือรือร้นต่อระบบประกันคุณภาพมากนัก หน่วยงานส่วนใหญ่ที่นำระบบดังกล่าวมาปรับใช้เพราะต้องการให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย และเพื่อให้การดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของหน่วยงานสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับนโยบายการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยมากกว่าที่จะรู้สึกตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการนำระบบดังกล่าวมาปรับใช้ในหน่วยงานอย่างแท้จริง และขาดการมีส่วนร่วมในการวางระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัย เพราะเนื่องจากระบบดังกล่าวเป็นระบบที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัย ทำให้การออกแบบกระบวนการทำงานของระบบ เกิดจากการระดมสมองจากพนักงานเพียงบางส่วน ในการนำมาปรับใช้จริงของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีบริบทและลักษณะการดำเนินกิจการที่แตกต่างกันจึงไม่สามารถก่อให้เกิดประสิทธิภาพได้เท่าที่ควร จึงเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยเปิดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพแก่พนักงานในทุก ๆ ระดับ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยให้บุคลากรทราบอย่างทั่วถึง และพัฒนาระบบประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยคำนึงถึงการพัฒนาระบบการทำงานของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย เช่น สนับสนุนให้มีการจัดการอบรมพนักงานรุ่นใหม่ ๆ เพื่อทดแทนพนักงานในกลุ่มเดิม ๆ เพื่อจะได้สร้างความร่วมมือจากทุกฝ่ายให้พนักงานในกลุ่มอื่น ๆ ได้มีโอกาสหมุนเวียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพของหน่วยงาน

นพภัค จิตมั่นคงธรรม (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จำนวน 9 ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาไปปฏิบัติ

กรณีศึกษามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ ดังนี้ 1. ปัจจัยเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย 2. ปัจจัยทรัพยากรของนโยบาย 3. ปัจจัยการสื่อสารระหว่างองค์การ 4. ปัจจัยลักษณะและโครงสร้างของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ 5. ปัจจัยภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ และ 6. ปัจจัยบุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ

อดุลย์ สุชีรัมย์ ,สวัสดี โพธิ์วัฒน์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาโมเดลประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. โมเดลประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ตัวแปรสาเหตุ ได้แก่ การจัดระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา บุคลากรในโรงเรียน วัฒนธรรม องค์การและสภาพแวดล้อม ตัวแปรผล ได้แก่ คุณภาพด้านผู้เรียน คุณภาพด้านครู และความพึงพอใจของประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีที่แสดงความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลหลังการปรับโมเดลผ่านตามเกณฑ์การพิจารณาทุกค่า

2. ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อตัวแปรประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายใน คือ ด้านบุคลากรในองค์การ และการจัดระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำหรับตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อตัวแปรประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสูงที่สุด คือ สภาพแวดล้อม ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมจากมากไปหาน้อยคือ สภาพแวดล้อม บุคลากรในโรงเรียน การจัดระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และวัฒนธรรมองค์การ

เพ็ญญา แก้วเขียว (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพัฒนาการคุณภาพการศึกษาผ่านโมเดลโค้งพัฒนาการของผลการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลวิจัยพบว่า (1) โมเดลพัฒนาการของคะแนนผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาที่ไม่มีตัวแปรร่วม และมีตัวแปรร่วมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (2) ค่าคะแนนเริ่มต้นของผลการประเมินคุณภาพภายนอกในภาพรวมมาตรฐานทั้งสามด้าน พบว่า ภาคเหนือ และภาคใต้ มีค่าคะแนนต่ำกว่าภาคกลาง สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีค่าคะแนนเริ่มต้นของผลการประเมินคุณภาพภายนอกต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนสถานศึกษาที่ตั้งในเมืองและนอกเมืองไม่แตกต่างกัน (3) อัตราคะแนนพัฒนาการของผลการประเมินคุณภาพภายนอกทุกตัวแปรร่วมไม่มีความแตกต่างกันในมาตรฐานทุกด้าน (4) สถานศึกษาที่มีคะแนนพัฒนาการสูงทุกขนาดมีการดำเนินงานที่สำคัญ คือ ด้านผู้เรียน เน้นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร สร้างความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการเงิน เน้นการบริหารแผนงาน งบประมาณ และทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีการระดมทรัพยากรสนับสนุน ด้านการบริหารจัดการ เน้นการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร และการจัดการงานทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ โดยมีความร่วมมือจากทุกฝ่าย ส่วนด้านการเรียนรู้และการพัฒนา เน้นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา และ (5) ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับสถานศึกษา ประกอบด้วย 1 วิสัยทัศน์ 4 พันธกิจ 4 กลยุทธ์ และ 58 แนวทางการปฏิบัติ โดยมีผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ

วรรณภา นันทะแสง ,ประคอง พลสิทธิ์, พัชรินทร์ อุทัยฉัตร และประมวล อุ่นเรือน (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์สภาพการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่ง คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงาน คุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า โดยรวมไม่ แตกต่างกัน

ปิยานันต์ บุญธิมา (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น ผลการวิจัยพบว่า

1. การพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น พบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่ามัธยฐาน มากกว่า 3.5 ทุกข้อ และมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์น้อยกว่า 1.5 ทุกข้อ แสดงว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็น ต่อรายละเอียด ด้านองค์ประกอบรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น ในระดับมากและมากที่สุดอย่างเป็นเอกฉันท์ และผลการตรวจสอบความ เทียงตรงตามเนื้อหา พบว่ารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วย แนวคิดแบบโคเซ็น ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีค่าดัชนีความเที่ยงตรงเนื้อหาเป็นรายข้อ I-CVI ไม่ต่ำกว่า .85 ทุกข้อและดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาทั้งฉบับ S-CVI เท่ากับ 1.0

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง มีการดำเนินการใน 3 ระดับ คือ 2.1 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ระดับโรงเรียน ได้บทสรุป สำหรับผู้บริหารว่า มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับ คุณภาพ ดีโดยมีหลักฐานในการสนับสนุนข้อมูลดังกล่าว และมีแผนพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น 2.2 การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ระดับห้องเรียน ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับ ห้องเรียน โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม จำนวน 1 ห้องเรียน ระดับดีมาก จำนวน 2 ห้องเรียน และระดับ ดี จำนวน 1 ห้องเรียน 2.3 คุณภาพผู้เรียน ผู้เรียน ที่เกิดจากการประกัน คุณภาพภายในระดับโรงเรียนและระดับห้องเรียน โดยมีการประเมินคุณภาพผู้เรียนใน 2 ด้าน 1) ด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนมีค่าฐานนิยม (Mode) ระดับ ดี และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้เรียน มีค่าฐานนิยม (Mode)ระดับ ดีมาก และผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตาม มาตรฐานการศึกษาก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบ พบว่าผลการประเมินคุณภาพภายในหลังการ ทดลองใช้รูปแบบ มีผลการประเมินคุณภาพภายในที่สูงขึ้นทุกประเด็นพิจารณา และเป็นไปตาม

เป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง มีความพึงพอใจในระดับมาก

3. ผลการประเมินรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น พบว่า ทั้งผู้บริหาร คณะครู ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ด้วยแนวคิดแบบโคเซ็น ที่พัฒนาขึ้นว่าเป็นรูปแบบที่มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ในการปฏิบัติ และผู้ใช้รูปแบบมีความพึงใจต่อรูปแบบ รวมทั้งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้ และผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนวัดห้วยม้าโค้ง ในรูป Model มีชื่อว่า “6 5 2 Model”

สุนันทา ศรีพุทธ, ชูศักดิ์ เอกเพชร, และนันทจิรี เจริญสุข (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ดังนี้ ชั้นประเมินผล ชั้นดำเนินการ ชั้นสร้างความตระหนัก ชั้น ติดตามตรวจสอบ และชั้นวางแผน 2) ผลการพัฒนา รูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไป ใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 บทนำ ตอนที่ 2 รูปแบบ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอนที่ 3 การดำเนินงานตามรูปแบบการนำผลการประเมินคุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ตอนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบการนำผลการประเมิน คุณภาพภายในไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปใช้ 3) ผลการประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและพัฒนาตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ข้อที่ 2 เพื่อตรวจสอบความตรงของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 3.1 กระบวนการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย
- 3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.7 การวัดค่าตัวแปร
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 กระบวนการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาและพัฒนาตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กระบวนการสร้างตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1. ศึกษาเอกสาร ฎุระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติต่างๆ ด้านงานประกันคุณภาพ
2. เผยแพร่องค์ความรู้ให้บุคลากรดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก โดยมีการจัดโครงการให้ความรู้แก่บุคลากร เผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจในนโยบายใหม่ ๆ ของทางภาครัฐ และเอกชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานประกันคุณภาพการศึกษาสม่ำเสมอถึงมีการจัดเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นบุคลากร เพื่อหาแนวทางในการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษา
3. พัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นฐานข้อมูลและอำนวยความสะดวกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการจัดทำคู่มือและจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่บุคลากรในการใช้ระบบ แลกเปลี่ยนเรียนรู้/รับฟังความคิดเห็นจากผู้ใช้ระบบ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนา และจัดคลินิกให้ความรู้และคำปรึกษา ระบบ E-port และ E-sar

4. กำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน โดยมีการกำกับติดตามแต่ละหน่วยงานของมหาวิทยาลัยก่อนการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษา และดำเนินโครงการตรวจประเมินประกันคุณภาพระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน

5. กำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน โดยนำผลการประเมินเสนอผู้บริหารและส่งเข้าระบบ Che Qa online และนำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ตรวจประเมินแจ้งต้นสังกัด เพื่อทำแผนฟื้นฟูระดับหลักสูตร คณะ และสถาบันต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อตรวจสอบความตรงของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ จากการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยนำข้อเสนอแนะจากบุคลากรของมหาวิทยาลัยมาพัฒนาปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพได้เต็มประสิทธิภาพ และถูกต้องครบทุกองค์ประกอบตามเกณฑ์มาตรฐานอุดมศึกษากำหนด โดยมี กระบวนการประเมินตามหัวข้อ ดังนี้

- ด้านเผยแพร่องค์ความรู้ให้บุคลากรดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- ด้านพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา
- ด้านกำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา
- ด้านกำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาหลังจากเสร็จสิ้น

การตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินและรับรองโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 7 วิทยาเขต และ 3 วิทยาลัย จำนวน 1,000 รูป/คน

2. ผู้ที่ใช้ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพภายในกลุ่มสถาบันเดียวกัน หรือระบบงานประกันคุณภาพการศึกษามีความคล้ายคลึงกัน และมีประสบการณ์ในการพัฒนาตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

- บุคลากรนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน

3.3 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในกรณีนี้ผู้วิจัยทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนก่อนแล้ว ได้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 7 วิทยาเขต และ 3 วิทยาลัย จำนวน 1,000 รูป/คน ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane,

1973 อางใน ธีรวุฒิเอกะกุล, 2543) โดยความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนด เป็น .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 รูป/คน

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบประเมินประสิทธิภาพ เป็นการประเมินความสำเร็จของโมเดล ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้มีส่วนได้ส่วน เสียในงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพ การศึกษา และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 286 รูป/คน โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามมีคำตอบให้เลือก (Check List) โดยสอบถามเกี่ยวกับปัจจัย ส่วนบุคคลมีลักษณะเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา หน่วยงาน และ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตาม วิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ระดับความพึงพอใจ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับความพึงพอใจ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ระดับความพึงพอใจ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ระดับความพึงพอใจ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ระดับความพึงพอใจ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้วจะหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณา ระดับความคิดเห็น ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา (คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา) ความกว้างของอันตภาคชั้น = 0.8 ซึ่งสามารถแปล ความหมายระดับคะแนนของความคิดเห็น ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาและปรับปรุงโมเดลระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด

3.5 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

3.5.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอที่ปรึกษาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและ ชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.5.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ หรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จากข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 85 ข้อ ใช้ได้จำนวน 85 ข้อ ซึ่งสรุปค่า IOC ทั้งหมด $= 0.90$

3.5.5 เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบความถูกต้องเสร็จแล้ว จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มี คุณลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรในการวิจัยนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำผลการตอบแบบสอบถาม ไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้วิธีคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดลองใช้กลุ่มประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการ วิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพ และบุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 30 รูป/คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ ทั้งหมดเท่ากับ 0.93

3.5.6 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 สัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากร ในหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อรู้จำนวนที่แน่ชัด

3.6.2 ออกหนังสือถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขอความ อนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรในสังกัด

3.6.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเอง ผ่านระบบออนไลน์

3.6.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว จำนวน 286 ชุด จึงตรวจสอบ ความสมบูรณ์ และจัดลำดับข้อมูล

3.6.5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

3.7 การวัดค่าตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดการวัดค่าตัวแปร ซึ่งเป็นการแปลผลค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ตาม คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายถึง	การดำเนินงานระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายถึง	การดำเนินงานระดับดี
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายถึง	การดำเนินงานระดับพอใช้
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายถึง	การดำเนินงานต้องปรับปรุง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.00-1.50	หมายถึง	การดำเนินงานต้องปรับปรุงเร่งด่วน

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามเกี่ยวกับโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยแล้ว จึงคำนวณการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติสำเร็จรูปดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ วิเคราะห์โดย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการประเมินประสิทธิผลความสำเร็จของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เพื่อหาความเป็นกลาง และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อวัดการกระจายของคะแนน

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติที่ใช้บรรยายคุณลักษณะของกลุ่มที่ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มนั้น ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

สูตรที่ใช้คำนวณสถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) การแจกแจงความถี่ เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ (%)

สูตรหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ของการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ค่าเฉลี่ยหรือค่ามัชฌิมเลขคณิต ใช้สัญลักษณ์ \bar{X} คิดจากผลรวมของค่าทั้งหมดหารด้วยจำนวนข้อมูล สูตรหาค่าเฉลี่ย (\bar{X})

สูตร	\bar{X}	=	$\frac{\sum x}{n}$
เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

สูตรที่ใช้ในการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ของการวัดการกระจายของข้อมูล ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้อธิบายความเบี่ยงเบนที่ออกมาจากค่ากลาง หรือ ค่าเฉลี่ย สูตรหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สูตร	S.D.	=	$\frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$
เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	x	แทน	คะแนนแต่ละ ในกลุ่มตัวอย่าง
	$n-1$	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

ประเมินประสิทธิผล เป็นการประเมินความสำเร็จของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำรูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับส่วนงานสนับสนุน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานตามพันธกิจทุกด้านให้ใช้ระบบการประกันคุณภาพที่ครอบคลุมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเป็นกรอบแนวทาง มีบุคลากรสายสนับสนุนในการสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ และตามแผนการดำเนินงาน และยังทำหน้าที่ประสานงาน ตรวจสอบข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานของหลักสูตร กองพัฒนาคุณภาพมหาวิทยาลัยฯ

ด้านการควบคุม มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีทุกการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน มีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวบ่งชี้ของระดับคณะ และคณะกรรมการระดับหลักสูตรการกำกับติดตามตัวบ่งชี้ ทำหน้าที่ควบคุม ติดตาม ตรวจสอบประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปี นำผลประเมินทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรับปรุงการทำงาน พัฒนาผลการดำเนินงาน เป็นต้น

ด้านตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การประกันคุณภาพมีการดำเนินการ โครงการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เพื่อตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และวางระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย พิจารณามาตรฐานตัวบ่งชี้และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในมหาวิทยาลัย โดยให้ครอบคลุมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานและคุณภาพของการจัดการศึกษาตามมาตรฐาน สนับสนุนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ และปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

2. มีการกำหนดนโยบาย ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามปีการศึกษาที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลประกันคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบ ตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมายคุณภาพ (KPI) กำหนดค่าเป้าหมายสอดคล้องกับเป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา

มหาวิทยาลัย และกำหนดผู้กำกับดูแลและรับผิดชอบรายตัวบ่งชี้ในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบันทุกส่วนงาน

3. มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีทุกปี การศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

4. มีการจัดตั้งกลุ่มไลน์ (Line) Facebook QA MBU ของกองพัฒนาคุณภาพ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ หรือสอบถามข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

5. มีการจัดตั้งกลุ่ม MBU Clinic เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำปรึกษา ด้านงานประกันคุณภาพ ทั้งในเรื่องการใช้ระบบ/การกรอกข้อมูล/การแนบเอกสาร และการพัฒนารูปแบบของระบบ e-port และ e-sar รวมถึงการทำความเข้าใจเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ กองพัฒนาคุณภาพ มีการประชุมทุกเดือน เพื่อกำกับติดตามข้อมูลพื้นฐาน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบส่งข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร คณะ และสถาบัน โดยมีระบบและกลไกการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้แก่ การแจ้งปฏิทินการตรวจประเมินของทุกระดับ การจัดโครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์ประกันคุณภาพ โครงการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ใช้ระบบสารสนเทศ การประกันคุณภาพการศึกษา (ระบบ e-port และ e-sar) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การประกันคุณภาพการศึกษา ในการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร คณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน

มีการกำกับติดตามการดำเนินงาน โดยฝ่ายพัฒนาหลักสูตร การดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เช่น การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ประจำหลักสูตร การปรับปรุงเล็กน้อย (สมอ. 08) ต้องนำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะเสนอ สกอ. เพื่อรับทราบหลักสูตร เป็นต้น

ด้านการประเมินคุณภาพ ตรวจสอบประเมินคุณภาพ การประกันคุณภาพมีการดำเนินการกองพัฒนาคุณภาพดำเนินการประเมินการทำงานทั้งระดับหลักสูตร ระดับคณะ ดังนี้

1. โครงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ที่มีการตรวจประเมินทุกหลักสูตร ผ่านระบบ (e - sar) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เป็นการเชิญอาจารย์ประจำหลักสูตรของหลักสูตรร่วมการตรวจประเมินเพื่อรับทราบแนวทางข้อเสนอแนะไปพัฒนาการดำเนินการหลักสูตรต่อไป

2. โครงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ในระหว่างเดือน กันยายน ที่มีการประเมินระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ผ่านระบบ (e - sar) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานองค์ประกอบการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การบริหารจัดการด้านบุคลากร การเงิน ความเสี่ยง และการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย จะมีการติดตาม ควบคุมคุณภาพ ให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ต่อไป

การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน กองพัฒนาคุณภาพ ได้นำผลการประเมิน ประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจและ ประเมินคุณภาพการศึกษา จากปีการศึกษาที่แล้ว โดยมีการทบทวน และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการฯ ในทุกระดับ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน ทุกระดับ (Improvement Plan) ประจำปีการศึกษา ปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวทางในการกำหนด แผนงาน/กิจกรรม ที่จะพัฒนาปรับปรุง และกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามตัวชี้วัด ของแผน และสามารถดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ส่งผลให้การประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิเคราะห์และ ทบทวนจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจ ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

2. จัดทำแผนดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดค่าเป้าหมายการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน และกำหนดผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับ หลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย ส่วนงาน และสถาบัน

3. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งจัดเก็บหลักฐาน ตามพันธกิจในรอบปีการศึกษา (ระยะ 12 เดือน) ตามเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้องค์ประกอบ การประกันคุณภาพตามคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัย

4. ควบคุม กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับ หลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน 2 ครั้ง/ปี (ภาคการศึกษาที่ 1 และภาค การศึกษาที่ 2) รายงานต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัย รวมถึงมีการกำกับติดตามผลการ ดำเนินงานประจำไตรมาส หรือเป็นกรณี ตามที่หลักสูตร คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย หรือหน่วยงาน ต่าง ๆ พบปัญหาหรือต้องการข้อเสนอแนะในการรายงานผลการดำเนินงาน

5. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ผ่านระบบ (e - sar) เพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน

6. จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และสถาบัน ผ่านระบบ CHE QA Online เพื่อรับการประเมิน คุณภาพการศึกษาภายใน

7. แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามคุณสมบัติที่มหาวิทยาลัย กำหนด และดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์มาตรฐานตัวบ่งชี้องค์ประกอบ คุณภาพที่กำหนด ตั้งแต่ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย ส่วนงานสนับสนุน และ สถาบัน

8. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย ส่วนงานสถาบัน ต่อผู้บริหารหน่วยงาน และสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

9. นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายใน มววางแผนพัฒนาคุณภาพ (Improvement Plan) รวมถึงปรับปรุงการดำเนินงานนำเสนอต่อ สภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

10. จัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ระดับคณะ วิทยาเขต วิทยาลัย และระดับสถาบัน ส่งหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ผ่านระบบ CHE QA Online ภายใน 120 วัน และเผยแพร่สู่ สาธารณชน

11. เตรียมความพร้อมเพื่อรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษานอกต่อไป

โดยทางกองพัฒนาคุณภาพได้กำหนดองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็น กรอบในการดำเนินงาน ดังนี้

การวางแผน (Plan)

1. กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุให้แก่หัวข้อควบคุมแต่ละข้อ
2. กำหนดวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
3. การกำหนด โครงการ นโยบาย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนและระยะเวลา จัดสรรทรัพยากร ด้านบุคคล งบประมาณ

4. ตระหนักและกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

การปฏิบัติตามแผน (Do)

1. ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนด
2. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม
3. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ

การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

1. ตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐานหรือไม่
2. ตรวจสอบว่าค่าที่วัดได้ (ของตัวแปรที่เกี่ยวข้อง) อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่
3. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ
4. การเสนอแนะ เป็นการเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบและประเมินจากผล
5. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ ไปกับการดำเนินงาน

พัฒนา (Act)

1. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินใน ขั้นตอนก่อนหน้า
2. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การ แก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า
3. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย
4. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA
5. ปรับปรุงระบบการทำงานและเอกสารวิธีการทำงานมาตรฐาน

การศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์วิจัยเชิงลึกตัวแบบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วางแผน (Plan) เพื่อพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา (ด้านการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน ทรัพยากร งบประมาณ ในการประกันคุณภาพการศึกษา) ในการดำเนิน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สิ่งแรกที่เป็นตัวกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางการทำงานหลักสิ่งที่ ต้องคำนึงถึงเป็นอันดับต้น คือ

- 1) แผนและนโยบายในการดำเนินงาน ต้องชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถปฏิบัติได้ เป็นเสมือน กรอบหรือทิศทางการทำงาน
- 2) วัตถุประสงค์ ควรกำหนดให้ครอบคลุมหัวข้อที่กำหนดตามนโยบาย
- 3) วิธีการดำเนินงาน คือ เครื่องมือ แนวทาง หรือขั้นตอนการทำงาน ที่สามารถจะทำงานบรรลุ เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามนโยบาย
- 4) ทรัพยากร ประกอบด้วย 4 M คือ Man ควรจัดหาคนที่มีความรู้หรือประสบการณ์ที่ตรงสายงาน หรืออย่างน้อยมีทักษะในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย Material วัสดุสิ่งของหรือเครื่องมือต้องสัมพันธ์ และสอดคล้องประสานกันอย่างลงตัว Money งบประมาณถือว่าเป็นหัวใจสำคัญเพราะงานทั้งหลายทั้ง ปวงจะดำเนินการต่อไปอย่างรวดเร็วต้องอาศัยสิ่งนี้ และหัวใจสำคัญสุดคือ Management คือ การ บริหารจัดการเพื่อให้ทุกสิ่งทุกอย่างลงตัวอย่างสมดุล

การปฏิบัติตามแผน (Do) ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ด้านการปฏิบัติตาม วิธีการที่กำหนด เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลผลลัพธ์) วิธีการทำงานจะบรรลุเป้าหมายได้มากน้อยเพียงไร แผนและนโยบายต้องชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถปฏิบัติได้ สิ่งที่มาตามมาก็คือการลงมือทำตาม แผนหรือนโยบายที่กำหนดไว้ ตามวัตถุประสงค์ของแผน

การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (ด้าน การตรวจสอบมาตรฐานการดำเนินงาน การเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน การเสนอข้อคิดเห็นของผู้ ตรวจสอบ และการประเมินปัญหา) การตรวจและติดตามประเมินผลด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา เป็นการดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ในปฏิทินการทำงาน ตามวงรอบของปฏิทินที่ กำหนดสำหรับการทำงาน การจะตอบว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับว่าเราสามารถ ประเมินตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนตามวัตถุประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด กรณีที่ประเมินได้มากกว่า 90% แสดงว่าตัวชี้วัดเราเป็นรูปธรรม สามารถวัดได้ ประเมินได้ และผู้ประเมินมีความเข้าใจในเกณฑ์การ ประเมิน กรณีที่ต่ำกว่านี้หรือไม่เป็นไปตามแผน แสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้ไม่เป็นธรรมชาติ ไม่สามารถวัดได้ ประเมินได้ หรืออีกอย่างคนประเมินไม่สามารถถ่ายทอดแนวทางหรือเกณฑ์การประเมินให้ตรงกับที่ ต้องการวัดหรือประเมินได้ ต้องหันกลับมาที่เกณฑ์หรือแนวทางการประเมินใหม่

การพัฒนา ปรับปรุง (Act) กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม (การปรับปรุงแก้ไข ระบบและกลไกการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมเพื่อนำเข้าสู่วงจร PDCA)

การปรับปรุงกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา (Act) เป็นการมองสะท้อนกลับให้ เห็นว่าผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ในนโยบายหรือไม่ บรรลุเป้าหมาย มากน้อยเพียงใด สามารถตอบโจทย์หรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ กรณีที่บรรลุเป้าหมายไว้ตามที่ กำหนดแสดงให้เห็นว่าการดำเนินเป็นไปตามเป้าหมาย กรณีตรงกันข้ามกับที่เข้ามา แสดงให้เห็นว่าต้อง

มีกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งผิดพลาด เชื่อกันว่าผิดพลาดตรงไหนก็ควรไปแก้ไขกระบวนการนั้น แล้วดำเนินการใหม่ ถ้ายังไม่บรรลุต้องทวนซ้ำและดำเนินการแก้ไขเรื่อย ๆ วงจร PDCA เป็นขั้นตอนการทำงานตามระบบ จะลัดขั้นตอนยาก ผิดพลาดตรงไหนก็ลงไปเช็คตรงนั้น จะทำให้การทำงานบรรลุเป้าหมายได้เร็ว

ข้อเสนอแนะประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ท่านมีมุมมองด้านการนำวงจร PDCA มาพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไร กระบวนการ PDCA เป็นวงจรที่ทำงานไปตามระบบหรือขั้นตอนที่กำหนด ถ้าแผน นโยบาย และกระบวนการบริหารทรัพยากร 4 M ชัดเจนแต่ต้น สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดได้ แต่ถ้าไม่เป็นไปตามที่ว่าต้องหันกลับมามองย้อนกลับว่าผิดพลาดตรงไหน อย่างไร แล้วแก้ไข ปรับปรุงและดำเนินการตามนั้น จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในอนาคตอย่างไร

การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามแผนงานที่กำหนดไว้แต่ต้น การทำงานต้องอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็นการดำเนินงานตามนโยบายขององค์กร จะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งมิได้ ทุกคนคือความสำเร็จขององค์กร ต้องอาศัยความสามัคคีของคนในองค์กรเป็นหลัก เปรียบเสมือนการลงเรือข้ามฝาก เรือถึงฝั่งหมายถึงมีชีวิตรอดทุกคน ถ้าเรืออัปปางโดยมิถึงฝั่ง แสดงให้เห็นว่าคนรอดชีวิตอาจจะไม่มีครบทั้งหมด ซึ่งเปรียบเสมือนวงจร PDCA ผิดพลาดตรงไหนก็แก้ไขตรงนั้นแล้วพัฒนาไปเรื่อย ๆ จนซ้ำของและเชี่ยวชาญ งานประกันคุณภาพก็แค่นี้เอง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สร้างโมเดล และ ประเมินและรับรองโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตัวเอง และได้รับแบบสอบถามคืนมาครบทั้ง 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ได้ผลการวิเคราะห์ดังข้อมูลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และหน่วยงาน

เพศ	ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	บรรพชิต	69	24.20
	แม่ชี	1	0.40
	คฤหัสถ์ชาย	136	47.60
	คฤหัสถ์หญิง	80	27.90
	รวม	286	100.00
ระดับการศึกษา	ระดับปริญญาตรี	28	9.70
	ระดับปริญญาโท	152	53.20
	ระดับปริญญาเอก	106	37.20
	รวม	286	100.00
ตำแหน่ง	ผู้บริหาร	19	6.7
	อาจารย์	198	69.1
	เจ้าหน้าที่	69	24.2
	รวม	286	100.00
หน่วยงาน	มจร ส่วนกลาง	33	11.50
	วิทยาเขต	212	74.30
	วิทยาลัย	41	14.10
	รวม	269	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ คฤหัสถ์ชาย จำนวน 136 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 152 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 โดยสภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 198 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดอยู่ที่ วิทยาเขต จำนวน 212 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 74.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แบ่งเป็น 4 ข้อ ดังนี้

2.1.1 การทดสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์เพื่อดูความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในภาพรวมด้วยวิธี KMO and Bartlett's Test ได้ผลการวิเคราะห์ดังข้อมูลในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 การทดสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy		.90
Bartlett's Test of Sphericity	approx. Chi-square	19615.69
	df	3570
	Sig.	.000

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 2 พบว่า ค่า MSA ตามวิธี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีค่าเท่ากับ .90 ซึ่งมากกว่า .5 และผลการทดสอบด้วย Bartlett's Test พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .000 แสดงว่า ข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2.1.2 การสกัดองค์ประกอบ (factor extraction) แบบ common factor analysis โดยวิธี อิมเมจ (image factoring) และจะใช้เกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบเมื่อร้อยละความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบไม่ต่ำกว่า 60% (Hair et al., 2010, p. 190) และพิจารณาจากค่าไอเกน โดยองค์ประกอบใดมีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 จะนับเป็น 1 องค์ประกอบ ได้ผลการวิเคราะห์ดังข้อมูลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนองค์ประกอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ค่าไอเกน ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม
1	33.75	39.71	39.71
2	4.12	4.85	44.56
3	3.57	4.20	48.76
4	2.98	3.50	52.27
5	2.64	3.10	55.38
6	2.36	2.78	58.16
7	2.11	2.49	60.65
8	1.82	2.14	62.80
9	1.69	1.98	64.78
10	1.56	1.83	66.62
11	1.54	1.82	68.44

องค์ประกอบ	ค่าไอเกน	ค่าร้อยละ ของความแปรปรวน	ค่าร้อยละ ของความแปรปรวนสะสม
12	1.42	1.67	70.12
13	1.27	1.50	71.62
14	1.11	1.31	72.93
15	1.05	1.24	74.18
16	1.00	1.18	75.36

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตาราง 3 พบว่า องค์ประกอบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มีค่าไอเกน (eigenvalue) มากกว่าหรือเท่ากับ 1 และมีค่าความแปรปรวนร่วมสะสมอย่างน้อย ร้อยละ 60 ขึ้นไป มี 16 องค์ประกอบ คิดเป็น ร้อยละ 75.36 โดยที่

- องค์ประกอบที่ 1 มีค่าไอเกน เท่ากับ 33.75 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 39.71
- องค์ประกอบที่ 2 มีค่าไอเกน เท่ากับ 4.12 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 4.85
- องค์ประกอบที่ 3 มีค่าไอเกน เท่ากับ 3.57 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 4.20
- องค์ประกอบที่ 4 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.98 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 3.50
- องค์ประกอบที่ 5 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.64 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 3.10
- องค์ประกอบที่ 6 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.36 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 2.78
- องค์ประกอบที่ 7 มีค่าไอเกน เท่ากับ 2.11 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 2.49
- องค์ประกอบที่ 8 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.82 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 2.14
- องค์ประกอบที่ 9 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.69 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.98
- องค์ประกอบที่ 10 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.56 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.83
- องค์ประกอบที่ 11 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.54 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.82
- องค์ประกอบที่ 12 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.42 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.67
- องค์ประกอบที่ 13 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.27 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.50
- องค์ประกอบที่ 14 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.11 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.31
- องค์ประกอบที่ 15 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.05 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.24
- องค์ประกอบที่ 16 มีค่าไอเกน เท่ากับ 1.00 คิดเป็นร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 1.18

2.1.3 การหมุนแกน (rotation) ใช้วิธีการหมุนแกนแบบออร์โธกอนอล (orthogonal rotation) โดยวิธี (varimax) ได้ผลการวิเคราะห์ดังข้อมูลในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ใช้การหมุนแกนแบบออร์ทอกอนอล (orthogonal rotation) โดยวิธีแวนริแมกซ์ (varimax) โดยเรียงตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบค่ามากที่สุดของแต่ละองค์ประกอบ

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1.1 การกำหนด นโยบายในการบริหาร จัดการงานประกัน คุณภาพการศึกษา อย่างชัดเจน	.525	.020	.002	.200	.244	-.060	-.046	.073	.432	.188	-.026	.012	.033	.040	.230	.077
1.2 การกำหนดค่า เป้าหมาย ในการ ประเมินประกัน คุณภาพการศึกษาทุก ระดับมีความเหมาะสม	.068	.232	.169	.213	.213	.149	.022	.134	.714	.003	.093	-.007	-.080	.067	.109	.063
1.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการ กำหนดนโยบาย และ กำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกัน คุณภาพการศึกษา	.138	.056	.075	.115	.161	.144	.045	.218	.749	-.042	.048	.027	.101	-.099	.105	.184
1.4 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมาย จากปีการศึกษาที่แล้ว มากำหนดนโยบายและ ตัวชี้วัดใหม่เพื่อ ผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น	.309	.317	.233	.163	.151	.097	.112	-.161	.574	.161	-.055	.152	.177	.120	-.206	-.045
1.5 มีการปรับปรุง พัฒนานโยบาย และ	.138	.251	.130	.058	.448	-.013	.074	.085	.507	.194	-.013	.207	.113	.146	.000	-.168

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
กำหนดค่าเป้าหมาย เชิงรุก เพื่อการพัฒนา ประกันคุณภาพ การศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง																
2.1 มีการวางแผน กำหนดปฏิทินการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษามี ความชัดเจนเป็นที่ ประจักษ์	.237	.091	-.019	.103	.699	.223	.006	-.060	.075	.076	.019	.104	-.121	-.068	-.067	-.200
2.2 มีความเหมาะสม ของปฏิทินการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษา	.199	.014	.061	.185	.657	.076	.035	.044	.225	.031	.084	.179	-.063	.043	-.116	.175
2.3 มีการปรับเปลี่ยน แนวทางประกัน คุณภาพการศึกษาเพื่อ การพัฒนาให้ได้ มาตรฐานที่สูงขึ้น	.086	.018	.211	-.024	.726	.087	.135	-.051	.190	.023	-.039	.033	.020	.251	-.038	.050
2.4 มีการปรับปรุง พัฒนาวิธีการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบท ตามกลุ่มสถาบัน	.048	.036	.068	-.090	.755	-.089	.109	.203	.080	.168	.031	.098	.139	.105	.076	.041
2.5 มีการปฏิบัติงาน	.041	.041	.193	.065	.694	.012	.024	.006	.004	-.014	.013	-.011	.356	-.011	.167	.020

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ตามแผนประกัน คุณภาพของหน่วยงาน อย่างเคร่งครัด																
3.1 มีการสำรวจความ ต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนา บุคลากรด้านการ ประกันคุณภาพ การศึกษา	.073	.216	.086	.042	.479	-.005	.164	.314	-.016	-.125	-.040	-.133	.361	-.126	.044	.192
3.2 มีแผนการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ด้านการประกัน คุณภาพที่มี ประสิทธิภาพอย่าง ต่อเนื่อง	.280	.147	.286	.060	.287	.243	.049	-.022	.043	.006	.142	.004	.572	-.077	.147	.141
3.3 มีการพัฒนา โครงการหรือกิจกรรม ให้ความรู้ด้านประกัน คุณภาพ	.286	-.081	.217	.088	.058	.036	.102	.071	.100	.073	.050	.123	.724	.127	-.020	.117
3.4 มีการสนับสนุน จัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพตามกรอบ ระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม	.336	.176	.097	.049	.159	.275	.088	.012	.051	-.002	.208	.224	.621	.010	.060	.027

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
3.5 มีการประเมินผล การสนับสนุนด้านการ ประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อนำไป ปรับปรุงพัฒนาในปี การศึกษาถัดไป	.277	.080	.376	.215	.143	.136	-.022	.124	-.029	.078	.230	.254	.414	-.049	.335	.057
4.1 การทบทวนผลการ ดำเนินงาน และ รายงานผลการ ดำเนินงานแผนประกัน คุณภาพการศึกษา อย่างชัดเจน	.347	.166	.200	.290	.064	.196	.105	.048	.136	.258	-.094	.079	.270	.080	-.068	.439
4.2 การวิเคราะห์ ปัญหาและอุปสรรค จากผลการดำเนินงาน ที่ผ่านมา	.258	.276	.233	.079	.118	.368	.070	.037	.240	.131	.023	.214	.239	.045	.092	.498
4.3 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้ มีส่วนได้ส่วนได้ส่วน เสียในภาพรวม	.244	.147	.132	.272	.132	.428	.028	.219	.049	.149	.105	.020	.247	-.108	.091	.394
4.4 สร้างแนวทางการ แก้ไข เพื่อพัฒนา ปรับปรุงแผนการ ดำเนินงาน และลด ความเสี่ยงในการเกิด ปัญหาเดิม	.336	.256	.024	.127	.042	.245	.025	.013	.231	.193	-.018	.259	.216	.039	.107	.550
4.5 ประเมินผลในการ	.345	.226	.306	-.030	.093	.279	.015	.179	.292	.374	-.052	.104	.033	.000	.193	.230

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
แก้ไขปัญหา เพื่อการ พัฒนาต่อไป																
5.1 มีการดำเนินงาน ตามนโยบายการ บริหารจัดการงาน ประกันคุณภาพ การศึกษา	.362	-.023	.131	.055	-.019	.131	.126	.041	.190	.298	.056	.055	.116	.161	.643	.080
5.2 มีการดำเนินงาน ประกันคุณภาพ การศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อย่างชัดเจน	.424	.082	.128	.111	.019	.195	.284	.073	.121	.302	-.021	.094	.101	.133	.455	.076
5.3 มีการดำเนิน โครงการ จัดสรร ทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและ ระยะเวลา ด้านการ ประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างชัดเจน	.401	.156	.062	.098	.049	.315	.139	-.047	.027	.294	.146	.063	.042	.051	.548	-.023
5.4 มีการประเมิน คุณภาพการศึกษา ภายใน	.516	.031	.085	.140	.024	.104	.088	-.001	-.022	.586	-.048	.025	.073	.080	.091	.182
5.5 มีการประเมิน คุณภาพการศึกษา ภายนอก	.199	.038	.155	.023	.049	.221	.120	.029	.067	.734	.066	.042	-.021	.072	.113	.093
6.1 มีการรายงานผล การตรวจประเมิน	.244	.145	.007	.134	.166	.311	.124	.193	.016	.665	.030	.078	.021	.009	.159	-.077

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คุณภาพการศึกษา ภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับทราบข้อมูล																
6.2 มีการรายงานผล การตรวจประเมิน คุณภาพการศึกษา ภายนอกให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียรับทราบ ข้อมูล	.219	.064	.017	.131	.257	.571	.168	.102	.065	.417	.025	-.007	.080	-.045	.107	.043
6.3 มีการเปรียบเทียบ ผลการดำเนินงาน เพื่อ หาแนวโน้มผลลัพธ์ใน ภาพรวม	.198	.092	.068	.068	.091	.542	.088	.157	.115	.316	.085	.129	.149	.071	.010	.245
6.4 มีการรวบรวม SWOT และ ข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการผู้ ประเมิน	.250	-.053	.136	.057	-.057	.755	.111	.050	.062	.147	.002	.072	.082	.142	.043	-.016
6.5 มีการรวบรวม ข้อมูลผลการ ดำเนินงานจากการ สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียของ มหาวิทยาลัย	.268	-.002	.138	.116	.049	.752	.091	-.004	.097	.098	.006	.006	.048	.162	.117	.077
7.1 มีการสำรวจความ ต้องการของบุคลากร	.126	.149	.169	.175	.202	.306	.142	.280	.045	.026	-.061	.068	.050	.609	.061	.064

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ในองค์กรดำเนินงาน ประกันคุณภาพ การศึกษา																
7.2 มีการพัฒนา บุคลากรดำเนินงาน ประกันคุณภาพ การศึกษาให้ทันสมัย ตามสถานการณ์ ปัจจุบัน	.295	.199	.106	-.056	.033	.168	.106	-.028	.044	-.010	.231	.085	.028	.727	.026	-.028
7.3 มีการพัฒนาระบบ สารสนเทศที่สนับสนุน ด้านงานประกัน คุณภาพการศึกษาที่มี ความก้าวหน้า	.273	.099	.057	-.007	.134	-.025	.006	.106	-.007	.175	.386	.033	-.014	.699	.129	.030
7.4 มีการเผยแพร่องค์ ความรู้ด้านงานประกัน คุณภาพการศึกษาที่มี มาตรฐานสูงขึ้น	.426	.146	.239	.108	.120	.062	-.111	-.111	-.015	.057	.450	-.079	.030	.317	-.072	-.134
7.5 มีการประเมินผล การจัดโครงการอบรม ให้ความรู้ เพื่อสะท้อน ผลการดำเนินงานใน ภาพรวม	.386	.092	.320	-.059	-.017	.063	.006	.064	.114	.052	.625	-.092	.005	.153	-.006	.020
8.1. มีการกำกับ ติดตามผลการ ดำเนินงานด้านงาน ประกันคุณภาพ	.199	-.059	-.059	.138	.020	-.047	.232	.061	.032	.012	.713	.202	.126	.064	.038	.006

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
การศึกษาภายในทุก ระดับ ตามกรอบ ระยะเวลาที่กำหนด																
8.2 มีการกำกับ ติดตามผลการ ดำเนินงานด้านงาน ประกันคุณภาพ การศึกษาภายในทุก ระดับ	.176	.056	-.063	.137	-.006	.058	.166	.085	.012	-.009	.761	.104	.111	.154	.042	-.012
8.3 มีการสร้างความ ร่วมมือ และเตรียม ความพร้อม ในการ กำกับ ติดตามผลการ ดำเนินงานด้านงาน ประกันคุณภาพ การศึกษา	.106	.037	.098	.169	.019	.114	.624	.019	-.003	-.005	.442	-.004	-.044	-.103	.143	.100
8.4 มีการตรวจสอบผล การปฏิบัติงานด้าน งานประกันคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไป ตามมาตรฐาน	.106	-.146	.146	.150	.071	-.022	.679	-.035	-.061	.145	.324	.106	-.006	.017	.077	.070
8.5 มีการทบทวน ระบบและกลไกด้าน งานประกันคุณภาพ การศึกษา	.192	.301	.062	.160	.041	.057	.718	.085	.061	.045	.083	.043	.005	.134	-.090	.042
9.1 มีการกำหนด ตัวชี้วัดในการ ดำเนินงานให้อยู่ใน	.221	.156	.173	.083	.137	.205	.600	.148	.070	.193	.068	-.081	.133	-.074	.056	-.110

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
เกณฑ์มาตรฐานที่เป็น ปัจจุบัน																
9.2 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	.128	.376	.149	-.031	.135	.178	.655	.123	.071	.090	-.021	.054	.097	.072	.056	-.074
9.3 มีการตรวจสอบปัญหาพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	.307	.164	-.009	.074	.132	.047	.624	.203	.090	.002	-.153	.145	.181	.291	.098	.087
9.4 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	.654	.122	.039	.086	.018	.114	.257	-.153	.023	.104	.112	.135	.075	.257	.143	.177
9.5 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	.801	.130	-.003	.142	.041	.029	.118	.043	.082	.214	.178	.159	.120	.153	.017	.149
10.1 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการทำงาน	.704	.195	.180	.183	.095	.217	.135	.084	-.017	.217	.176	-.045	.231	.031	.038	.004
10.2 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก	.722	.154	.161	.229	.067	.143	.076	.182	-.123	.163	.243	.073	.130	.046	.088	-.006

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
และข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการผู้ ประเมิน																
11.3 มีการสรุปผล การดำเนินงานที่ ปรับปรุงพัฒนาจาก การสัมภาษณ์ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	.797	.114	.166	.109	.108	.277	.135	.033	.162	.041	.147	.057	.132	.005	-.038	.085
11.4 มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ข้อคิดเห็น ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วน เสียและคณะกรรมการ ผู้ประเมิน	.706	.099	.198	.060	.102	.306	.091	.131	.243	.003	.051	.154	.093	.019	.068	.053
11.5 มีการวิเคราะห์ ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มี ความสำคัญที่มี ผลกระทบ หรือสิ่งที่ ต้องปรับปรุงเร่งด่วน	.723	.257	.204	.140	.076	.209	.104	.130	.230	.130	.054	.058	.106	.084	-.124	.107
12.1 มีการประเมิน ปัญหาที่พบเจอจาก การตรวจประเมิน ประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน	.505	.306	.147	.111	.110	.103	.159	.506	.180	.121	.045	.171	.206	.145	-.017	-.103
12.2 มีการประเมิน ปัญหาที่พบเจอจาก การตรวจประเมิน	.481	.321	.144	.056	.098	.160	.184	.443	.211	.177	.077	.198	.235	.112	-.128	-.095

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ประกันคุณภาพ ภายนอก																
12.3 มีการประเมิน ปัญหาที่พบเจอจาก การดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาใน ภาพรวม	.450	.346	.141	.194	.069	.046	.091	.480	.110	.185	.073	.271	.195	.170	-.041	-.162
12.4 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหา ในแต่ละประเด็น	.343	.375	.187	.172	.083	.242	.090	.397	.298	.138	.204	.202	.076	.108	-.061	.098
12.5 มีแนวทาง ระบบ และกลไก ในการแก้ไข ปัญหาภายในกรอบ ระยะเวลาที่ชัดเจน	.382	.131	.258	.233	.204	.350	.047	.413	.136	.053	.202	.147	.127	-.017	.000	.066
13.1 มีการประเมินผล ของแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยในรอบปี การศึกษาที่ผ่านมา	.275	.495	.196	.235	.005	-.043	.166	.435	.273	.052	.040	.137	.036	.212	-.069	.025
13.2 มีการจัดทำ แผนพัฒนา มหาวิทยาลัยจากผล การประเมินในรอบปี การศึกษา เพื่อมุ่งเน้น คุณภาพมาตรฐาน การศึกษาตามกลุ่ม	.145	.812	.085	.215	.093	-.022	.066	.146	.082	-.037	.002	.104	.021	.063	.010	.121

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
สถาบัน																
13.3 สนับสนุนให้ทุก ส่วนงานของ มหาวิทยาลัยจัดทำ แผนพัฒนาส่วนงาน ของตนเอง	.182	.751	.029	.251	.013	-.044	.082	.269	.119	.043	-.019	.075	.005	.082	.020	.143
13.4 มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีส่วนร่วมใน การสร้างแนวทางใน การพัฒนาผลการ ดำเนินงานตาม แผนพัฒนา	.275	.717	.101	.192	.098	.076	.175	.030	.090	.124	.023	.041	.051	.121	.038	-.021
13.5 สร้างแนวคิด หลักการ และ กระบวนการ ดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยให้ได้ คุณภาพที่ดีขึ้น	.185	.694	.200	.263	.039	.086	.159	-.035	.086	.058	.111	.086	.084	.072	.061	.041
14.1 มีการร่วมกัน วิเคราะห์ประเภทของ ปัญหา และผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้น	.197	.406	.139	.620	.046	-.029	.103	-.021	.100	.046	-.009	.043	.108	-.012	.059	-.011
14.2 มีการกำหนด ผู้รับผิดชอบ และ กรอบระยะเวลาในการ ปรับปรุงผลการ	.210	.150	.099	.762	.068	.042	.157	.058	.125	.085	.083	.000	.075	.053	.024	.080

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ดำเนินงานในประเด็น ที่ต้องแก้ไขแบบ เร่งด่วน																
14.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการการ ดำเนินงานให้เข้ากับ สถานการณ์ปัจจุบัน อย่างทัน่วงที	.134	.288	.032	.744	-.031	.150	.108	.136	.014	.074	.158	.061	-.018	.017	-.017	.080
14.4 มีการติดตาม ผลลัพธ์ของการแก้ไข ปัญหา และรายงานผล การดำเนินงานให้ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย รับทราบเชิงประจักษ์	.147	.156	.141	.797	.106	.135	.069	.065	.126	.007	.107	.087	.019	-.009	.057	.069
14.5 มีการเตรียม ความพร้อมรับมือกับ ปัญหาที่เกิดขึ้น และ แก้ไขปัญหาเฉพาะ หน้า	.249	.351	.096	.571	.007	.125	.060	.270	.181	.095	-.004	.201	.142	.051	.085	-.150
15.1 มีการวิเคราะห์ และทบทวนระบบงาน ประกันคุณภาพใน ภาพรวมทั้งหมดจากผู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย	.390	.421	.126	.250	.153	.161	.121	.400	.016	.170	.113	.158	-.064	.019	.089	.009
15.2 มีแผนการบริหาร ความเสี่ยงเพื่อควบคุม ปัจจัยเสี่ยงที่จะมี	.476	.372	.343	.227	.128	.114	.155	.358	.166	.128	.066	.092	-.018	.013	.055	.119

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ผลกระทบต่องาน ประกันคุณภาพ																
15.3 มีนโยบายเชิงรุก ในการลดความรุนแรง ของปัญหาที่มีความ จำเป็นเร่งด่วน	.427	.200	.219	.200	.063	.145	.199	.626	.180	.064	.102	.108	-.046	.070	.096	.131
15.4 นำผลการ ประเมินคุณภาพ การศึกษา มาทบทวน ถึงผลการประเมินที่ไม่ เป็นไปตามเป้าหมาย เพื่อหาแนวทางพัฒนา ในอนาคต	.507	.258	.242	.089	.002	.043	.198	.501	.192	.136	.068	.204	-.072	.109	.047	.141
15.5 มีการกำกับ ติดตาม ประสานงาน กับทุกส่วนงานเพื่อ ร่วมกันป้องกันไม่ให้ เกิดปัญหาในการ ดำเนินงาน	.636	.079	.310	.068	.135	.184	.073	.326	.007	.035	.151	.299	.034	.035	.199	.001
16.1 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงาน ประกันคุณภาพ การศึกษา	.575	.257	.346	.066	.132	.093	.183	.211	.166	-.022	.059	.275	.047	.082	.148	.000
16.2 ปรับระบบและ กลไกการประกัน คุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก	.420	.219	.304	.041	.145	.187	.192	.235	.143	.033	-.056	.415	.131	.080	.146	.113

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
สะดวกให้บุคลากรใน องค์กร																
16.3 มีการกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน ตามแผนประกัน คุณภาพทุกปีการศึกษา	.396	.162	.146	.122	.124	.035	.017	.152	-.013	.146	.156	.678	.236	.056	-.052	.077
16.4 มีการสรรหาแนว ปฏิบัติที่ดีของส่วนงาน ที่มีผลการประเมินอยู่ ในระดับดีมาก เพื่อ เป็นแนวทางให้ส่วน งานอื่นๆ	.359	.233	.236	.158	.142	.076	.077	.164	.083	-.023	.125	.629	.021	.036	.222	.116
16.5 มีการสนับสนุน นโยบาย และให้ ความสำคัญกับการ ทำงานประกันคุณภาพ การศึกษาแบบ PDCA	.339	.141	.301	.094	.215	.112	.109	.133	.152	.090	.139	.628	.111	.125	-.009	.077
17.1 มีการปรับปรุง และพัฒนาระบบการ ทำงานประกันคุณภาพ การศึกษาให้มีความ ทันสมัย ทันต่อการ เปลี่ยนแปลงในโลกยุค ปัจจุบัน	.299	.205	.597	.153	.227	.119	.145	.013	.074	.011	.045	.333	.116	.021	.072	.084
17.2 มีการพัฒนาการ สร้างความรู้ความ เข้าใจด้านการประกัน	.324	.053	.689	.195	.118	.032	.142	-.051	.113	.041	-.001	.160	.147	.075	-.106	.108

องค์ประกอบระบบ การประกันคุณภาพ การศึกษา	องค์ประกอบ															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง																
17.3 มีการปรับปรุง วิธีการทำงานประกัน คุณภาพการศึกษาให้ ได้มาตรฐาน มุ่งเน้น การบรรลุผลตามแผน	.249	.109	.711	.124	.136	.124	.116	.234	.137	.058	-.045	.165	.120	.143	.116	-.086
17.4 มีการปรับเปลี่ยน รูปแบบ วิธีการทำงาน ในระหว่างดำเนินงาน ตามความเหมาะสม หรือสถานการณ์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตาม เป้าหมาย	.221	.165	.758	.064	.101	.155	.138	.172	.094	.132	.066	.068	.161	.078	.099	.014
17.5 สร้างมาตรฐานการ ทำงานประกันคุณภาพ การศึกษาให้เป็น วัฒนธรรมที่ดีของ บุคลากรใน มหาวิทยาลัย	.273	.203	.561	.130	.223	.145	.118	.221	.110	.201	.168	-.053	.145	.071	.050	.153

2.1.4 การคัดเลือกตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ จะใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักปัจจัย (factor loading) ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป (รศ.ดร.สุวิมล ติरणันท์, 2553, หน้า 36) มีทั้งหมด 16 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ให้ชื่อว่า “การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน” มีตัวแปรจำนวน 21 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	.525
4.5 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป	.345
9.4 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	.654
9.5 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	.801
10.1 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน	.704
10.2 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน	.722
10.3 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ใกล้เคียง	.734
10.4 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล	.701
10.5 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง	.593
11.1 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา	.689
11.2 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมิน จุดเสริมในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน	.812
11.3 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	.797
11.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและคณะกรรมการผู้ประเมิน	.706
11.5 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน	.723
12.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก	.481
15.2 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ	.476
15.3 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน	.427
15.4 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่	.507

ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต	
15.5 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน	.636
16.1 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา	.575
16.2 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกให้บุคลากรในองค์กร	.420

องค์ประกอบที่ 2 ให้ชื่อว่า “การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ
และประเมินในชั้นตอนก่อนหน้า” มีตัวแปรจำนวน 6 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
13.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา	.495
13.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปี การศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน	.812
13.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงาน ของตนเอง	.751
13.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการพัฒนา ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา	.717
13.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น	.694
15.1 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวม ทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	.421

องค์ประกอบที่ 3 ให้ชื่อว่า “ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน” มีตัวแปรจำนวน
5 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
17.1 มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน	.597
17.2 มีการพัฒนาการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	.689
17.3 มีการปรับปรุงวิธีการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งเน้นการบรรลุผลตามแผน	.711
17.4 มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการทำงานในระหว่างดำเนินงาน ตาม ความเหมาะสม หรือสถานการณ์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย	.758
17.5 สร้างมาตรฐานการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นวัฒนธรรม ที่ดีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย	.561

องค์ประกอบที่ 4 ให้ชื่อว่า “การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า” มีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
14.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	.620
14.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน	.762
14.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างทันท่วงที	.744
14.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์	.797
14.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	.571

องค์ประกอบที่ 5 ให้ชื่อว่า “การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน” มีตัวแปรจำนวน 6 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
2.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์	.699
2.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	.657
2.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น	.726
2.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน	.755
2.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด	.694
3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	.479

องค์ประกอบที่ 6 ให้ชื่อว่า “เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม” มีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
4.3 การรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม	.428
6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล	.571
6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม	.542

6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน	.755
6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย	.752

องค์ประกอบที่ 7 ให้ชื่อว่า “การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน” มีตัวแปรจำนวน 6 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
8.3 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผล การดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	.624
8.4 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐาน	.679
8.5 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	.718
9.1 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็น ปัจจุบัน	.600
9.2 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย	.655
9.3 มีการตรวจสอบพิชญพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน	.624

องค์ประกอบที่ 8 ให้ชื่อว่า “การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไป กับการดำเนินงาน” มีตัวแปรจำนวน 5 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
12.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน	.506
12.3 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาในภาพรวม	.480
12.4 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาในแต่ละประเด็น	.397
12.5 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหาภายในกรอบระยะเวลา ที่ชัดเจน	.413
15.3 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็น เร่งด่วน	.626

องค์ประกอบที่ 9 ให้ชื่อว่า “การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกัน คุณภาพการศึกษา” มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
1.2 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม	.714
1.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา	.749
1.4 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้วมา กำหนดนโยบายและตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น	.574
1.5 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	.507

องค์ประกอบที่ 10 ให้ชื่อว่า “การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด” มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
4.5 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป	.374
5.4 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	.586
5.5 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	.734
6.1 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล	.665

องค์ประกอบที่ 11 ให้ชื่อว่า “การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา” มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
7.4 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงขึ้น	.450
7.5 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในภาพรวม	.625
8.1. มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	.713
8.2 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก	.761

องค์ประกอบที่ 12 ให้ชื่อว่า “การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA” มีตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
16.3 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา	.678

16.4 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี มาก เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่นๆ	.629
16.5 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกัน คุณภาพการศึกษาแบบ PDCA	.628

องค์ประกอบที่ 13 ให้ชื่อว่า “การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและ
ระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน” มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	.572
3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ	.724
3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกัน คุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม	.621
3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อ นำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป	.414

องค์ประกอบที่ 14 ให้ชื่อว่า “มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ” มีตัวแปรจำนวน 3 ตัว
แปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
7.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกัน คุณภาพการศึกษา	.609
7.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตาม สถานการณ์ปัจจุบัน	.727
7.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษาที่มีความก้าวหน้า	.699

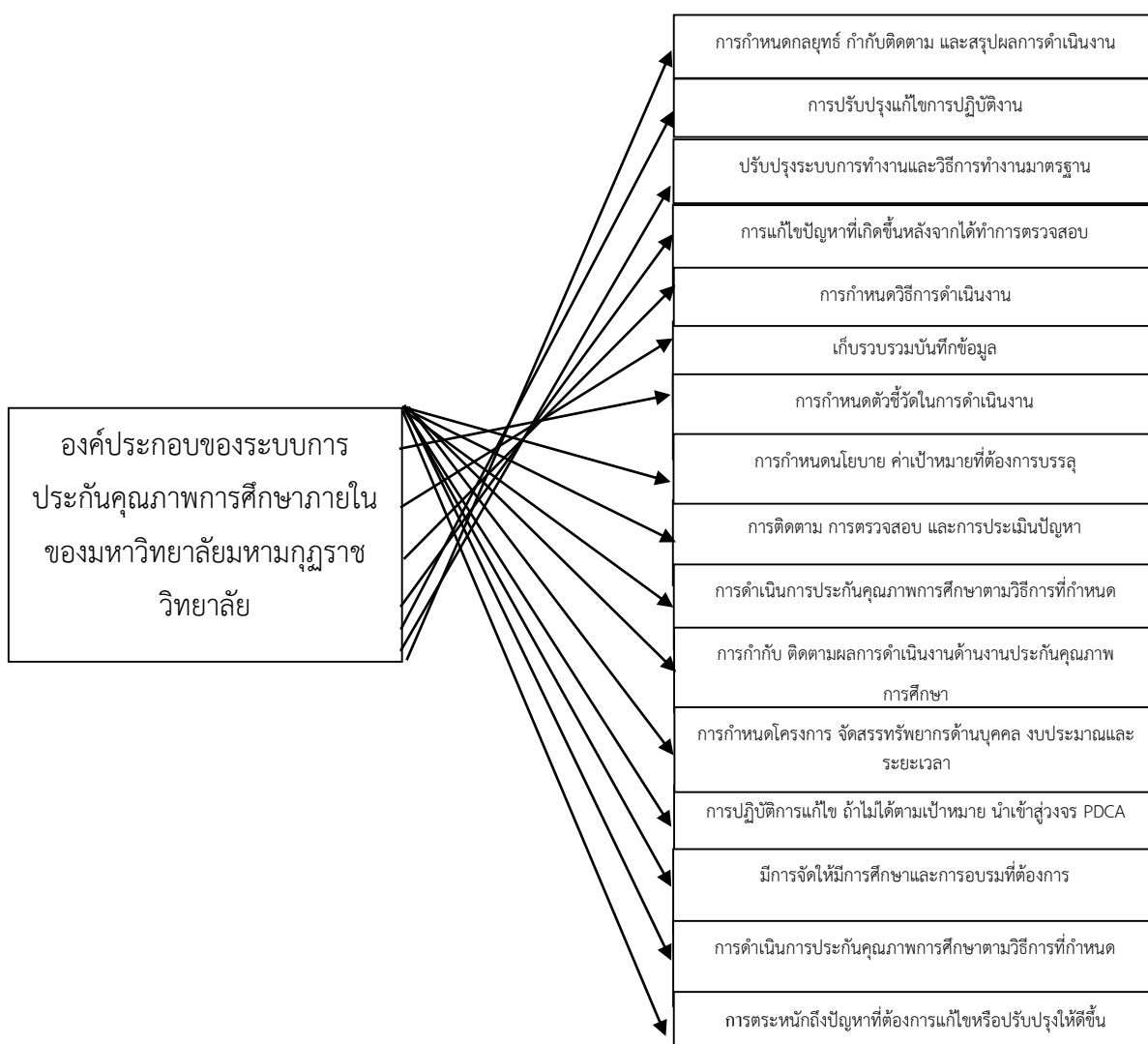
องค์ประกอบที่ 15 ให้ชื่อว่า “การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด” มีตัว
แปรจำนวน 3 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
5.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา	.643
5.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายอย่างชัดเจน	.455
5.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและ ระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	.548

องค์ประกอบที่ 16 ให้ชื่อว่า “การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น” มีตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปร คือ

ตัวแปร	น้ำหนักองค์ประกอบ
4.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานแผนประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	.439
4.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	.498
4.4 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม	.550

แสดงองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 16 องค์ประกอบ แสดงในภาพ 2

ภาพ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 16 องค์ประกอบ

ผลการประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผล ประเมินความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คำถามประกอบด้วยองค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 16 องค์ประกอบ

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น			
	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	ท่าน ที่1	ท่าน ที่2	ท่าน ที่3	ท่าน ที่4
การวางแผน (Plan)				
1. การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน				
1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา อย่างชัดเจน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.2 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.3 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.4 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.5 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อ สะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.6 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.7 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ ใกล้เคียง	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.8 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.9 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.10 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.11 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมิน จุดเสริม ในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.12 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.13 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและ คณะกรรมการผู้ประเมิน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.14 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มี ผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น			
	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	ท่าน ที่1	ท่าน ที่2	ท่าน ที่3	ท่าน ที่4
1.15 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.16 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อ งานประกันคุณภาพ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.17 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.18 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่ไม่ เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.19 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.20 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
1.21 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกให้บุคลากรในองค์กร	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
2. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้า				
2.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
2.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปีการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
2.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของ ตนเอง	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
2.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการพัฒนาผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
2.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
2.6 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวมทั้งหมด จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
3. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน				
3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกัน คุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไป ปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น			
	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	ท่าน ที่1	ท่าน ที่2	ท่าน ที่3	ท่าน ที่4
4. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การแก้ไขแบบเร่งด่วน เฉพาะหน้า				
4.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
4.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
4.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ ปัจจุบันอย่างทันท่วงที	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
4.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
4.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะ หน้า	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
การปฏิบัติตามแผน (Do)				
5. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน				
5.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามี ความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
5.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
5.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ได้ มาตรฐานที่สูงขึ้น	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
5.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
5.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
5.6 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม				
6.1 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษายกให้ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียรับทราบข้อมูล	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ของมหาวิทยาลัย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น			
	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	ท่าน ที่1	ท่าน ที่2	ท่าน ที่3	ท่าน ที่4
7. การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน				
7.1 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผล การดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
7.2 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐาน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
7.3 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
7.4 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็น ปัจจุบัน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
7.5 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
7.6 มีการตรวจสอบพิชญพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)				
8. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน				
8.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
8.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
8.3 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาในแต่ละประเด็น	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
8.4 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหภายในกรอบระยะเวลาที่ ชัดเจน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
8.5 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
9. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา				
9.1 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ มีความเหมาะสม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
9.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกำหนดค่า เป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
9.3 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้วมากำหนด นโยบายและตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
9.4 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการ พัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
10. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด				
10.1 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น			
	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	ท่าน ที่1	ท่าน ที่2	ท่าน ที่3	ท่าน ที่4
10.2 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
10.3 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
10.4 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
11. การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา				
11.1 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐาน สูงขึ้น	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
11.2 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการ ดำเนินงานในภาพรวม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
11.3 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
11.4 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายนอก	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
12. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA				
12.1 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
12.2 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดี มาก เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่น ๆ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
12.3 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพ การศึกษาแบบ PDCA	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
การพัฒนา (Act)				
13. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน				
13.1 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มี ประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
13.2 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
13.3 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกัน คุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
13.4 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อ นำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
14. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ				
14.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น			
	ผู้ทรงคุณวุฒิ			
	ท่าน ที่1	ท่าน ที่2	ท่าน ที่3	ท่าน ที่4
14.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตาม สถานการณ์ปัจจุบัน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
14.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษาที่มีความก้าวหน้า	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย				
15.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
15.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายอย่างชัดเจน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
15.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและ ระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
16. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น				
16.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานแผนประกัน คุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
16.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย
16.3 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลด ความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย	เห็น ด้วย

จากผลการประเมิน ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน เห็นด้วยกับองค์ประกอบของ
ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 16
องค์ประกอบ

ผลการประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัยผล ประเมินความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงตัวแบบ
ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คำถามประกอบด้วย
องค์ประกอบของตัวแบบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง

รายการประเมิน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
ด้านความเหมาะสม			
1. รูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการประกันคุณภาพ การศึกษาของมหาวิทยาลัย	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
2. รูปแบบนี้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานปกติของมหาวิทยาลัย	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
3. รูปแบบนี้ได้รับบูรณาการ/ขั้นตอนการประกันคุณภาพ การศึกษาในมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
4. กระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย มีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
ด้านความเป็นไปได้			
5. รูปแบบสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	95	4.75	เห็นด้วยมาก
6. รูปแบบนี้สามารถยอมรับได้	95	4.75	เห็นด้วยมาก
7. มีความเป็นไปได้ที่มหาวิทยาลัยอื่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำรูปแบบนี้ไปใช้	90	4.5	เห็นด้วยมาก
รวม	93.2	4.66	เห็นด้วยมาก
ด้านความถูกต้อง			
8. รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
9. รูปแบบที่ตรงตามความต้องการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
10. รูปแบบมีความน่าเชื่อถือตามหลักเกณฑ์ระดับอุดมศึกษา	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
ด้านความเป็นประโยชน์			
11. ผู้ใช้รูปแบบมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
12. การนำรูปแบบไปใช้จะทำให้มหาวิทยาลัยมีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
13. การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจน และผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
14. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
รวม	100	5	เห็นด้วยมากที่สุด
รวมเฉลี่ย	98.20	4.91	เห็นด้วยมาก

จากตาราง ผลประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน ประเมินในภาพรวมทุกด้านเฉลี่ยรวม 4.66 คะแนน การแปลผลเห็นด้วย ส่วนรายด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์ เฉลี่ยรวม 5 คะแนน การแปลผลเห็นด้วยมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้ เฉลี่ยรวม 4.66 คะแนน การแปลผลเห็นด้วยมาก

บทที่ 5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ดังนี้ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. เพื่อประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยนำรูปแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับส่วนงานสนับสนุน ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพของสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) โดยกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานตามพันธกิจทุกด้านให้ใช้ระบบการประกันคุณภาพที่ครอบคลุมการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลเป็นกรอบแนวทาง มีบุคลากรสายสนับสนุนในการสนับสนุนข้อมูลการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัยฯ และตามแผนการดำเนินงาน และยังทำหน้าที่ประสานงาน ตรวจสอบข้อมูลและติดตามผลการดำเนินงานของหลักสูตร กองพัฒนาคุณภาพมหาวิทยาลัยฯ

ด้านการควบคุม มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีทุกการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มีคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาระดับหลักสูตร ระดับคณะ ทำหน้าที่รับผิดชอบตามตัวบ่งชี้ของระดับคณะ และคณะกรรมการระดับหลักสูตรการกำกับติดตามตัวบ่งชี้ ทำหน้าที่ควบคุม ติดตาม ตรวจสอบประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จัดทำรายงานประจำปี นำผลประเมินทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรับปรุงการทำงาน พัฒนาผลการดำเนินงาน เป็นต้น

ด้านตรวจสอบ กำกับ ติดตาม การประกันคุณภาพมีการดำเนินการ โครงการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร เพื่อตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อทำหน้าที่วางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และวางระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

2. มีการกำหนดนโยบาย ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และกำหนดผู้กำกับดูแลและรับผิดชอบรายตัวบ่งชี้ในระดับหลักสูตร ระดับคณะ และระดับสถาบันทุกส่วนงาน

3. มีการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีทุกปีการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการกำกับติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

4. มีการจัดตั้งกลุ่มไลน์ (Line) Facebook QA MBU ของกองพัฒนาคุณภาพ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ หรือสอบถามข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

5. มีการจัดตั้งกลุ่ม MBU Clinic เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำปรึกษา ด้านงานประกันคุณภาพ ทั้งในเรื่องการใช้ระบบ/การกรอกข้อมูล/การแนบเอกสาร และการพัฒนารูปแบบของระบบ e-port และ e-sar รวมถึงการทำความเข้าใจเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ กองพัฒนาคุณภาพ มีการประชุมทุกเดือน เพื่อกำกับติดตามข้อมูลพื้นฐาน โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบส่งข้อมูลที่เชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร คณะ และสถาบัน มีการกำกับติดตามการดำเนินงาน โดยฝ่ายพัฒนาหลักสูตร การดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 และตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ด้านการประเมินคุณภาพ ตรวจสอบประเมินคุณภาพ การประกันคุณภาพมีการดำเนินการกองพัฒนาคุณภาพดำเนินการประเมินการทำงานทั้งระดับหลักสูตร ระดับคณะ ดังนี้

1. โครงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ที่มีการตรวจประเมินทุกหลักสูตร ผ่านระบบ (e – sar) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เป็นการเชิญอาจารย์ประจำหลักสูตรของหลักสูตรร่วมการตรวจประเมินเพื่อรับทราบแนวทางข้อเสนอแนะไปพัฒนาการดำเนินการหลักสูตรต่อไป

2. โครงการตรวจประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ในระหว่างเดือนกันยายน ที่มีการประเมินระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ผ่านระบบ (e – sar) ผ่านระบบออนไลน์ (Zoom Meeting) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานองค์ประกอบการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การบริหารจัดการด้านบุคลากร การเงิน ความเสี่ยง และการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย จะมีการติดตาม ควบคุมคุณภาพ ให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ต่อไป

การนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน กองพัฒนาคุณภาพ ได้นำผลการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตร และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจและประเมินคุณภาพการศึกษา จากปีการศึกษาที่แล้ว โดยมีการทบทวน และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการฯ ในทุกระดับ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน ทุกระดับ (Improvement Plan) ประจำปีการศึกษา ปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวทางในการกำหนด แผนงาน/กิจกรรมที่จะพัฒนาปรับปรุง และกำหนดเป้าหมาย เพื่อให้ผู้รับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุตามตัวชี้วัด

ของแผน และสามารถดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ส่งผลให้การประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในระดับหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยมีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น

การสนับสนุนการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพ

1. การสนับสนุนด้านระบบสารสนเทศ

- มีระบบสารสนเทศได้พัฒนาระบบ <https://e-port.mbu.ac.th> เพื่อให้อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพในคณะใช้เพื่อการดำเนินงานการจัดทำ มคอ. 3 – มคอ. 7 โดยเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษาประจำคณะและกองพัฒนาคุณภาพ ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุมการเปิด – ปิดระบบให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
- มีระบบการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ อาจารย์ โดยให้นักศึกษาทำการประเมินผ่าน Google form
- มีระบบการบริหารจัดการการเขียนรายงานการประเมินตนเองระดับหลักสูตร คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ผ่านระบบ <https://e-sar.mbu.ac.th>

2. ด้านทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

- กองพัฒนาคุณภาพ และเจ้าหน้าที่จัดการศึกษาประจำคณะ ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม มคอ.3 – มคอ.7 ของแต่ละหลักสูตร ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
- หัวหน้าฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ในสังกัดกองพัฒนาคุณภาพ กำกับติดตามการดำเนินการของ แต่ละหลักสูตร เช่น การปรับปรุงหลักสูตรผ่านระบบ CHECO กำกับติดตามให้เป็นไปตามมาตรฐาน ของ สกอ.
- เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพประจำคณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย วางแผน สนับสนุนการ ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับประกันคุณภาพของหลักสูตร คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย และ หน่วยงานสนับสนุน

3. ด้านครุภัณฑ์ สิ่งสนับสนุน งบประมาณ

กองพัฒนาคุณภาพ สนับสนุนงบประมาณการตรวจประเมินคุณภาพระดับหลักสูตร ระดับ คณะ วิทยาเขต และวิทยาลัย ทุก ๆ ปีการศึกษา

4. การสนับสนุนด้านการพัฒนาอาจารย์

กองพัฒนาคุณภาพ จัดสรรงบประมาณให้ดำเนินการจัดอบรมให้กับ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาหลักสูตรบนพื้นฐานการเรียนการสอน ได้รับจัดสรร งบประมาณในการดำเนินการจัดอบรมให้คณาจารย์ ตามปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพตลอด ทั้งปีการศึกษา

จากการศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงได้ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ตามหลักแนวคิด PDCA โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

การวางแผน (Plan)

1. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

1.2 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม

1.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา

1.4 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้วมากำหนดนโยบาย และตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

1.5 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน

2.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์

2.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

2.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น

2.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน

2.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

3. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ

3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม

3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

4. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

4.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานแผนประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

4.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

4.3 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม

4.4 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม

4.5 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป

การปฏิบัติตามแผน (Do)

5. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด

5.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา

5.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่าง

ชัดเจน

5.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

5.4 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

5.5 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

6.1 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม

6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน

6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย

7. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ

7.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

7.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน

7.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความก้าวหน้า

7.4 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงขึ้น

7.5 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในภาพรวม

การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

8. มีการตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน

8.1 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

8.2 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

8.3 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

8.4 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

8.5 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

9. มีการตรวจสอบตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

9.1 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นปัจจุบัน

9.2 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

9.3 มีการตรวจสอบพิชญพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

9.4 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษากายใน

9.5 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก

10. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ

10.1 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากายใน เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน

10.2 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษากายนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน

10.3 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ใกล้เคียง

10.4 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล

10.5 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง

11. การเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้ตรวจสอบและจากผลการประเมิน

11.1 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา

11.2 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมิน จุดเสริมในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน

11.3 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

11.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและคณะกรรมการผู้ประเมิน

11.5 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

12. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน

12.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษากายใน

12.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษากายนอก

12.3 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

12.4 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละประเด็น

12.5 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหาภายในกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

การพัฒนา (Act)

13. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้

13.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา

13.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปีการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน

13.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของตนเอง

13.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา

13.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น

14. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า

14.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

14.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน

14.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างทันท่วงที

14.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์

14.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย

15.1 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวมทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

15.2 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ

15.3 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

15.4 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต

15.5 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน

16. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA

16.1 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา

16.2 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้บุคลากรในองค์กร

16.3 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา

16.4 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่น ๆ

16.5 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพ การศึกษาแบบ PDCA

17. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน

17.1 มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน

17.2 มีการพัฒนาการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

17.3 มีการปรับปรุงวิธีการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งเน้นการบรรลุผลตามแผน

17.4 มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการทำงานในระหว่างดำเนินงาน ตามความเหมาะสม หรือสถานการณ์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

17.5 สร้างมาตรฐานการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมที่ดีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยในการเก็บข้อมูลตัวแบบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพ การศึกษา และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 7 วิทยาเขต และ 3 วิทยาลัย จำนวน 851 รูป/คน ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ธีรวิทย์เอกะกุล, 2543) โดยความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเป็น .05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 รูป/คน

2. แบบประเมินประสิทธิผล เป็นการประเมินความสำเร็จของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 286 รูป/คน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามมีคำตอบให้เลือก (Check List) โดยสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลมีลักษณะเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา หน่วยงาน และ ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาและปรับปรุงโมเดลระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ลักษณะคำถามแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอนำเสนอตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แบบสอบถาม โมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ คฤหัสถ์ชาย จำนวน 136 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 47.60 ส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 152 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 53.20 โดยสภาพผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ จำนวน 198 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 69.1 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สังกัดอยู่ที่ วิทยาเขต จำนวน 212 รูป/คน คิดเป็นร้อยละ 74.30

2. ผลการประเมินความสำเร็จของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา และบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายการ	ค่าร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. การวางแผน (Plan)	84.8	4.24	0.73	มาก
2. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน	86.8	4.34	0.65	มาก
3. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	87.2	4.36	0.66	มาก
4. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น	86	4.30	0.66	มาก
5. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด	86.6	4.33	0.72	มาก
6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม	86	4.30	0.70	มาก
7. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ	86.2	4.31	0.65	มาก
8. มีการตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน	86.2	4.31	0.72	มาก
9. มีการตรวจสอบตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	86	4.30	0.73	มาก
10. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ	85.2	4.26	0.72	มาก
11. การเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้ตรวจสอบและจากผลการประเมิน	85	4.25	0.69	มาก
12. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหา	85.2	4.26	0.69	มาก
13. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน	84.8	4.24	0.72	มาก
14. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว	84.6	4.23	0.69	มาก
15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย	83.2	4.16	0.66	มาก
16. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA	85.4	4.27	0.67	มาก
17. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน	85.6	4.28	0.64	มาก
สรุปทุกด้านโดยรวม	85.6	4.28	0.69	มาก

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนาและปรับปรุงโมเดลระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ด้านการวางแผน (Plan) งานประกันคุณภาพการศึกษา

1. ควรทำความเข้าใจกับบุคลากรให้มากกว่านี้ จัดทำแผนงาน ปฏิทินการปฏิบัติงาน จัดอบรมโครงการให้ความรู้ด้านตัวบ่งชี้และเกณฑ์มาตรฐานการประกันฯ แก่บุคลากร ทุกระดับ ทุกส่วนงาน ต่าง ๆ ให้รับรู้รับทราบ ข้อมูลและสร้างความเข้าใจให้บุคลากรเข้าใจให้ชัดเจนมากขึ้น

2. หลักสูตรไม่มีการตั้งงบประมาณบริหารหลักสูตรและด้านวัสดุสิ่งสนับสนุนในการทำงาน ประกันคุณภาพ ทำให้การทำงานอยู่ในกรอบที่จำกัดส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน เช่น งบในการจัดทำเอกสารบในการติดตามดูแลนักศึกษาบในการสร้างแบบสอบถามตามแบบประเมินต่าง ๆ เป็นต้น

3. ควรมีการแนะนำให้ความรู้ข้อที่ต้องทำด้านประกันคุณภาพให้แก่อาจารย์สอน เช่น มีการวางแผนให้ตรงบริบทอัตลักษณ์ของมมร

ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) งานประกันคุณภาพการศึกษา

1. ควรทำความเข้าใจกับบุคลากรด้านการดำเนินการกิจกรรม/โครงการให้ความรู้ด้านตัวบ่งชี้ เกณฑ์มาตรฐานแก่บุคลากรทุกส่วนงานอย่างต่อเนื่อง สามารถกำกับติดตามดำเนินการให้เสร็จ และลงมือปฏิบัติให้เป็นระบบที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ ปรับแก้ได้ ให้ทันก่อนช่วยระยะเวลาการตรวจ ประกันคุณภาพการศึกษา

2. เกณฑ์ประกันมีพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้การปรับตัวตามเกณฑ์ไม่ทันจะทราบเกณฑ์ หลักสูตรต้องติดตามเกณฑ์และวางแผนในการทำงานให้ตรงเวลาของแต่ละปีการศึกษา ควรมีการแนะนำแผนงานที่ต้องทำก่อน และดำเนินการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

ด้านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) งานประกันคุณภาพการศึกษา

1. ควรมีการตัดตัวบ่งชี้บางตัวที่ไม่สำคัญและจะเป็นปัญหาหรือไม่มีประโยชน์ในทางการ พัฒนาการศึกษาหรือการดำเนินงานของสถาบัน

2. ผลการประเมินต้องได้คะแนนสูงขึ้นในทุก ๆ ปี ทำให้หลักสูตรต้องรักษามาตรฐานของการประเมินแต่ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนการประเมิน คือจำนวนนักศึกษาที่ได้ไม่ตามเกณฑ์ ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรและความมั่นคงของอาจารย์ในหลักสูตร

ด้านการพัฒนา (Act) งานประกันคุณภาพการศึกษา

1. ควรมีการจัดโครงการอบรมบุคลากรในการจัดทำแผนงาน โครงการ ให้ตอบสนองต่อ เกณฑ์การประเมิน

2. รีบดำเนินการตัดตัวบ่งชี้ที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา และปรับปรุง ระบบให้สอดคล้องกับความเป็นจริงทุกมิติ

3. ควรอบรมให้หลักสูตรให้ตระหนักต่อเกณฑ์การประกันและกลยุทธ์วิธีการเขียนรายงาน ให้ผ่านเกณฑ์ ควรแนะนำด้านที่ต้องพัฒนาก่อน และทำอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. บุคลากรขาดการให้ความร่วมมือและให้ความสำคัญการประกันฯ เท่าที่ควรควร แสวงหาแนวทางที่จะทำให้บุคลากรให้ความสำคัญมากกว่านี้เพื่อสถาบันการศึกษา

2. สร้างการเรียนรู้พัฒนาให้เข้าใจพร้อมบูรณาการ และประยุกต์ใช้อย่างถูกต้องต่อไป

5.2 อภิปรายผล

การสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย แบ่งเป็น 4 ข้อ ดังนี้

1. การทดสอบความเหมาะสมของเมตริกซ์สหสัมพันธ์เพื่อดูความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในภาพรวมด้วยวิธี KMO and Bartlett's Test ได้ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่า MSA ตามวิธี Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ของการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีค่าเท่ากับ .90 ซึ่งมากกว่า .5 และผลการทดสอบด้วย Bartlett's Test พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ α เท่ากับ .000 แสดงว่า ข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ

2. การสกัดองค์ประกอบ (factor extraction) แบบ common factor analysis โดยวิธี อิมเมจ (image factoring) และจะใช้เกณฑ์ในการพิจารณาองค์ประกอบเมื่อร้อยละความแปรปรวนสะสมขององค์ประกอบไม่ต่ำกว่า 60% (Hair et al., 2010, p. 190) และพิจารณาจากค่าไอเกน โดยองค์ประกอบใดมีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 จะนับเป็น 1 องค์ประกอบ ได้ผลการวิเคราะห์พบว่า องค์ประกอบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่มีค่าไอเกน (eigenvalue) มากกว่าหรือเท่ากับ 1 และมีค่าความแปรปรวนร่วมสะสมอย่างน้อย ร้อยละ 60 ขึ้นไป มี 16 องค์ประกอบ คิดเป็นร้อยละ 75.363

3. การหมุนแกน (rotation) ใช้วิธีการหมุนแกนแบบออร์โธกอนอล (orthogonal rotation) โดยวิธี (varimax) ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ใช้การหมุนแกนแบบออร์โธกอนอล (orthogonal rotation) โดยวิธีแวนิแมกซ์ (varimax) เรียงตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบค่ามากที่สุดของแต่ละองค์ประกอบ

4. การคัดเลือกตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ จะใช้เกณฑ์ในการเลือกตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักปัจจัย (factor loading) ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป (รศ.ดร.สุวิมล ติรกานันท์, 2553, หน้า 36) มีทั้งหมด 16 องค์ประกอบ ดังนี้

การวางแผน (Plan)

1. การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน

1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน
 1.2 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
 1.3 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษายานนอก
 1.4 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป
 1.5 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน

1.6 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษายานนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน

1.7 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ใกล้เคียง

1.8 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล

- 1.9 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง
- 1.10 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา
- 1.11 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมิน จุดเสริมในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน
- 1.12 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 1.13 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและคณะกรรมการผู้ประเมิน
- 1.14 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน
- 1.15 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก
- 1.16 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ
- 1.17 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
- 1.18 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต
- 1.19 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน
- 1.20 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.21 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้บุคลากรในองค์กร

2. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้า

- 2.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา
- 2.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปีการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน
- 2.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของตนเอง
- 2.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา
- 2.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น
- 2.6 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวมทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน

- 3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ

3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม

3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

4. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า

4.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

4.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน

4.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างทันท่วงที

4.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์

4.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

การปฏิบัติตามแผน (Do)

5. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน

5.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์

5.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

5.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น

5.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน

5.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

5.6 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

6.1 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม

6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษากายนอกให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม

6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน

6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย

7. การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน

7.1 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

7.2 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

7.3 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

7.4 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นปัจจุบัน

7.5 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7.6 มีการตรวจสอบพิชญพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

8. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน

8.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

8.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

8.3 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละประเด็น

8.4 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหาภายในกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

8.5 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

9. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

9.1 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม

9.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา

9.3 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้วมากำหนดนโยบาย และตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

9.4 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

10. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด

10.1 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป

10.2 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

10.3 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

10.4 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

11. การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

11.1 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงขึ้นไป

11.2 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานใน

ภาพรวม

11.3 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

11.4 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

12. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA

12.1 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา

12.2 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เพื่อ
เป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่น ๆ

12.3 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพ
การศึกษาแบบ PDCA

การพัฒนา (Act)

13. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

13.1 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ
อย่างต่อเนื่อง

13.2 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ

13.3 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพ
ตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม

13.4 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไป
ปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

14. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ

14.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพ
การศึกษา

14.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตาม
สถานการณ์ปัจจุบัน

14.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มี
ความก้าวหน้า

15. ค้นหาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย

15.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา

15.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่าง
ชัดเจน

15.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

16. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

16.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานแผนประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างชัดเจน

16.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

16.3 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยง ในการเกิดปัญหาเดิม

5.3 ข้อเสนอแนะ

เพื่อประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จากผลการประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผลประเมินความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คำถามประกอบด้วยองค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 16 องค์ประกอบ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 4 ท่าน เห็นด้วยกับองค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ทั้ง 16 องค์ประกอบ การวางแผน (Plan)

1. การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน

- 1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน
- 1.2 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
- 1.3 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก
- 1.4 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป
- 1.5 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน
- 1.6 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน
- 1.7 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ใกล้เคียง
- 1.8 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล
- 1.9 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง
- 1.10 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา
- 1.11 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมิน จุดเสริมในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน
- 1.12 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 1.13 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและคณะกรรมการผู้ประเมิน

1.14 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่ง
ที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน

1.15 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก

1.16 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกัน
คุณภาพ

1.17 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

1.18 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตาม
เป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต

1.19 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาใน
การดำเนินงาน

1.20 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา

1.21 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้
บุคลากรในองค์กร

องค์ประกอบที่ 1 การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็น
การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพ ทั้งนโยบายระยะยาว และนโยบายระยะสั้น
ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนนโยบายเชิงรุก รวมถึงการจัดทำแผนเป้าหมาย ตัวชี้วัด ด้านงานประกัน
คุณภาพ เพื่อปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรใน
องค์กร

มีการดำเนินโครงการตรวจประเมินในระดับหลักสูตร ระดับคณะวิทยาเขต วิทยาลัย
และระดับสถาบัน โดยมีการนำผลการประเมิน ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้
ประเมินที่มีความสำคัญ และมีผลกระทบที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วนมาทำแผนฟื้นฟู และแผนบริหารความ
เสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ รวมถึงมีการสรุปผลการดำเนินงาน
จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงพัฒนาผลการประเมินประกันคุณภาพ และมีการ
เทียบเคียงผลการดำเนินงานกับมาตรฐานสากล และ/หรือสถาบันที่อยู่ในบริบทเดียวกันเพื่อมาเป็นจุด
ในการพัฒนาผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

**2. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอน
ก่อนหน้า**

2.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา

2.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปีการศึกษา เพื่อมุ่งเน้น
คุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน

2.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของตนเอง

2.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการพัฒนาผลการดำเนินงาน
ตามแผนพัฒนา

2.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของ
มหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น

2.6 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวมทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

องค์ประกอบที่ 2 การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้า เน้นการกำกับติดตามแผนฟื้นฟูจากขั้นตอนการประเมินคุณภาพในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมาตามกลุ่มสถาบันและสนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยมีการจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของตนเองร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการพัฒนาผลการดำเนินงานและมีการรายงานผู้บริหารรวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ

3. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน

3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ

3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม

3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

องค์ประกอบที่ 3 ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพ วางแผนและส่งเสริมบุคลากรให้ความรู้ได้งานประกันคุณภาพ จัดสรรงบประมาณ สรรหาบุคลากรในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพในภาพรวม ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีการกำกับติดตามสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาต่อไป

4. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า

4.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

4.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน

4.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างทันทั่วทั้ง

4.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์

4.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

องค์ประกอบที่ 4 การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า เป็นการกำกับติดตามแผนฟื้นฟูของแต่ละหน่วยงาน โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน

โดยเฉพาะผลการดำเนินงานที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน โดยมีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการในการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันและติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา รายงานต่อผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รับทราบเชิงประจักษ์

การปฏิบัติตามแผน (Do)

5. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน

5.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์

5.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

5.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น

5.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน

5.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

5.6 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน มีการสำรวจความต้องการของผู้บริหาร บุคลากร และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางด้านประกันคุณภาพนำมาวางแผนปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพตามทิศทางการปรับเปลี่ยนของเกณฑ์มาตรฐานที่สูงขึ้นและปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน รวมถึงแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด

6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม

6.1 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม

6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม

6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน

6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ 6 เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม เน้นการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้ประเมิน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพในภาพรวมรายงานผลการประเมินให้สาธารณชนรับทราบ และมีการวิเคราะห์รวบรวมต่างๆ จากการสัมภาษณ์ เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนา

7. การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน

7.1 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

7.2 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

7.3 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

7.4 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นปัจจุบัน

7.5 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7.6 มีการตรวจสอบพิชญาพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

องค์ประกอบที่ 7 การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน มีการสร้างความร่วมมือและเตรียมความพร้อมในการกำกับติดตามด้านงานประกันคุณภาพ รวมถึงการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ทบทวนระบบและกลไกตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบัน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านงานประกันคุณภาพ

การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)

8. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน

8.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

8.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม

8.3 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละประเด็น

8.4 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหาภายในกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน

8.5 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

องค์ประกอบที่ 8 การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน วิเคราะห์และประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม และวางแผนจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละประเด็น โดยเฉพาะมีการวางระบบและกลไกแนวทางในการแก้ปัญหาเร่งด่วน และนโยบายในการแก้ปัญหาระยะยาวตามกรอบเวลาที่ชัดเจน

9. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

9.1 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม

9.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา

9.3 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้วมากำหนดนโยบาย และตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น

9.4 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 9 การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา การกำหนดค่าเป้าหมายในการประเมินประกันคุณภาพทุกระดับมีความเหมาะสม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและกำหนดค่าเป้าหมายในการประเมิน นำผลการ

ประเมินและข้อเสนอแนะจากการประเมินปีการศึกษาที่แล้ว มาเป็นนโยบายในการจัดตัวชี้วัดใหม่ เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงนโยบายเชิงรุกเพื่อพัฒนางานประกันคุณภาพให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

10. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด

10.1 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป

10.2 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

10.3 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก

10.4 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล

องค์ประกอบที่ 10 การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด มีการดำเนินโครงการตรวจและประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก รวมถึงการรายงานผลการประเมินให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทางด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาได้ทราบ

11. การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

11.1 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงขึ้น

11.2 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในภาพรวม

11.3 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

11.4 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก

องค์ประกอบที่ 11 การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา มีการให้ความรู้ จัดโครงการและอบรมพัฒนาบุคลากรด้านเกณฑ์ประกันคุณภาพที่มีความทันสมัย และมีมาตรฐานสู่สากล รวมถึงการกำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพทั้งภายใน และภายนอกภายนอก ทุกระดับตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในแผนปฏิทินการทำงานของกองพัฒนาคุณภาพ

12. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA

12.1 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา

12.2 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่นๆ

12.3 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบ PDCA

องค์ประกอบที่ 12 การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA มีการผลักดันนโยบายงานประกันคุณภาพแบบ PDCA และสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมากเพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่นๆ มีการให้ความสำคัญกับการร่วมมือการทำงานประกันคุณภาพและกำกับติดตามให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา

การพัฒนา (Act)

13. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

13.1 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

13.2 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ

13.3 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม

13.4 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป

องค์ประกอบที่ 13 การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน มีแผนการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพทุกระดับ โดยมีการพัฒนาโครงการและกิจกรรมความรู้ด้านประกันคุณภาพ และมีการสนับสนุนการจัดบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวมเป็นไปอย่างเหมาะสมในทุกปีการศึกษา

14. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ

14.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

14.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน

14.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความก้าวหน้า

องค์ประกอบที่ 14 มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพและความรู้เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพต่าง ๆ ที่ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงสามารถพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนงานประกันคุณภาพให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงเกณฑ์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในทุกระดับได้อย่างสะดวกสบายและรวดเร็ว

15. ค้นหาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย

15.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา

15.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน

15.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

องค์ประกอบที่ 15 ค้นหาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย มีการทบทวนผลการดำเนินงานที่ต้องการปรับปรุงเร่งด่วน และจัดทำแผนฟื้นฟูในแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งกำหนดนโยบายเชิงรุกในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตาม

เป้าหมายที่แผนได้วางไว้ในทุกปีการศึกษา พร้อมทั้งพัฒนาผลการดำเนินงานให้มีการพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง

16. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น

16.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานแผนประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

16.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

16.3 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม

องค์ประกอบที่ 16 การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในด้านปัญหาที่เกิดขึ้น และอุปสรรคจากผลการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพที่ผ่านมาจากปีการศึกษาเดิม เพื่อสร้างแนวทางในการแก้ไข และลดความเสี่ยงพัฒนาปรับปรุงผลการดำเนินงานที่จะเกิดขึ้นในปีการศึกษาต่อไป พร้อมทั้งมีระบบในการกำกับติดตามให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน

บรรณานุกรม

- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2547). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชลธิดา ดวงงามยิ่ง. (2553). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของการคิดอภิमानของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชวัลลักษณ์ รัตนวิฑูรกุล (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ชิษณุพงศ์ ทองพวง.(2556). องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย (ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยคริสเตียน, กรุงเทพฯ.
- ธีรยุทธ ภูเขา. (2550). การศึกษาประสิทธิภาพโมเดลสมการโครงสร้าง 3 รูปแบบในการศึกษาปัจจัยด้านเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ ที่ส่งผลต่ออัตราพัฒนาการวิชาคณิตศาสตร์ (ปริญญา นิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เนตรนภา คาหนองหว่า.(2560). การพัฒนารูปแบบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ประชา แสนเย็น. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ปิ่นปิ่นท์ นฤบาทบุญทรัพย์. (2553). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร (ดุษฎีนิพนธ์หลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์น, กรุงเทพฯ.
- พงศ์ศักดิ์ คมแก้ว. (2559). การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา, นครสวรรค์.
- พัฒนาะ สีหาณุ. (2553). รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- พายุ วรรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่คุณภาพอาเซียนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ (ดุษฎีนิพนธ์ครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- พินิจ นันทเวช. (2560). *สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 (วิทยานิพนธ์ ค.ม.)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ยศวดี ดาททรัพย์. (2560). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม (ดุष्ฎิบัณฑิตสาขาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- รุจิรา วิริยะหิรัญไพบูลย์. (2559). *สภาพและแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเก้าเลี้ยวจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 1. วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก, 2(2), 79-93.*
- ลินดา ทาขุนทด (2559). *การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 5 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล, นครราชสีมา.
- อมรรัตน์ ไชยตะมาตย์ (2562). *การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 (ครุศาสตรมหาบัณฑิต ค.ม.)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- อร่าม วัฒนนะ. (2561). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ดุष्ฎิพนธ์ครุศาสตรดุष्ฎิบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- เอมรินทร์ จันท์บุญนาค (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานบุคคลสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 6(3), 1041-1054.*

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

1. ผศ.ดร.ทิพมาศ เศรษฐวรโชติ
2. ดร.วสันต์ ฉายรัศมีกุล
3. นางสาวมณฑิตา แสงจันทร์ หัวหน้าวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายสนธิญาณ รักษาภักดิ์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มจร
2. รศ.ดร.ภาสกร ดอกจันทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผู้ทรงคุณวุฒิ รับรองแบบ

1. ผศ.ดร.กฤษณพร ประสิทธิ์วิเศษ ประธานหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. นายอรรหาวี เจ๊ะสะแม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธนบุรี
3. ดร.สวัสดี อโณทัย ม.เซนต์จอร์จ
4. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์/เครื่องมือในการวิจัย (แบบสอบถาม)/ภาพถ่าย

ข้อคำถามสัมภาษณ์วิจัยเชิงลึก

เรื่อง : ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. เพื่อประเมินและรับรองโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เกริ่นนำ

ในงานวิจัยเรื่องตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาเอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดการวิจัยและ แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในฐานะที่ท่านมีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารจัดการด้านงานประกันคุณภาพ เป็นอย่างดี ท่านมีแนวทางหรือวิธีการในการบริหารจัดการอย่างไร มีองค์ประกอบ หรือข้อเสนอแนะใดบ้างที่ทำให้เกิดการสะท้อนถึงผลการดำเนินงานโดยรวมของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยต่อไป

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาววันดี บุญล้อม
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ นามสกุล

เพศ

อายุ

ตำแหน่ง

วุฒิการศึกษา

ประสบการณ์ทำงาน

สถานที่ทำงาน

วันที่สัมภาษณ์ เดือน พ.ศ.

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสัมภาษณ์วิจัยเชิงลึกตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2.1 ท่านคิดเห็นอย่างไรในการวางแผน (Plan) เพื่อพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา (ด้านการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินงาน ทรัพยากร งบประมาณ ในการประกันคุณภาพการศึกษา)

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดเห็นอย่างไรในการปฏิบัติตามแผน (Do) ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ด้านการปฏิบัติตามวิธีการที่กำหนด เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลผลลัพธ์)

.....

.....

.....

.....

2.3 ท่านคิดเห็นอย่างไรในการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) ผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (ด้านการตรวจสอบมาตรฐานการดำเนินงาน การเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน การเสนอข้อคิดเห็นของผู้ตรวจสอบ และการประเมินปัญหา)

.....

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดเห็นอย่างไรในพัฒนา ปรับปรุง (Act) กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา
ในภาพรวม (การปรับปรุงแก้ไขระบบและกลไกการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม
เพื่อนำเข้าสู่วงจร PDCA)

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**

ท่านมีมุมมองด้านการนำวงจร PDCA มาพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่สามารถพัฒนาตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาในอนาคต
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณในความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

นางสาววันดี บุญล้อม
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง : ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาวิจัยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2) เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 3) เพื่อประเมินและรับรองโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความลงในที่จัดไว้ให้

1. เพศ

- 1) บรรพชิต 2) แม่ชี 3) คฤหัสถ์ชาย 4) คฤหัสถ์หญิง

2. ระดับการศึกษา

- 1) ระดับปริญญาตรี 2) ระดับปริญญาโท 3) ระดับปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหาร 2) อาจารย์ 3) เจ้าหน้าที่

4. หน่วยงาน

- 1) มจร ส่วนกลาง 2) วิทยาเขต 3) วิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดย ประเมินนี้มี 5 ระดับ และมีความหมายดังนี้

- ค่าระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 ค่าระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 ค่าระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 ค่าระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 ค่าระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
การวางแผน (Plan)					
1. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา					
1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษามีความชัดเจน					
1.2 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม					
1.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา					
1.4 นำผลการประเมินในปีที่ผ่านมาเป็นตัวกำหนดนโยบายและตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น					
1.5 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
2. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน					
2.1 มีการวางปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์					
2.2 ปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความเหมาะสม					
2.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น					
2.4 มีการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน					
2.5 มีนโยบายให้หน่วยงานปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพการศึกษอย่างเคร่งครัด					
3. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและ					

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
พัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา					
3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง					
3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ					
3.4 มีการจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม					
3.5 มีการประเมินผลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงพัฒนาในปีถัดไป					
4. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น					
4.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานแผนประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
4.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา					
4.3 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม					
4.4 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม					
4.5 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป					
การปฏิบัติตามแผน (Do)					
5. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด					
5.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา					
5.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน					
5.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณ และระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
5.4 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน					
5.5 มีการประเมินคุณภาพการศึกษากายนอก					
6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม					
6.1 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล					
6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษากายนอกให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล					
6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม					
6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน					

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย					
7. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ					
7.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรเพื่อฝึกอบรมและพัฒนา ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา					
7.2 มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตาม สถานการณ์ปัจจุบัน					
7.3 มีการอบรมระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา					
7.4 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐาน สูงขึ้น					
7.5 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการ ดำเนินงานในภาพรวม					
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)					
8. มีการตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน					
8.1. มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด					
8.2 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายนอก					
8.3 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผลการ ดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา					
8.4 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ เป็นไปตามมาตรฐาน					
8.5 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา					
9. มีการตรวจสอบตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน					
9.1 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นปัจจุบัน					
9.2 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานจากผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย					
9.3 มีการตรวจสอบพิชญพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน					
9.4 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน					
9.5 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก					
10. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ					
10.1 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อ สะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน					

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
10.2 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน					
10.3 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ใกล้เคียง					
10.4 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล					
10.5 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง					
11. การเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้ตรวจสอบและจากผลการประเมิน					
11.1 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ได้ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา					
11.2 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมิน จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน					
11.3 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
11.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและ คณะกรรมการผู้ประเมิน					
11.5 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน					
12. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน					
12.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน และภายนอก					
12.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ในภาพรวม					
12.3 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหาในแต่ละประเด็น					
12.4 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหาภายในกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน					
12.5 มีการกำกับติดตาม ตรวจสอบขณะดำเนินงานประกันคุณภาพ เพื่อลด ปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างดำเนินงาน					
การพัฒนา (Act)					
13. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอน ก่อนหน้านี้					
13.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา					
13.2 มีการปรับปรุงแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปี					

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
การศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน					
13.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของตนเอง และปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานตามแผน					
13.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา					
13.5 สร้างแนวคิด หลักการ และปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น					
14.การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า					
14.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น					
14.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน					
14.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างทันท่วงที					
14.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์					
14.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า					
15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย					
15.1 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวมทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย					
15.2 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ					
15.3 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน					
15.4 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต					
15.5 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน					
16.การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA					
16.1 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา					
16.2 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับบุคลากรในองค์กร					
16.3 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา					
16.4 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก					

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่นๆ					
16.5 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบ PDCA					
17. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน					
17.1 มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน					
17.2 สร้างความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
17.3 มีการปรับปรุงวิธีการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งเน้นการบรรลุผลตามแผน					
17.4 มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการทำงานในระหว่างดำเนินงาน ตามความเหมาะสม หรือสถานการณ์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย					
17.5 สร้างมาตรฐานการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมที่ดีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะต่อการวางแผน (Plan) งานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติตามแผน (Do) งานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะต่อการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check) งานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนา (Act) งานประกันคุณภาพการศึกษา

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

กราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม
นางสาววันดี บุญล้อม
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบแสดงความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คำถามประกอบด้วยองค์ประกอบของตัวแบบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านความเป็นประโยชน์

ขอความกรุณาท่านแสดงความคิดเห็นในประเด็นความเหมาะสมของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในว่ามีองค์ประกอบและรายละเอียดของรูปแบบเหมาะสมที่จะใช้ในการประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยหรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความเห็นของท่าน ในประเด็น เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กรณีไม่เห็นด้วยในประเด็นใด ขอความกรุณาให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในช่องเสนอแนะที่เว้นไว้

กราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูง
นางสาววันดี บุญล้อม
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
การวางแผน (Plan)			
1. การกำหนดนโยบาย กำกับติดตาม และสรุปผลการดำเนินงาน			
1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน			
1.2 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน			
1.3 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก			
1.4 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป			
1.5 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน			
1.6 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน			
1.7 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับหน่วยงานที่ใกล้เคียง			
1.8 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับมาตรฐานสากล			
1.9 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง			
1.10 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ผ่านมา			
1.11 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมินจุดเสริมในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน			
1.12 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			
1.13 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะกรรมการผู้ประเมิน			
1.14 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน			
1.15 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก			
1.16 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ			

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
1.17 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความ จำเป็นเร่งด่วน			
1.18 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการ ประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต			
1.19 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกัน ป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน			
1.20 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา			
1.21 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้บุคลากรในองค์กร			
2. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอน ก่อนหน้า			
2.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ ผ่านมา			
2.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปี การศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน			
2.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วน งานของตนเอง			
2.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางในการ พัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา			
2.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกัน คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น			
2.6 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวม ทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			
3. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน			
3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา			
3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่ มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง			
3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ			
3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม			
3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพ การศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป			

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
4. การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การแก้ไขแบบ เร่งด่วนเฉพาะหน้า			
4.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะ เกิดขึ้น			
4.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุง ผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน			
4.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงานให้เข้ากับ สถานการณ์ปัจจุบันอย่างทัน่วงที			
4.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการ ดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์			
4.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า			
การปฏิบัติตามแผน (Do)			
5. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน			
5.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษามีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์			
5.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา			
5.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการ พัฒนาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น			
5.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน			
5.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่าง เคร่งครัด			
5.6 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา			
6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม			
6.1 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในภาพรวม			
6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษายกให้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล			
6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ใน ภาพรวม			
6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน			

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย			
7. การกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน			
7.1 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา			
7.2 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน			
7.3 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา			
7.4 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ เป็นปัจจุบัน			
7.5 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงาน จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			
7.6 มีการตรวจสอบพิชญาพิจารณาตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ใน เกณฑ์มาตรฐาน			
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)			
8. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน			
8.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกัน คุณภาพการศึกษาภายใน			
8.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาในภาพรวม			
8.3 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาในแต่ละประเด็น			
8.4 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหภายในกรอบ ระยะเวลาที่ชัดเจน			
8.5 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความ จำเป็นเร่งด่วน			
9. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา			
9.1 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพ การศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม			
9.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และ กำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา			
9.3 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้ว มากำหนดนโยบายและตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น			
9.4 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก			

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง			
10. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด			
10.1 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป			
10.2 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน			
10.3 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก			
10.4 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล			
11. การกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา			
11.1 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงขึ้น			
11.2 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในภาพรวม			
11.3 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด			
11.4 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก			
12. การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA			
12.1 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา			
12.2 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่นๆ			
12.3 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบ PDCA			
การพัฒนา (Act)			
13. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน			
13.1 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง			
13.2 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ			
13.3 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม			

องค์ประกอบของตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	ความคิดเห็น		
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ข้อเสนอแนะ
13.4 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป			
14. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ			
14.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา			
14.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน			
14.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความก้าวหน้า			
15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย			
15.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา			
15.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน			
15.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณ และระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน			
16. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น			
16.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน แผนประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน			
16.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา			
16.3 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม			

แบบประเมินโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และ ความมีประโยชน์ของรูปแบบ เพื่อทราบจุดเด่นและจุดที่ต้องการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับโมเดลระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยจากจากผู้เชี่ยวชาญและ ผู้ทรงคุณวุฒิ ใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความเหมาะสม (Propriety Standards)
2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility)
3. ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standards)
4. ด้านความเป็นประโยชน์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ ตามช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยประเมินนี้มี 5 ระดับ และมีความหมายดังนี้

ค่าระดับ 5 หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าระดับ 4 หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าระดับ 3 หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าระดับ 2 หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าระดับ 1 หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านความเหมาะสม					
1. รูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย					
2. รูปแบบนี้มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานปกติของมหาวิทยาลัย					
3. รูปแบบนี้ได้ระบุกระบวนการ/ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน					
4. กระบวนการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย มีความเหมาะสมและนำไปปฏิบัติได้					
รวม					
ด้านความเป็นไปได้					
5. รูปแบบสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้					
6. รูปแบบนี้สามารถยอมรับได้					
7. มีความเป็นไปได้ที่มหาวิทยาลัยอื่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำรูปแบบนี้ไปใช้					
รวม					
ด้านความถูกต้อง					
8. รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยมีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษา					
9. รูปแบบที่ตรงตามความต้องการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย					
10. รูปแบบมีความน่าเชื่อถือตามหลักเกณฑ์ระดับอุดมศึกษา					
รวม					

หัวข้อในการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านความเป็นประโยชน์					
11. ผู้ใช้รูปแบบมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ					
12. การนำรูปแบบไปใช้จะทำให้มหาวิทยาลัยมีความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพิ่มขึ้น					
13. การดำเนินการตามรูปแบบมีความชัดเจน และผลที่ได้จากการดำเนินการตามรูปแบบแต่ละขั้นตอนมีประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัย					
14. ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติตามรูปแบบจะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา					
รวม					
รวมเฉลี่ย					

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่องานวิจัย

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง : ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาวิจัยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อการ
บริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมี
วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2) เพื่อสร้างโมเดลระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 3) เพื่อประเมินและรับรองโมเดลระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์
ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถามและ
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามี
ความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ
IOC โดยการทำเครื่องหมาย ลงใน ตามช่องว่าง

5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็น
เพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความลงในที่จัดไว้ให้

1. เพศ

1) บรรพชิต 2) แม่ชี 3) คฤหัสถ์ชาย 4) คฤหัสถ์หญิง

2. ระดับการศึกษา

1) ระดับปริญญาตรี 2) ระดับปริญญาโท 3) ระดับปริญญาเอก

3. ตำแหน่ง

1) ผู้บริหาร 2) อาจารย์ 3) เจ้าหน้าที่

4. หน่วยงาน

- 1) มมร ส่วนกลาง 2) วิทยาเขต 3) วิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง สำหรับผู้เชี่ยวชาญ : โปรดพิจารณาว่าข้อความเกี่ยวกับประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อการบริหารจัดการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีความสอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่จัดหรือไม่โปรดตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามช่องว่างตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยประเมินดังนี้

- 1) ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
- 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อนั้นมีเนื้อหาที่ไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
การวางแผน (Plan)					
1. การกำหนดนโยบาย ค่าเป้าหมายที่ต้องการบรรลุดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา					
1.1 การกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
1.2 การกำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพ การศึกษาทุกระดับมีความเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
1.3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และ กำหนดค่าเป้าหมาย ในการประเมินประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
1.4 นำผลการประเมิน ผลการบรรลุเป้าหมายจากปีการศึกษาที่แล้วมา กำหนดนโยบายและตัวชี้วัดใหม่เพื่อผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1	ใช้ได้
1.5 มีการปรับปรุงพัฒนานโยบาย และกำหนดค่าเป้าหมายเชิงรุก เพื่อการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	ใช้ได้
2. การกำหนดวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน					
2.1 มีการวางแผนกำหนดปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษามีความชัดเจนเป็นที่ประจักษ์	1	1	1	1	ใช้ได้
2.2 มีความเหมาะสมของปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
2.3 มีการปรับเปลี่ยนแนวทางประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้น	1	1	1	1	ใช้ได้
2.4 มีการปรับปรุงพัฒนาวิธีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทตามกลุ่มสถาบัน	1	1	1	1	ใช้ได้
2.5 มีการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด	1	1	1	1	ใช้ได้
3. การกำหนดโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน					
3.1 มีการสำรวจความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
3.2 มีแผนการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	ใช้ได้
3.3 มีการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้ความรู้ด้านประกันคุณภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
3.4 มีการสนับสนุนจัดสรรบุคลากร งบประมาณ ในการดำเนินงานประกันคุณภาพตามกรอบระยะเวลาในภาพรวม เป็นไปอย่างเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
3.5 มีการประเมินผลการสนับสนุนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาในปีการศึกษาถัดไป	1	1	1	1	ใช้ได้
4. การตระหนักถึงปัญหาที่ต้องการแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้น					
4.1 การทบทวนผลการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงาน แผนประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
4.2 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	1	1	1	1	ใช้ได้
4.3 การรับฟังปัญหา และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนได้ส่วนเสียในภาพรวม	1	1	1	1	ใช้ได้
4.4 สร้างแนวทางการแก้ไข เพื่อพัฒนาปรับปรุงแผนการดำเนินงาน และลดความเสี่ยงในการเกิดปัญหาเดิม	1	1	1	1	ใช้ได้
4.5 ประเมินผลในการแก้ไขปัญหา เพื่อการพัฒนาต่อไป	1	1	1	1	ใช้ได้
การปฏิบัติตามแผน (Do)					
5. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการที่กำหนด					
5.1 มีการดำเนินงานตามนโยบายการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
5.2 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวิธีการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
5.3 มีการดำเนินโครงการ จัดสรรทรัพยากรด้านบุคคล งบประมาณและระยะเวลา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
5.4 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	1	1	1	1	ใช้ได้
5.5 มีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	1	1	1	1	ใช้ได้
6. เก็บรวบรวมบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องและผลลัพธ์ของหัวข้อควบคุม					
6.1 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล	1	1	1	1	ใช้ได้
6.2 มีการรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบข้อมูล	1	1	1	1	ใช้ได้
6.3 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงาน เพื่อหาแนวโน้มผลลัพธ์ในภาพรวม	1	1	1	1	ใช้ได้
6.4 มีการรวบรวม SWOT และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน	1	1	1	1	ใช้ได้
6.5 มีการรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	ใช้ได้
7. มีการจัดให้มีการศึกษาและการอบรมที่ต้องการ					
7.1 มีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในองค์กรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
7.2 มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัยตามสถานการณ์ปัจจุบัน	1	1	1	1	ใช้ได้
7.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่สนับสนุนด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความก้าวหน้า	1	1	1	1	ใช้ได้
7.4 มีการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานสูงขึ้น	1	1	0	0.6	ใช้ได้
7.5 มีการประเมินผลการจัดโครงการอบรมให้ความรู้ เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานในภาพรวม	1	1	1	1	ใช้ได้
การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล (Check)					
8. มีการตรวจสอบว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามวิธีการทำงานมาตรฐาน					
8.1 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกระดับ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
8.2 มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษายานนอก	1	1	1	1	ใช้ได้
8.3 มีการสร้างความร่วมมือ และเตรียมความพร้อม ในการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
8.4 มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน	1	1	1	1	ใช้ได้
8.5 มีการทบทวนระบบและกลไกด้านงานประกันคุณภาพ การศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
9. มีการตรวจสอบตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน					
9.1 มีการกำหนดตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ที่เป็นปัจจุบัน	1	1	1	1	ใช้ได้
9.2 มีการรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดตัวชี้วัดในการ ดำเนินงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1	ใช้ได้
9.3 มีการตรวจสอบพิชญพิจรรย์ตัวชี้วัดในการดำเนินงานให้อยู่ใน เกณฑ์มาตรฐาน	1	1	1	1	ใช้ได้
9.4 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	1	1	1	1	ใช้ได้
9.5 มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก	1	1	1	1	ใช้ได้
10. การประเมินผลการดำเนินงาน เป็นการเปรียบเทียบ					
10.1 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน	1	1	1	1	ใช้ได้
10.2 มีการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษายานนอก เพื่อสะท้อนแนวโน้มผลการดำเนินงาน	1	1	1	1	ใช้ได้
10.3 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงาน หรือแนวปฏิบัติที่ดีกับ หน่วยงานที่ใกล้เคียง	1	1	1	1	ใช้ได้
10.4 มีการเทียบเคียงผลการดำเนินงานประกันคุณภาพ กับ มาตรฐานสากล	1	1	1	1	ใช้ได้
10.5 มีการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อหาแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุง	1	1	1	1	ใช้ได้
11. การเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ของผู้ตรวจสอบและจากผลการประเมิน					
11.1 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนามาจาก ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการในการตรวจประเมินปีการศึกษาที่ ผ่านมา	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
11.2 มีการสรุปประเด็นสิ่งที่ควรปรับปรุงเร่งด่วนจากผลการประเมินจุดเสริมในการพัฒนา และข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ประเมิน	1	1	1	1	ใช้ได้
11.3 มีการสรุปผลการดำเนินงานที่ปรับปรุงพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1	ใช้ได้
11.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และคณะกรรมการผู้ประเมิน	1	1	1	1	ใช้ได้
11.5 มีการวิเคราะห์ประเด็นข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่มีความสำคัญที่มีผลกระทบ หรือสิ่งที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน	1	1	1	1	ใช้ได้
12. การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน					
12.1 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	1	1	1	1	ใช้ได้
12.2 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการตรวจประเมินประกันคุณภาพภายนอก	1	1	1	1	ใช้ได้
12.3 มีการประเมินปัญหาที่พบเจอจากการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม	1	1	1	1	ใช้ได้
12.4 มีการวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ วางแผน จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในแต่ละประเด็น	1	1	1	1	ใช้ได้
12.5 มีแนวทาง ระบบและกลไก ในการแก้ไขปัญหาภายในกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน	1	1	0	0.6	ใช้ได้
การพัฒนา (Act)					
13. การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน เป็นการปรับแก้ตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้					
13.1 มีการประเมินผลของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา	1	1	0	0.6	ใช้ได้
13.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยจากผลการประเมินในรอบปีการศึกษา เพื่อมุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานการศึกษาตามกลุ่มสถาบัน	1	1	1	1	ใช้ได้
13.3 สนับสนุนให้ทุกส่วนงานของมหาวิทยาลัยจัดทำแผนพัฒนาส่วนงานของตนเอง	1	1	1	1	ใช้ได้
13.4 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการสร้างแนวทางการพัฒนาผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา	1	1	1	1	ใช้ได้
13.5 สร้างแนวคิด หลักการ และกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้ได้คุณภาพที่ดีขึ้น	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
14.การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็น การแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า					
14.1 มีการร่วมกันวิเคราะห์ประเภทของปัญหา และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น	1	1	1	1	ใช้ได้
14.2 มีการกำหนดผู้รับผิดชอบ และกรอบระยะเวลาในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในประเด็นที่ต้องแก้ไขแบบเร่งด่วน	1	1	1	1	ใช้ได้
14.3 มีการปรับวิธีการ หรือกระบวนการดำเนินงานให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างทันท่วงที	1	1	1	1	ใช้ได้
14.4 มีการติดตามผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหา และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบเชิงประจักษ์	1	1	1	1	ใช้ได้
14.5 มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	1	1	1	1	ใช้ได้
15. ค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอย					
15.1 มีการวิเคราะห์และทบทวนระบบงานประกันคุณภาพในภาพรวมทั้งหมดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1	ใช้ได้
15.2 มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่องานประกันคุณภาพ	1	1	1	1	ใช้ได้
15.3 มีนโยบายเชิงรุกในการลดความรุนแรงของปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วน	1	1	1	1	ใช้ได้
15.4 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาทบทวนถึงผลการประเมินที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเพื่อหาแนวทางพัฒนาในอนาคต	1	1	1	1	ใช้ได้
15.5 มีการกำกับติดตาม ประสานงานกับทุกส่วนงานเพื่อร่วมกันป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงาน	1	1	1	1	ใช้ได้
16.การปฏิบัติการแก้ไข ถ้าไม่ได้ตามเป้าหมาย นำเข้าสู่วงจร PDCA					
16.1 ปรับแผน เป้าหมาย ตัวชี้วัดงานประกันคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
16.2 ปรับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกให้บุคลากรในองค์กร	1	1	1	1	ใช้ได้
16.3 มีการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนประกันคุณภาพทุกปีการศึกษา	1	1	1	1	ใช้ได้
16.4 มีการสรรหาแนวปฏิบัติที่ดีของส่วนงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนงานอื่น ๆ	1	1	1	1	ใช้ได้
16.5 มีการสนับสนุนนโยบาย และให้ความสำคัญกับการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาแบบ PDCA	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อคำถาม	ค่าความเที่ยงตรง			คะแนน	แปลผล
	ท่าน 1	ท่าน 2	ท่าน 3		
17. ปรับปรุงระบบการทำงานและวิธีการทำงานมาตรฐาน					
17.1 มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบัน	1	1	1	1	ใช้ได้
17.2 มีการพัฒนาการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	ใช้ได้
17.3 มีการปรับปรุงวิธีการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งเน้นการบรรลุผลตามแผน	1	1	1	1	ใช้ได้
17.4 มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบ วิธีการทำงานในระหว่างดำเนินงาน ตามความเหมาะสม หรือสถานการณ์ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย	1	1	1	1	ใช้ได้
17.5 สร้างมาตรฐานการทำงานประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมที่ดีของบุคลากรในมหาวิทยาลัย	1	1	1	1	ใช้ได้

วิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของรายการข้อคำถามด้วยการสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำผลการแสดงความคิดเห็นที่ได้มา วิเคราะห์ค่า IOC (Item Objective Congruence Index) แล้วได้ค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ 0.6 - 1 สรุปค่า IOC ทั้งฉบับ = 0.90 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปจัดทำ แบบสอบถามสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตัวแบบระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะต่อด้านเผยแพร่องค์ความรู้ให้บุคลากรดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

ข้อเสนอแนะต่อด้านพัฒนาระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา

.....

ข้อเสนอแนะต่อด้านกำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพการศึกษา

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะต่อด้านกำกับติดตามผลการดำเนินงานด้านงานประกันคุณภาพ
การศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....
.....
.....

กราบขอบพระคุณที่ท่านให้ความกรุณาตอบแบบสอบถาม
นางสาววันดี บุญล้อม
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

- ชื่อ (ภาษาไทย) นางสาว วันดี นามสกุล (ภาษาไทย) บุญล้อม
ชื่อ(ภาษาอังกฤษ) Wandee นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Boonlom
วัน เดือน ปีเกิด 19 พฤษภาคม 2524 อายุ 43 ปี
- ประวัติการศึกษา (โดยย่อ)
ระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (อุตสาหกรรมบริการ)
มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2548
ระดับปริญญาโท ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2552
- ประวัติการทำงาน (โดยย่อ)
ปัจจุบัน ปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน กองพัฒนาคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 248 ม.1 ถ.ศาลายา - นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 ตำแหน่งนักวิชาการการศึกษา อัตราบรรจุ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 จนถึงปัจจุบัน
- ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการกองพัฒนาคุณภาพ
- สังกัด หน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี (กองพัฒนาคุณภาพ)
- โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) กองพัฒนาคุณภาพ โทร 0-2444-6000 ต่อ 1133-1136
โทรสาร 0-2444-6079
โทรศัพท์ (มือถือ) 089 – 495 – 7883
E-mail Address nanajun.d@hotmail.com, wandee.bo@mbu.ac.th
- ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยภายใน
หัวหน้าโครงการวิจัย : แนวทางการเพิ่มปริมาณนักศึกษาด้านพระพุทธศาสนา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
แหล่งทุน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ (ภาษาไทย) นางสาว ธนาวดี นามสกุล (ภาษาไทย) ทองเอน
ชื่อ(ภาษาอังกฤษ) Tanawadee นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Tongam
วัน เดือน ปีเกิด 22 มกราคม 2529 อายุ 38 ปี
2. ประวัติการศึกษา (โดยย่อ)
ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (การบัญชี)
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2552
ระดับปริญญาโท การบริหารการศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ปีที่สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2558
3. ประวัติการทำงาน (โดยย่อ)
ปัจจุบัน ปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน กองพัฒนาคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง 248 ม.1 ถ.ศาลายา - นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 ตำแหน่งนักวิชาการการศึกษา อัตราบรรจุ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 จนถึงปัจจุบัน
4. ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ประกันคุณภาพการศึกษา กองพัฒนาคุณภาพ
5. สังกัด หน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี (กองพัฒนาคุณภาพ)
6. โทรศัพท์ (ที่ทำงาน) กองพัฒนาคุณภาพ โทร 0-2444-6000 ต่อ 1133-1136
โทรสาร 0-2444-6079
โทรศัพท์ (มือถือ) 088 – 606 – 2744
E-mail Address tanawadee_o@hotmail.com, tanawadee.to@mbu.ac.th

